TÜRK
İDARE DERGİSİ

İÇİŞLERİ BAKANLIĞI İKİ AYDA BİR ÇIKARILIR

Yıl: 39 **Eylül – Ekim - 1968** **Sayı:314**

İÇİNDEKİLER

Sayfa

TETKİKLER

3	Fransada Bölge Valiliklerine ilişkin yeni gelişmeler ……	**Fethi AYTAÇ**
11	Mülkiye müfettişleri resen soruşturma yapabilirler mi? …….	**İhsan OLGUN**
16	İlçe kalkınmasında koordinasyonun önemi……	**Mehmet ÖZGÜN**
51	Milletlerarası İdarî İlimler Enstitüsü (İlos) Kongreleri ve 1968 Dublin Kongresi ……	**Şerif TÜTEN**
59	Belediyelerin yol, su ve kanalizasyon gibi alt yapı tesislerinin finansmanı ……..	**Orhan ZAİM**

TERCÜMELER :

67	Fransa Millî İdare Okulu Statüsü ……	**M. A. Ömer EVRENSEL**
85	Fransada 1964 reformuna tekaddüm eden İdarî reform konusundaki bazı mevzuat ……	**Dr. Jur. Âlim Şerif ONARAN**
111	**KARARNAMELER :**	
115	**BİBLİYOGRAFYA :**	
122	**HABERLER :**	**Yiğit KIZILCAN**

TETKİKLER

FRANSA'DA BÖLGE VALİLİKLERİNE İLİŞKİN YENİ GELİŞMELER

Fethi AYTAÇ
Mahallî İdareler
Genel Müdür Yardımcısı

GİRİŞ:

Bakanlığımızca girişilen "Yeniden Düzenleme Araştırması" çalışmalarında yardımcı olacağı düşüncesiyle ve dokümantasyon hizmetlerinden ilki olmak üzere Bakanlığımız Tetkik Kurulunca teksir baskı olarak yayınlanan "İllerde ve Bölgesel Faaliyet Çevrelerinde Devlet Hizmetlerinin Teşkilatlanması "adlı değerli çeviri, Fransada 14.3.1964 tarihinde hazırlanan Ana Kararname ile bununla ilgili olarak 1965 yılı sonuna kadar ortaya konmuş diğer Kararname ve genelgeleri içine almaktadır.

Ancak Fransada bu konuda yapılan çalışmalar ve çıkarılan mevzuat sürekli bir gelişme halinde olup bir örneği Yeniden Düzenleme Araştırması Proje Başkanlığına sunulacak bu yazımızda, Fransız Resmî Gazetesi'nin 15.Mayis.1968 günlü sayısında yayınlanmış, 10.Mayıs. 1968 gün ve 68/429 ve 68/430 sayılı Kararnamelerle, BÖLGESEL FAALİYET ÇEVRELERİNDE DEVLET HİZMETLERİNİN TEŞKİLİ İLE İLGİLİ 14.Mart.1964 günlü ve 64/251 sayılı ve BÖLGESEL EKONOMİK GELİŞME KOMİSYONLARININ KURULMASI İLE İLGİLİ 14.Mart.1964 gün ve 64/252 sayılı Kararnamelerde hasıl olmuş değişmelere işaret edeceğiz.

BÖLGESEL FAALİYET ÇEVRELERİNDE DEVLET HİZMETLERİNİN TEŞKİLİ İLE İLGİLİ KARARNAME :

14.3.1964 gün ve 64/251 sayılı olan bu Kararname 26 maddelik muhtevası içinde Bölge Valiliği müessesesini düzenlemektedir.

4 ana bölümden (Başlık'tan) ibaret olup :

1 — Bölüm, Bölge Valisi'nin rolünü,

2 — Bölüm, Bölge Valisi'nin görev ve yetkilerini,
3 — Bölüm, "Bölgesel idarî Kurul"u,
4 — Bölüm, Çeşitli Hükümler'i kapsar. (1)

1. Bölüme göre; Bölge Valisi, Fransada Personel statüsündeki ayırıma göre A kategorisinde yani "Birinci sınıf" memurlar niteliğinde idarecilerden veya teknisyenlerden seçilen, Başbakanlık Kararnamesiyle tayin edilen ve bu sıfatı taşıdıkça İçişleri Bakanlığına bağlı bulunan bir kimsedir.

Bölge Valisi, kendisine bağlanan illerle birlikte bir merkezi ilin de Valisidir,

Bölge Valisi yetkili olduğu çevrede Ekonomik gelişme ve Kalkınma (2) konularında Hükümet politikasını yürütmek görevini üstlenir. Bu alanda bölgesindeki valilerle diğer kamu kuruluşları "baş"larının (Kararnamenin 3. maddesinde sayılmış bazı konular ayrı olmak üzere) çalışmalarım sevk ve koordine eder ve denetler.

Bölge Valisi, Başbakan'dan ve yetkilerine giren hususlarda Bakanlardan emir alır.

Kendisine, ayrıca, Danıştay'dan geçirilmiş olmak kaydiyle, Kararnamelerle özel görevler de verilebilir.

2. Bölüme göre;

Bölge Valisi, Hükümetten aldığı emirler çerçevesinde, Ekonomik ve Sosyal Millî plânın, kendi çevresinin "Bölge dilimi" ni hazırlamakla görevlidir.

Bu maksatla, özellikle, illerde kurudu bulunan "Donatım Komisyonları"nın görüşünü aldıktan sonra, çevresindeki valilerin ve bölge kuruluşlarının başında, bulunanların kendisine ilettiği bilgi ve teklifleri toplar, değerlendirir.

(1) Kararnamenin tam metni. Tetkik Kurulumuzun anılan teksir yayınının 12 - 21. sahifelerindedir.

(2) "L'amenagement du territoire" kelimesinin karşılığında kullandığımız kalkınma deyimi yerine bazı çeviriciler ve bu arada sayın Alim Şeref Onaran, 'Ülkenin düzenlenmesi" karşılığını kullanmakta; bazı müesseseler de, meselâ Siyasal Bilgiler Fakültesi, Şehircilik Enstitüsü, " ……..
İskân" karşılığını anketlerinde (amenagement du terrioire) olarak değerlendirmektedir. Biz delalet ettiği anlam bakımından Kalkınmayı tercih ettik.

(Sayısını, teşekkül tarzını ve yetkesini bizzat tesbit ettiği" uzmanlaşmış çalışma gurupları"nın incelenmesinden geçtikten ve) Bölgesel İdarî Kurulun görüşünü aldıktan sonra Başbakana ve ilgili Bakamlara teklif ve mütalaalarını sunar. (3)

Bölge valisi, Millî plânın bölgesel diliminin uygulanmasını izlemekle ve Başbakana her yıl bir rapor sunmakla yükümlüdür.

Millî nitelik ve seviyedeki kamu yatırımları konusunda, bölge valisi, program ve projelerini geliştirerek, Bölgesel İdarî Kurul'un görüşünü de aldıktan sonra, gözlemlerini ilgili Bakanlığa iletir.

Çevredeki İllerin valileri ve bölge kamu kuruluşlarının başları, kendisine belirli zamanlarda uygulamaya ilişkin raporlar gönderirler.

Bölgesel nitelikteki kamu yatırımları hususunda, bölge Valisi. Bölgesel İdarî Kurulun görüşünü aldıktan sonra, kendisine tanınan şuurlar içinde, ilgili Bakanlara tekliflerini yapar.

Bakanlık emir ve müsaadesiyle yetkili kılındığı hususlarda ve program yapma ve ayrılan ödeneklerde serbestçe tasarruf etme yetkisinin kendisine tanındığı hallerde Bölgesel İdarî Kurul'un görüşünü aldıktan sonra dağıtımlar yapar; gerektikçe, ilgili Valilerin sorumluluğu altında, programlama müsaadesi ve ödenek miktarına göre teşebbüslere girişir, destekler ve denetler.

Bölgesel nitelikteki yatırımlar konusunda da çevredeki İllerin valileri ve kamu kuruluşlarının başları, kendisine, belirli zamanlarda uygulama raporları gönderirler.

İllere has nitelikteki kamu yatırımları konusuna gelince (Müsaade edilen programlama karşılığı ödenekler, tümüyle Bölgeye verilir ve Bölgesel İdarî Kurul'un görüşü de alınarak bölge valisi tarafından çevresindeki illere paylaştırılır.

Bölge valisi, program müsaadeleri konusunda yapılan yetki devirlerinden ve 2. derece İta Âmirlerine düzenlenmiş ödeme emirlerinden bilgi alır.

Çevre valileri belirli zamanlarda, bölge valilerine uygulamaya ilişkin harcama raporları verirler.) (4)

---

(3) Parantez içinde gösterdiğimiz kısım, 10 Mayıs 1968 Kararnamesi ile 5. maddenin 3. fıkrasına getirilen yeni bir ilâvedir.

(4) 9. maddenin, 10.5.1968 Kararnamesi ile aldığı yeni muhtevadır.

İkinci derecede itâ âmirliği yetkileri saklı kalmak üzere, Devletin sivil teşekküllerinin bölge kuruluşlarının başında bulunanların plân'ın uygulanması sadedindeki kamu dağıtım programlarının hazırlanması ve yürürlüğe konması ile ilgili karar alma yetkileri Belge Valisi'ne aktarılmıştır.

(Bundan böyle ve yukarıda 3. maddede sayılmış olanlar- dışında, konuların tümünde evvelce verilmiş olan yetkilere halel gelmeksizin, gerek devletin sivil teşekküllerinin başında bulunan Bakanlardan yetki devralma ve gerekse Bölgesel otoriteler makam ve merciler lehine tesis edilecek yeni kararlar alma yetkisini üstlenme niteliğine ancak Bölge Valisi sahiptir.) (5)

Belge Valisi, bölgesel kamu kuruluşu şeflerine ve astlarına imza verebilirse de yetki devrinde bulunması istisnai hallere hasredilmiştir.

Bölge Valisi, bir ilin sınırlarım aşan meselelerle ilgili bütün İdarî kurulların tabii başkanıdır.

Bölge kuruluşlarının büroları ile .merkezî idarenin diğer-kuruluşları arasındaki haberleşme, 3. maddede yer alan bazı istisnalar dışında, bölge valiliği kanalı ile yapılır.

İzin mazeret gibi sebeplerle bölge valisinin görev alanından ayrılması halinde yerine çevredeki en kıdemli vali vekâlet eder.

İl, deki çeşitli hizmet kuruluşlarının başlan bölgede özel bir önem taşıması muhtemel olay ve meselelerden haberdar etmekle ve bölge valisine, görevinin hakkıyla yürütülmesi için gerekli gördükleri bilgileri, raporları, inceleme veya istatistikleri göndermekle yükümlüdürler.

10.5.1968 kararnamesi ile 16. maddede yapılan değiş klikle, söz konusu yükümlülük, bölgeye dahil valilerle, bölgesel kamu kuruluşu başlarına da teşmil edilmiş ve Bölge Valilerinin otoritelerini daha, da kuvvetlendirmek amaciyle söz konusu 10.5.1968 günlü vs 68/429 sayılı kararname ile mükerrer (16) numaralı yeni bir madde eklenmiştir :

---

5) Parantez içindeki muhteva, 10. maddenin, 10.5.1968 kararnamesi ile değişik 2. fıkrasının yeni meali olup eski metni şöyle idi;

"Aynı hususlarla ilgili olarak. Devlet Sivil İdarelerinin başında bulunan bakanların yetkileri, bölgesel faaliyet çevreleri seviyesinde, ancak bölge Valisine verilebilir."

"Görev ve yetkilerinin yürütülmesini sağlamak bakımından Bölge Valisi, çevresindeki valilere ve bölgesel servisler başlarına kararnamenin 3. maddesinde sayılan konular dışında, gerekli gördükleri her türlü talimatı verebilirler."

Bölgesel faaliyet çevresinde Millî Savunma Bakanlığının girişmeyi kararlaştırdığı donatım programlarından ve yatırımlardan bölge valisine muntazaman haber verildiği gibi bu maksatla kuvvet kumandanları bölge valisiyle doğrudan doğruya muhabere ederler.

Kaldı ki her bölge valisi, bölge valilikleri kuruluşundan önce olağanüstü görev ve yetki ile donatılmış İdarî Genel Müfettişlere tanınmış yetkileri de taşımakta devam ederler.

Kamu hizmet müesseseleri ve karma ekonomi kuruluşları da bölgesel faaliyet çevresiyle ilgili donatım yatırımları ve programlan hakkında bölge valisine düzenli bir şekilde bilgi verirler.

Bölge Valisi, Bakanlar Kurulunca tayin edilmiş görevliler dışında, bölgesel kuruluşlarda, hizmet gören müdür niteliğindeki personelin her biri hakkında her sene ilgili Bakana rapor verir.

3. Bölüme göre;

Kararname ile gözetilen hizmetleri yürütebilmek üzere Bölge Valisi, kendi başkanlığı altında bir "Bölgesel İdarî Kurul." dan yararlanır. Bu kurul, şu kimselerden kurulmak gerekirdi. :

İl Valileri;

Bölgenin en yüksek maliye memuru,

Bölgede görevli Genel Müfettiş veya Millî iktisat Müfettişi;

Kendi konulan ile ilgili toplantılarda, ilgili Bakanlıkların bölge temsilcileri...

Bu kimselere 10.5.1968 kararnamesi ile, bölge merkezi ilin Vali Muavini de katılmış bulunmaktadır.

Kurul Başkanı, İdarenin bütün mensuplarını istişarî çalışmalarda bulunmak üzere toplantılara davet edebilir.

Bölgesel İdarî Kurul, kamu yatırımlarının ortaya koyduğu problemleri ve bunların bölgenin ekonomik ve sosyal hayatındaki akis ve tesirlerini inceler,

Bölge valisi, Kurulu alınan kararların yürütümünden haberdar eder.

4. Bölüme göre :

Bu kararnamenin hükümleri, adlî nitelik taşıyan kuruluşlarla Adliye Bakanlığına bağlı hizmetlerde, ancak bu teşekkül ve hizmetlerle ilgili yatırımlar bakımından uygulanır.

Bu kararnamenin hükümleri, özel bir statüye tâbi olan, Paris bölgesinde uygulanmaz.

Ve, 10.5.1968 tarihli kararname ile 25. maddeye eklenen mükerrer 25-1 sayılı maddeye göre :

(Halen Danıştayca İncelenmekte olan bir kararname, bu kararnamenin 2. maddesinde zikredilen kamu müesseseleri ve karma ekonomi ortaklıkları üzerinde Bölge Valisi'nin İdarî denetiminin hangi esaslar çerçevesinde yürütüleceğini tesbit edecektir.)

Bölgesel Ekonomik Gelişme Komisyonlarının Kurulması ile İlgili Kararname :

14.3.1963 gün ve 64/252 sayılı olan bu kararname 7 maddelik muhtevası içinde Bölge Valiliğinin 3. organı niteliğinde olan Bölgesel Ekonomik Gelişme Komisyonu'nun kuruluş, görev ve yetkilerini düzenlemektedir. (6)

1. Maddeye göre bu komisyon 20 üyeden aşağı, 50 üyeden fazla olamaz. Bu komisyonda :

1 — Üyelerden hiç değilse dörtte biri; her genel meclisin kendi üyeleri arasından göstereceği bir veya birkaç genel meclis üyesi veya her bir il için genel meclisin üyeleri dışından göstereceği bir veya birkaç belediye başkanından teşekkül eder.

Bölge merkezinin bulunduğu yer belediye başkanı komisyonun tabiî üyesidir.

2 — Üyelerin yarısı, çeşitli meslekî kuruluş ve sendikaların gösterdikleri üyelerden müteşekkildir.

3 — Üyelerin geri kalanını da, ekonomik, sosyal, bilimsel veya kültürel alanlardaki liyakatlarına binaen Başbakanlık kararnamesiyle tayin edilen kimseler teşkil eder.

(6) Kararnamenin tam metni, Tetkik Kurulumuzun anılan teksir yayınının 22 _ 25. sahifelerindedir.

2. Maddeye göre, Bölgesel Ekonomik Gelişme Komisyonu, bölgeye has ekonomik ve sosyal gelişme plânlarının uygulamaya konulmasına ilişkin meseleler üzerinde ve bölgesel imar ve kalkınmaya dair görüşlerini bildirmeye davet edilir.

Özellikle:

1 •— Kamu yetkilileri tarafından tesbit edilen genel hedefler çerçevesinde millî, ekonomik ve sosyal gelişme plânının bölgesel yönü üzerinde;

2 — Millî ekonomik ve sosyal gelişme plânının çevreye ilişkin bölgesel dilimi üzerinde, görüşü alınır.

(Bu maksatla komisyon, Bölgesel Faaliyet çevrelerinde Devlet Hizmetlerinin Teşkiline ilişkin 14 Mart 1964 gün ve 64/251 sayılı kararnamenin, değişik 5. maddesinde öngörülen çalışma guruplarına, tayin edeceği üyelerinin katılmaları ile millî plânın bölgesel diliminin hazırlanmasına iştirak etmiş olur.

Bölge Valisi her yıl, uygulatmak istediği ekonomik ve sosyal incelemeler programı hakkında komisyonun görüşünü alır ve bu incelemelerin sonucu hususunda komisyon haberdar edilir.)

Komisyona plânın bölgesel dilimi uygulamasından düzenli olarak bilgi verilir. (7)

3. maddeye göre; komisyon 5 yıl sürelidir. Bununla birlikte, sıfatları sebebiyle seçilmiş olan üyelerin üyelikleri, esas sıfatları son bulduğu anda hukuken sona erer.

4. maddeye göre; komisyon Bölge Valisinin bulunduğu ve bu valinin başkanlığı altında toplanır. Bu toplantılar Genel Toplantı veya ihtisas komisyonları toplantısı şeklinde olur. (Komisyon, yılda en az iki defa Genel Toplantı yapar; ihtisas komisyonları ise her zaman toplantıya çağırılabilir. İhtisas komisyonlarının sayı ve görevleri Bölge Valiliğinin yazılı karan ile tesbit olunur.

Komisyon, kendi üyeleri arasından bir başkan, iki başkan yardımcısı ve kâtipler seçer; bunlar divanı teşkil ederler. Divan 8 kişiden fazla olamaz.

---

(7) Parentez içindeki hükümler, 10.5.1968 gün ve 68/430 sayılı kararname ile eklenmiş bulunmaktadır.

Görüşmeleri idare edecek başkan ve başkan yardımcıları, 1. maddede öngörülen 3 kategorinin herbirinden birer tane olmak üzere seçilirler.)

5. maddeye göre; Bölge Valisi bütün ileri gelen kişileri ihtisas konuları çalışmalarına katılmağa davet edebilir; Komisyon giderleri Devlet Bütçesine konan ve Bölge Valisinin emrinde olan ödenekle karşılanır.

10.5.1968 gün ve 68/430 sayılı kararname ile bu maddeye 5 -1 numara ile şu Ek madde eldenmiş bulunmaktadır :

(Bölgesel Ekonomik Gelişme Komisyonu'nun üyeleri, listesi İdarî Reformu yürütmekle görevli Bakan ile ilgili diğer Bakan veya Bakanların ortak kararlan ile tesbit edilen bölgesel Komisyon veya kuruluşlara katılmağa çağırılırlar.

Bu komisyon ve kuruluşların terekküp tarzı, zaruret hasıl oldukça, üstteki fıkrada belirtilen şartlar gözönünde tutularak değiştirilir.

Komisyonun anılan komisyon ve kuruluşlara katılmağa çağırılacak üyeleri, Belgesel Ekonomik Gelişme Komisyonunun teklifi üzerine Bölge Valisi tarafından tayin olunur.)

6. madde kararname hükümlerinin Paris Bölgesinde uygulanmayacağına ve 7. madde yürürlüğe dairdir.

Sonuç:

İşaret ettiğimiz değişiklikler 4 yıllık bir uygulama sonunda Fransa'nın Bölge Valiliği müessesesini biraz daha kuvvetlendirdiğini ve bu uygulamada kararlı bulunduğunu göstermektedir.

Yeniden düzenleme çalışmalarında bu gelişmenin de dikkatle değerlendirilmesi temennimizdir.

MÜLKİYE MÜFETTİŞLERİ RESEN SORUŞTURMA YAPABİLİRLER Mİ

İhsan OLGUN
Danıştay 10. Daire Başkanı

Mülkiye müfettişlerinin, Mülkiye Teftiş Heyeti Tüzüğünün 22 inci maddesinin verdiği yetkiye müsteniden teftişleri sırasında muttali oldukları veya ihbar ve şikâyet üzerine el koydukları suçlar dolayısiyle Memurin Muhakematı Kanununa tâbi memurlar hakkında, sözü geçen Kanunun 2 inci maddesi hükmü karşısında, re'sen soruşturma yapıp yapamıyacakları konusuna ilişkin mütalâa isteğine dair olun Başbakanlığın 5.2.1Ö68 tarihli ve Kanunlar ve Kararlar Tetkik Dairesi 80-249/933 sayılı yazısıyla Danıştaya gönderilen İçişleri Bakanlığının 30.1.1968 tarihli Teftiş Kurulu Başkanlığı 236- 1/211-1 sayılı yazısı suretinde aynen :

"Dahiliye Vekâleti Merkez Teşkilât ve vazifeleri hakkındaki 1624 sayılı kanunun 9 uncu maddesi uyarınca ve 18.2.1944 günlü, 3-453 sayılı Bakanlar Kurulu kararı ile yürürlüğe konulan Mülkiye Teftiş, Hey'eti Tüzüğünün 3 üncü maddesinde Mülkiye Müfettişlerinin, teftiş, tetkik ve tahkiklerini bakan adına yapacakları belirtildikten sonra, soruşturma işlerine ilişkin. 22 inci maddesinde aynen Mülkiye Müfettişleri, 2 inci maddede zikredilen bilumum daire ve müesseseler memurları ile polis ve jandarma âmir ve memur ve mensuplarının mülki vazifelerinden dolayı Vekâletten verilen emre veya teftiş sırasında, muttali: oldukları hususlara göre veyahut aldıkları ihbar ve şikâyetnameler üzerine Memurin Muhakematı Kanununa tevfikan tahkikat yaparlar" denilmektedir.

Bu maddenin, Müfettişlerin Bakanlıktan verilen emre göre soruşturma yapmalarına ilişkin hükmünün uygulanmasında teseddüdü mucip bir cihet bulunmamakta ise de, aynı maddenin "... veya teftişler sırasında muttali oldukları hususlara, göre veyahut aldıkları ihbar ve şikâyetnameler üzerine Memurin Muhakematı Kanununa tevfikan tahkikat yaparlar" şeklindeki hükmü ile Memurin Muhakemât Kanununun 2 inci maddesi bir arada mütalaa edildiği takdirde iki farklı görüş belirtilmektedir. Şöyleki :

Bir görüşe göre, Memurin Muhakemâtı hakkındaki kanunun 2 inci maddesinde bir memurun, görevini yaptığı sırada ya da görevinden dolayı bir suç işleyip gerek doğrudan doğruya ve gerekse ihbar ve şikâyet üzerinde anlaşıldığında, o memur merkez memuru ise ilkönce bağlı olduğu Bakanlık veya daire, İl memuru ise o takdirde de Vali, Kaymakam yahut bağlı olduğu İdarî şube âmiri tarafından Ceza Muhakemeleri Usulü Kanununa göre hakkında bizzat veya bilvasıta ilk tahkikat yapılması öngörülmüştür.

Kanunun mezkûr maddesi ile memurların görev sırasında işledikleri veya görevlerinden doğan suçların ilk soruşturması diğer şahıslarla ayrı bir takip usulüne bağlanmış, soruşturma açma yetkisi İdarî makamlara - yani memurun merkez yahut İl memuru olmasına göre Bakanlık veya bağlı olduğu daire, illerde de, Vali, Kaymakam ve ilgili İdarî şube başkanına - tanınmıştır.

Mülkiye Müfettiş Hey'eti Tüzüğünün 22 inci maddesi ile de, İçişleri Bakanlığının soruşturma açmak konusundaki yetkisi Mülkiye Müfettişlerine devredilmiştir. Diğer bir deyimle, Tüzüğün mezkûr maddesi bir yetki devrinden ibarettir. Esasen Memurin Muhakemât Kanununda bu yetki devrine engel bir hüküm bulunmamakta, aksine Mülkiye Müfettişlerinin teftişler sırasında tesbit ettikleri veya ihbar veya şikâyet üzerine el koydukları suçlarda re'sen soruşturma açmaya yetkili kılınmaları hizmet gereklerine uygun olduğu kadar, (sür'at) Usul Hukukunda, mühim bir prensip olduğu cihetle böyle bir yetki devri, bir usul kanunu olan Memurin Muhakemât Kanununun maksat ve gayesine de aykırı düşmemektedir. Bu konuda tek istisna mezkûr kanunun, merkezde millî irade ile tayin olunan memurlar hakkındaki soruşturmanın bizzat Bakan tarafından teşkil olunacak bir hey'et tarafından yapılacağına dair 10. maddesi hükmündeki, Mülkiyle Teftiş Hey'eti Tüzüğünün 2 nci maddesinde Kanunun bu hükmüne paralel hüküm tesis olunmuştur.

Sonuç olarak ifade etmek gerekirse, bu görüşe göre Mülkiye Müfettişlerinin, Mülkiye Teftiş Hey'eti Tüzüğünün 22 nci maddesinin verdiği yetkiye müsteniden ve teftişler sırasında muttali oldukları veya ihbar ve şikâyet üzerine el koydukları suçlarda re'sen soruşturma açmalarında memurun Muhakemet Kanununa aykırılık yoktur, nitekim Müfettişlerin re'sen el koydukları suç olayları ile ilgili soruşturma dosyaları Danıştay'ca da karara bağlanmıştır.

İkinci görüşe gelince ; Bu görüşü şu şekilde özetlemek mümkündür :

"Memurun Muhakemâtı Hakkındaki Kanunun 2 nci maddesinde" Memurların görev sırasında veya görevlerinden dolayı bir suç işledikleri gerek doğrudan doğruya ve gerek ihbar ve şikâyet üzerine anlaşıldıkta, o Memur merkez memuru ise ilkönce bağlı olduğu Bakanlık veya daire, İl memuru ise, Vali, Kaymakam veya bağlı bulunduğu İdarî Şube Başkanı tarafından hakkında ceza Muhakemeleri Usulü Kanununa tevfikan bizzat veya bilvasıta ilk tahkikat yapılır" denilmektedir.

Kanunun bu maddesine göre, memurların görev sırasında işledikleri veya görevlerinden doğan suçlardan ötürü soruşturma açılması suç işlendiğinin anlaşılması ve soruşturma açmaya yetkili Makamın soruşturma açılması için izin ve yetki vermesi şartına bağlı bulunmaktadır. Başka bir şekilde ifade etmek gerekirse, Memurin Muhakemât Kanununun 2 nci maddesinde, memurların işledikleri suçlarda, kimlerin soruşturma açabilecekleri sayılmıştır. Ve bunlar merkez memurlarında Memurun bağlı olduğu Bakanlık veya daire, il memurlarında da Vali, Kaymakam ya da ilgili İdarî şube âmirinden ibarettir.

Kanunun Bakanlığa tanıdığı bu yetkinin yine sarih bir Kanun hükmüne dayanmadan Tüzükle Müfettişe devri mümkün olmadığından her olayda, Bakanlığın Müfettişe soruşturma açabilmesi hususunda görev ve yetki vermesi gerekir. Bu itibarla, Mülkiye Müfettişlerinin teftişler sırasında muttali oldukları hususlarda veya aldıkları ihbar ve şikâyetnamelere müsteniden soruşturma açabilmeleri için keyfiyeti İçişleri Bakanlığına intikal ettirip soruşturma açmak hususunda, her defasında yetki almaları gerekmektedir.

Yukarıda maruz görüşlerin hangisinin uygun bulunduğu hususunda istişârî mütalaa beyanı için yazımızın Danıştay Başkanlığına havale buyurulmasını arzederim" denilmektedir.

Durum görevli Danıştay (3) üncü Dairesi tarafından incelenmiş ve aşağıda yazılı kararı almıştır.

Üyelerden Mümtaz Nayman'ın Memurin Muhakemâtı Hakkındaki Kanunun 2 nci maddesi hükmüne göre, memurlar hakkındaki bu kanun gereğince âmirler tarafından yapılacak tahkikat bizzat veya bilvasıta olabilir. Tahkikatın bilvasıta yaptırılması mümkün bulunduğuna göre Kanunen teftiş ve tahkik işleriyle görevli olmak üzere kurulmuş olan teftiş heyeti üyelerine tahkik yetkisinin tüzükle peşinen verilmesinde Kanuna aykırılık söz konusu olamaz. Esasen mülkiye Müfettişlerine bu yetkiyi tanıyan Mülkiye Teftiş Heye-

ti Tüzüğünün 22 nci maddesi, yargı organınca, iptal olunmadıkça bunun kanuna uygun olduğunu ve uygulanması zorunluğunu kabul etmek gerekir. Bu sebeplerle, mülkiye müfettişlerinin teftişleri sırasında muttali oldukları veya ihbar ve şikâyet üzerine el koydukları suçlar dolayısıyla Memurin Muhakematı Kanununa tâbi memurlar hakkında re'sen soruşturma açmalarına kanunî manî bulunmadığı yolundaki ayrışık oyuna karşı;

Memurin Muhakematı Hakkındaki Kanunun 2 nci maddesinde; "Memurinden birinin vazifei memuriyetinden dolayı veya ifaya vazife esnasında bir cürmü ika eylediği gerek doğrudan doğruya ve gerek bir şikâyet ve ihbar ve iddia üzerine anlaşıldıkta o memur, memurini merkeziyeden ise evvelemirde mensup olduğu nezaret veya daire ve memurini vilâyetten ise vali ve mutasarrıf ve kaymakam veya merbut bulunduğu şube idare âmiri tarafından Usulü Muhakematı Cezaiye Kanununa tevfikan bizzat veya bilvasıta hakkında tahkikatı iptidaiye icra edilir……..." hükmü yer almıştır.

Görüldüğü gibi, memur hakkında ilk tahkikat açılmasına Bakanlık, vali, kaymakam, idare şube âmiri yetkili kılınmıştır. Kanun koyucu böylece, hizmetlerin yürütülmesinden sorumlu kıldığı âmire, bir olayın suç sayılıp sayılmıyacağı, sözü edilen Kanuna göre tahkikata girmek gerekip gerekmediği tahkikat yapılması gerekiyorsa, suçun niteliğine, etki sahasına, işleniş tarzına vesair hususiyetlerine göre tahkikatı bizzat mı bilvasıta mı yapacağı, bilvasıta yapacaksa muhakkiki tayin hususunda bir takdir hakkı tanımıştır. Bütünüyle, kamu hizmeti ifa etmekte olan memurlar için bir teminat olmak üzere vazolunmuş bulunan Memurin Muhakematı Hakkında Kanundaki esasların bir yasama tasarrufuyla değiştirilmeden, başka bir yolla bertaraf edilmesi hukukun umumî prensipleri muvacehesinde caiz ve mümkün değildir. Kanuna aykırı bir tüzük hükmünün mevcudiyeti, kanuna aykırı tatbikata, onun hükümlerini ihlâle dayanak teşkil edemiyeceğinden Kanunun muayyen görevlilere tanıdığı soruşturma açma yetkisinin tüzükle başkasına devri tecviz edilemez.

Bu sebeplerle, mülkiye müfettişlerinin teftişleri sırasında muttali oldukları veya ihbar ve şikâyet üzerine el koydukları suçlar dolayısıyla Memurin Muhakematı Kanununa tâbi memurlar hakkında re'sen soruşturma yapamıyacakları çoğunlukla mütalaâ kılındı.

Danıştay Üçüncü Daire hey'eti tarafından çoğunlukla verilen bu karar Danıştay Genel Kurulu tarafından da kabul edilerek, Mülkiye müfettişlerinin re'sen soruşturma yapamayacakları Memurin Muhakemâtı Hakkındaki Kanunun (2) inci maddesinin re'sen soruşturma yetkisini Mülkiye Müfettişlerine tanımadığı, teftişleri sırasında muttali oldukları veya ihbar ve şikâyet üzerine el koydukları suçlar dolayısiyle Memurin Muhakematı Kanununa tâbi memurlar hakkında sözü geçen Kanunun ikinci maddesi hükmü karşısında re'sen soruşturma yapamayacakları istişari mütaleanın karşılığı olarak hükümete sunulmuştur. Her ne kadar istişari mütalaa idareyi bağlamazsa da, Memurin Muhakematı işlerine bakan Danıştay (2) Dairesinin uygulama tarzı, (3) Dairenin istişari mütalaâsı, bu görüşe Danıştay Genel Kurulunun katılması, hukuka bağlı bir idareye salim yolu göstermeye yeter derecede ışık tutar kanısındayız.

İLÇE KALKINMASINDA KOORDİNASYONUN ÖNEMİ

Mehmet ÖZGÜN
Çardak Kaymakamı

I. BÖLÜM

GİRİŞ:

Araştırma Çardak İlçesini tüm olarak kapsamına almıştır. 17 köy bir kasaba, bir Bucak ve bir İlçe merkezi bir ekip tarafından teker teker taranmış, köy toplumunun Liderleri (Muhtar ve İhtiyar Kurulu Üyeleri, İmam, Öğretmen, Tabii liderler) ve bir şeyler söylemek isteyenleriyle uzun uzun konuşularak -bu araştırma raporu hazırlanmıştır. Raporumuzun tek özelliği İlçenin kalkınma sorunlarım ilişkin çalışmalarını ve ihtiyaçlarım tam bir gerçeklik içinde, bizzat köy toplumunu kendi ağzından vermesidir. Araştırmacı ekip yapılmakta olan işlere ve ihtiyaçlara, kendinden en ufak bir katkıda bulunmamış, fakat halkın dile getirdiklerini bir ön değerlendirmeden geçirmiştir. Olabilir ki ilgili köy toplumu tarafından sorun yanlış dile getirilmiştir.

Bu rapor devletin halk gözünde şekillenişini verecektir.

Raporun Amacı :

Devlet, bilhassa birinci beş yıllık plânın tatbike konulmasından bu yana geçen süre içinde hizmetlerini köye ulaştırmada bir program çerçevesinde hareket etmektedir. Öte yandan kalkınma sorunları ile ilgili literatürde ve mevzuatta bir gurup köyleri etrafında toplamış bulunan İlçeler ilk toplum kalkınması birimi olarak kabul edilmektedir. Ve bu birimin icraatçısı köylünün bizzat kendisidir.

Bir köyde Devlet ekibi ile köylü nasıl bir paralelde çalışmaktadırlar? Hizmet yapmak isteyen bu iki ekibin çalışmaları arasındaki uygunluk ve verimlilik nedir? Genellikle sağlanan fayda ne olmaktadır? Bu sorular raporumuzda köylü tarafından ortaya atılmakta ve cevaplandırılmaktadır. Raporumuzu bu açıdan ele alarak başlıca üç bölüme ayırmış bulunuyoruz.

1 — Bölüm.

Bu güne kadar köye hizmetler nasıl götürülmüş, Devletçe götürülen bu hizmetlerin köylünün kendi hizmetleriyle bağlantısı ne olmuş, köylüye ne gibi faydalar sağlamıştır?

2 — Bölüm.

Bu gün hizmetler nasıl götürülmektedir, köylü tarafından nasıl değerlendirilmekte ve sağlanan fayda ne olmaktadır?

3. — Bölüm.

Gelecekte nasıl bir yol tutulmalıdır. Raporun ve tesbit ettiğimiz neticelerin geçerliliği konusunda büyük bir iddiamız yoktur. Ülkemizin bölgesel farklılıklarından doğacak bazı sebeblerle birçok ilçelerimizde bizim tuttuğumuz yönden çalışma ve neticeye varma yetenekleri bulunmayabilir. Biz raporumuzun ve tesbit ettiğimiz neticelerin bizim İlçemizde geçerliliğini gördük. Buna benzer birçok İlçemizde ayni paralelde çalışma yapılabileceğine ve daha faydalı neticeye varılabileceğine inandık.

Rapor iki genel amaca uygun düşecek şekilde kaleme alınmıştır.

Rapordan iki genel fayda bekliyoruz; Bunlar :

1) Toplum kalkınması çalışmalarında tatbikatçılara bir yöntem kazandırabilir. Bilhassa meslektaşlarımız tarafından yapılan çalışmalar çoğunlukla, ya kuru yazılar, dolgun dosyalar fakat faydasız bir yürütme şeklinde ya da iyi bir yürütme fakat tam bir kuralsızlık şeklinde ortaya çıkmaktadır. Biz bu işi bir sisteme bağlamaya çalıştık.

2) İlçe kalkınmasında koordinasyonun önemini veya koordinasyonsuzluğun ilçe kalkınmasını engelleyici etkilerini gösterecektir.

Raporumuzun değerlendirilmesi bu açıdan yapılmalıdır.

Araştırmalım Amacı :

Çalışmaya başladığımız gün amacımız Kaymakamlık icraatını teftişe gelecek olan Mülkiye Müfettişine sunulmak üzere bir toplum kalkınması dosyası hazırlamaktı. Bu maksatla işe başladık. Başladık fakat gördük ki İlçenin ve halkın bir dosya tanziminden ötede gerçek sorunları var. İlgi bekleyen, çözümlenmesi gereken bunca sorunla bir anda karşı karşıya gelince kendimizi başka bir açıdan işe sokmak gerektiğini anladık. Ve böyle yaptık.

Önce çalışmalarımıza ciddi bir yön verdik. Her sorunun esasına inecek, yapılması gerekeni arıyacaktık. Tesbit. edilen bir sorun ya köylünün kendisi tarafından, ya İlçe yetenekleriyle ya da İl ve İlgili Bakanlıkça çözümlenebilirdi. Çalışmalarımızı genişlettik ve İlçenin Daire başkanı durumundaki bütün Memurlarını ayni paralelde işe soktuk.

Böyle bir ekip halinde işe başlarken önce genel iki amaç tesbit et tik :

1- Devlet Memuru ile köy toplumunu biri birine yaklaştırma amacı :

Köy toplumunda yerleşmiş bazı kanılar vardı "Devlet Dairelerinden bir iş isteyeceğine git kendini Denize at, boğul" deniyordu. Köylü bir daireye müracaat ettiğinde mutlaka "Bu gün git yarın gel" denecek ve hatta "kovulacak" tı. Maddî bir karşılık umulacak, kayırma yapılacak., işleri bir türlü görülmeyecekti. Ve belki kısmende olsa bu iddiaların geçer yönü vardı. Netice olarak köylü toplumu yani Vatandaş ile Devlet daireleri arasında süregelen bir uzaklaşma, bir anlaşmazlık vardı. Halk ne isteyeceğini. kimden isteyeceğini, nasıl isteyeceğini, dairelerimiz personeli ise nevi, nasıl ve kime vereceğini bilmiyordu. Bu sebeple köy tonlumu bir cephede, Devlet hizmetlerini bu cepheye vermek üzere kurulu bulunan teşkilâtımız karşı cephede yer tutmuş, biri diğerinin sorununa ilgisiz günlük yaşantısını sürdürüyordu. Biz bu iki cepheyi teke indirmek istedik. Dairelerimizin yetkili âmirleriyle köy köy dolaşıp köylü ile konuştuk, anlaştık ve birleştik.

2) **Köy toplumunun maddî ihtiyaçlarını karşılamak :**

Köylünün bu konudaki istekleri önce bir bir tesbit edilecek tesbit edilen bu ihtiyaçlar guruplandırılacak ve takip edilecek yol hakkında. köylüye yerinde bilgi verilecekti. Bu sebeple bu amacımızı üç yolda tatbike koyulduk. Kurulumuza varlığını kazandıran aşağıdaki yazıda da görüleceği gibi bu üç yolu şöyle tesbit ettik :

a) Köylü tarafından dile getirilen ihtiyaçlar İlçemiz yetenekleriyle karşılanabilecek durumda ise : Kurulumuza katılmış bulunan işin ilgilisi daire başkanı tarafından hemen bir gün sonra sorun ele alınacak ve en kısa zamanda neticesi ilgiliye bildirilecek.

b) Köylü tarafından dile getirilen ihtiyaçlar İlçemiz yetenekleriyle karşılanabilecek durumda değilse : Kurulumuza katılmış bu-

liman işin ilgilisi daire başkanı tarafından sorun ertesi günü İl'deki dairesine yazılacak, devamlı bir takiple netice alınmaya çalışılacak ve alınacak sonuç ilgilisine duyurulacak.

c) Köylü tarafından dile getirilen ihtiyaçların karşılanması ne ilçe ne de İl yeteneklerini gerektirebilir : Öyle sorunlar olabilir ki çözümü için yeni bir çalışma gerekmiyebilir. Köy toplumu bu konuda yanlış veya yersiz bilgilere ve isteklere sahiptir. Bu halde kurul, toplumu hemen orada eğitmek görevi içine girmiş olacaktır. İlgili kişi veya toplum belirli sorun üzerinde aydınlatılacaktır. İsteğin yersizliği veya sorun hakkındaki yanlışlıklar açıklanacak, doğru ve gerekli durumun ne olacağı anlatılacaktır.

Bu amaçla çalışmaya başladığımız zaman hiç bir fayda sağlanmasa bile zararlı olmayan bir iş yapmakta olduğumuzu gördük. Ve bu görüş bizi, çalışmalarımızı bir raporla tesbit etmeye yöneltti.

Araştırmalım Şekli :

Kurulumuz aşağıdaki statüye göre kurulmuş ve çalışmaya başlamıştır.

T. C.
DENİZLİ İLİ
ÇARDAK KAYMAKAMLIĞI

Yazı işleri kalemi :
Konu : İlçe Kademesi toplum
kalkınması kurulu ku-
rulduğu Hk.

Üyelere

……. Gününden itibaren ad ve soyadlariyle memuriyetleri aşağıda gösterilen üyelerle bir "İlçe kademesi toplum kalkınması kurulu" kurulmuştur.

Başkan	:	Kaymakam
Üye	:	İlçe Jandarma Komutanı
»	:	Hükümet Tbb.
»	:	Ziraat Teknisyeni
»	:	Malmüdürü
»	:	Hükümet Veterineri

» : İlköğretim Müdürü
» : Toprak Mahsulleri Ofisi Müdürü
» : T.C. Ziraat Bankası Müdürü
» : Tahrirat Kâtibi
» : Özel İdare Memuru

Kurulun çalışmaları aşağıdaki esaslara göre yürütülecektir :

1) İlçemizin bütün köy ve kasabaları önceden tesbit edilecek ve ilgili köy muhtarlığına da bildirilecek bir sıra dahilinde gezilecektir. Bu gezilere bütün üyeler katılacak ve geziler arasıra gündüzleri fakat genellikle akşamlan yapılacaktır.

2) Gezilerde İlçe Makam arabası ile Ziraat teknisyenliği jeepinden faydalanılacaktır.

3) Kurulun yazışmalarını Toplum kalkınması ile ilgili ise Tahrirat Tâtibi..., köy muhtarlığı işleriyle ilgili ise Özel İdare Memuru... yürütecektir.

4) Kurulun gezilerindeki amaç köy toplumunun ihtiyaçlarını ve isteklerini yerinde tesbit ile gerekli halde kurulun üyesi tarafından köy toplumunun bu konuda bilgilendirilmesidir. Devlet faaliyetleriyle halk çalışmaları arasında düzen sağlanması ve halkın idareye yaklaştırılmasıdır.

5) Tesbit edilen ihtiyaç ve isteklerinden ilçe seviyesinde halli mümkün olanlardan acilleri hemen yerinde, acil olmayanlar ilgili dairesince gezinin ertesi günü ele alınacak ve en kısa sürede sonuca ulaştırılarak ilgilisine Kaymakamlık aracılığı ile sonuç duyurulacaktır.

6) Tesbit edilen ihtiyaç ve isteklerden İlçe seviyesinde halli mümkün olmayanlar gene ilgili dairelerce İl'e yakılarak durum ilgilisine bildirilecek, İl'e giden yazı devamlı bir takibe tâbi tutulacaktır.

7) İktisadî Devlet Teşekkülleri 5 ve 6. ncı maddelerdeki hususları kendi mevzuat ve usullerine göre fakat kurulumuzun bilgisi dahilinde yürüteceklerdir.

8) Yazışmalar Kaymakamlıkta açılacak bir dosyada tutulacak ve gezi sonuçları ilgili daireler dışında devimli olarak İl Makamına rapor halinde bildirilecektir.

9) Kurul ilk kararı almak ve bir program yapmak üzere... günü saat…… de Kaymakamlıkta ilk toplantısını yapacaktır.

10) Üye arkadaşlarıma görevlerini zevkle yapacaklarına olan inancımla çalışmalarında şimdiden başarılar dilerim.

Kaymakam

Yukarıdaki çağrı gereğince kurulumuz ilk toplantısını yapmış ve aldığı karar gereğince İlçenin bütün köylerini ve kasabalarım bir sıra dahilinde dolaşarak aşağıdaki raporlar, hazırlamıştır. Raporlar gezi tarihlerine göre numaralanmıştır.

İlçe Kademesi Toplum Kalkınması Kurulu Raporları :

Raporumuzun girişinde de belirttiğimiz gibi hazırlamış ve tatbikata koymuş bulunduğumuz rapor toplamı 20 dir. Her köy ve kasabamız için özel bir rapor hazırlanmış ve gereği yapılmak üzere tatbikata konmuştur. Ancak bunların tamamı yayınlanacak olursa çok ve gereksiz olarak sayfa doldurmuş olacaktır. Biz bu araştırma raporumuza genel bir fikir verebilmek amaciyle 5 tanesini almakla yetineceğiz. Aşağıda bu raporlardan 5 tanesi rapor numaralarına bağlı kalmak şartiyle sunulmuştur.

RAPOR No. :I
RAPOR TARİHÎ : ……..
İNCELENEN KÖY : BAŞÇEŞME : Hane : 67, Nüfus : 337
RAPOR SEBEBİ : 1. No. lu karar.

1 — İçme Suyu :

NE DURUMDA : Köyün 600 metre ötesinde yetersiz bir çeşme vardır. Köylü genellikle suyu mikroplu olduğu sanılan kuyulardan faydalanmaktadır. İlk okuldaki öğrenciler çok işlek durumdaki karayolunu geçerek demiryolunun altında bulunan ve yetersiz sudan ihtiyaçlarını gidermektedirler, ve böylece sürekli bir tehlike yaratmaktadırlar.

Daha önce teknik elemanlar bu suyun yeterli olduğunu belirtmişler ve yeni kaynak aramamışlardır.

NE YAPILABİLİR : Köye 1700 metre uzaklıkta kaynak bulunmaktadır. Boru ve çimentosu verildiği takdirde köylü imece ile çalışmaya ve bütün inşaatını yapmaya hazırdır. YSE. tarafından gerekli malzemenin verilmesi gerekmektedir.

2 — Köy Merasının Ağaçlandırılması :

NE DURUMDA : Köyün içinde ve Asfalt karayolunun paralelinde iki dekar köy merası boş olarak durmaktadır. Köylü burayı ağaçlandırmak istemekte fakat arazinin mey ili olması nedeniyle ağaçlandıramamaktadır.

NE YAPILABİLİR : Tavsiye işi bir gün sürecektir. YSE. bakım ekibi Krayderi tarafından yapılabilir. Köylü akaryakıtını karşılıyacaktır. YSE. yol bakım ekibi İlçeye geldiğinde bir günlüğüne tahsis yapılacağına söz verilmiştir.

3 — Elektrik :

NE DURUMDA : Denizli - Honaz - Çardak - Bozkurt ENH. köyün içinden geçmektedir. Köylü bu hattan cereyan verilmesini istemektedir. Etüd ve proje masrafının % 25 ni karşılıyacaktır.

NE YAPILABİLİR : Köy ENH nin 5 kilometre içerisinde kaldığına ve masrafın % 25 ni köylü karşılıya cağına göre istekleri uygundur ve ihtiyaç vardır. Müracaatın kabul edilmesi gerekmektedir.

4 — Köprü :

NE DURUMDA : Köy iki mahalle üzerine kurulmuştur. İki mahalleyi içinde devamlı su bulunan bir dere ayırmaktadır. Dere bilhassa kış mevsiminde yükselmekte ve bağlılık kesilmektedir.

NE YAPILABİLİR : Derenin üstüne bir köprü yapılacaktır. Köylü taş, kum ve işçiliğini karşılıyacaktır. Bu iş için 75 torba çimento verilmesi ve çimentonun YSE tarafından karşılanması gerekmektedir.

5 — Hayvancılık :

NE DURUMDA : Sığırların bir kısmı bilinmeyen bir hastalıktan ölmüştür. Kuduz salgını baş göstermiş ve ilgili dairece müdahele edilmiştir. Buna rağmen birçok hayvan ölümden kurtulamamıştır.

NE YAPILABİLİR : Bu konuda yeniden yapılacak bir işlem yoktur. İlçe Hayvan Sağlık memuru tarafından mücadele şekli yeniden anlatılmış, daha önceki müdahele sırasında bazı iğne ve ilâçların yanlış kullanıldığı bildirilmiştir. Durum düzeltilmiştir. Ayrıca Hükümet Doktoru tarafından halen hayvanı hasta olanlara parasız ilâç da-
hükümet Doktoru tarafından halen hayvanı hasta olanlara parasız ilâç dağıtılmıştır.

6 — İlk Okul :

NE DURUMDA : Köy İlk Okul tek öğretmenlidir. Öğretmen lojmanı vardır. Lojman geçen sene tamir edilmiş olmasına rağmen Okul müdürü olan öğretmen köyde oturmayıp Bozkurt Bucağında oturmaktadır. Köylü öğretmenin köyünde oturmasını istemektedir.

NE YAPILABİLİR : Okul Müdürünün derhal köyde oturması sağlanmalıdır. Bu hususun yerine getirileceği köylüye söylenmiştir. Okul müdürünün köyde oturması sağlanacaktır.

7 — Cami :

NE DURUMDA : Köy tek camilidir. Köylünün ödeyebileceği para ile İmam bulunamamaktadır. Bir imam kadrosu istenmektedir.

NE YAPILABİLİR : Köy muhtarına dilekçe ile müracaat etmesinin gerektiği bildirilmiştir.

İmza
Başkan ve Üyeler
XX

RAPOR No. : II
RAPOR TARİHİ : ……
İNCELENEN KÖY : GÖLCÜK Hane : 87. Nüfus : 465.
RAPOR SEBEBİ : 1. No. lu karar.

I — Köy İçme Suyu :

NE DURUMDA : Köyün içme suyu olarak iki çeşmesi vardır. Bu çeşmelerin suları bir kaynaktan ikiye ayrılmak suretiyle getirilmiştir. Gayrı sıhhi bir durumda olduğundan su yollarının ıslah edilmesini ve kaynak yerine bir depo yapılarak ihtiyaca yeterli hale getirilmesini istemişlerdir.

NE YAPILABİLİR : Taş, Kum ve işçiliği köye ait olmak üzere köy çeşmelerinin su yolunun tamiri ve kaynak yerindeki, deponun YSE. müdürlüğünce ele alınarak yapılması gerekmektedir.

II — Ziraatçilik :

NE DURUMDA : 1) 5 No. lu Toprak tevzi komisyonunun 1962 yılında yapmış olduğu tevzi sırasında bir kısım arazi hazine adına tapuya tescil edilmiştir. Bu araziler hazine ile köy halkı arasında ihtilâf yarattığından halen Mahkemededirler. Halbuki halkın kendi

adlarına tapulu arazileri bulunmadığından kredi alamamaktadırlar. Biran evvel tapulama teşkilâtının getirilmesini istemişlerdir.

2) Köy hudutları içinde bulunan Göl kış aylarında taşarak ekili araziyi basmaktadır. Bir kanal açılmasın: ve bu kanaldan Motopomp suretiyle arazilerinin sulanmasını istemişlerdir. Köyde Topraksu Kooperatifi vardı. Kooperatif bu konuda gerekli müracaatı yapmışsa da Topraksu elemanlarının yaptıkları incelemeden bir netice alınamamıştır.

3) Gölde yetişen hasır otunun arabası 5.00 Tl. na komşu köylere satılarak köy sandığına gelir sağlanmaktadır. Köye bir hasırcılık veya Şapka ve Çantacılık kursu verildiği taktirde bu ot değerlendirilecektir. Kursa 55 öğrencinin katılacağı tahmin edilmektedir.

4) Köyde yeraltı suyu çok boldur. Daha önce bu konuda köylü 20 bin lira taahhüt etmiş ve Konya yeraltı sulan bölgesinden bir ekip önceden tesbit edilen 779 No. lu kuyuyu açmıştır. Fakat bu güne kadar köylüye bu konuda hiç bir bilgi verilmemiştir. Ancak 18 metreden saniyede 18 litre su sağlanabileceği öğrenilmiştir.

NE YAPILABİLİR : 1) Hazine ile ihtilâhlı ve halen Mahkemeli bulunan arazilerin köylünün adına tescil edilebilmesi için Mahkeme kararını beklemek gerektiği ve şimdilik İdarenin yapacağı bir işlem bulunmadığı Tapusuz arazilerin tapulamasının ise gelecek yıl İlçeye gelmesi muhtemel bulunan Kadastro teşkilâtınca yapılabileceği halka anlatılmıştır.

2) Gölün bir tarafından arazilere doğru kanal açıldığı taktirde gerçekten hem köylü arazilerini sulayabilecek, hem de -gölün taşmasından doğan zarar önlenmiş olacaktır. İşin Topraksu teşkilâtınca ele alınması gerekmektedir.

3) Halen gölde bol miktarda bulunan hasır otu ancak çok ucuz fiata alıcılarına satılmakta, ve köylü gereken faydayı sağlıyamamaktadır. Köyde hasır otu dokumaları ile ilgili bir kurs açıldığı taktirde hızlı bir İktisadî gelişme sağlanmış olacaktır. Kurs için 55 öğrencileri hazırdır. İlk Halk Eğitim Müdürlüğünce acilen bu konuda bir kurs tahsisi gerekmektedir.

4) Yeraltı suları konusunda YSE. aracılığı ile netice alınmaya çalışılmalı ve alınacak sonuç köy halkına iletilmek üzere Kaymakamlığımıza gönderilmelidir.

III — Hayvancılık :

NE DURUMDA : Köyün geçimi birinci derecede Hayvancılığa bağlı bulunmaktadır. Ancak bu köyün ineklerinin cinsinin ıslahı gerekmektedir. Köyde 200 den fazla inek vardır. Masrafı köye ait olmak üzere Boğa verilmesi veya suni tohumlama istasyonu açılması istenmektedir.

NE YAPILABİLİR : Suni tohumlama istasyonu tesisi şimdilik mümkün olmadığına göre İl veterinerliğince 2 adet Boğanın tahsis edilmesi gerekmektedir.

IV — Yol :

NE DURUMDA : Köy yolu açılmış olmakla beraber Gölcük-Çaltı arasında bazı yerleri bozulmuş bulunduğundan YSE. müdürlüğünden bir eleman istenmiştir. Ayrıca yolun bir kısım yeri fazla kaygan olduğundan Trafik kazalarına sebep olmaktadır. Köylü beklenen ustanın gönderilmesini ve yolun bozuk yerlerinin tamirini istemektedir.

NE YAPILABİLİR : YSE. den Kaymakamlıkça da talep edilmiş bulunan usta bu güne kadar gelmemiştir. Şimdi usta ile birlikte yol yapım ekibinden bir kısmı gönderilmeli ve yolun arızalan giderilmelidir.

V — Elektrik :

NE DURUMDA : Çaltı köyü elektrik programına dahil edildiğine göre bu köye gelecek enerjiden istifade etmek istemektedirler. Etüd ve proje masrafının % 25 ni karşılıyacaklardır.

NE YAPILABİLİR : Çaltı köyünde 5 Km. uzaklıkta bulunduklarına ve etüd ve proje masrafının % 25 ni karşılıyacaklarına göre talepleri yerindedir. YSE. tarafından programa alınması gerekmektedir.

İmza
Başkan ve Üyeler
XX

RAPOR No . : III
RAPOR TARİHİ : ……..
İNCELENEN KÖY : HAYRETTİN : Hane : 109, Nüfus 610.
RAPOR SEBEBİ : 1. No. lu karar.

I — Yol :

NE DURUMDA : Köyün yolu yoktur. Köylü İlçe ile bağlılığını at ve katırla sağlamaktadır. Kış mevsiminde İlçe ile bağlılık kesilmektedir. Köylü yolun yapılması için işçilik ve akaryakıt parası vermeye hazırdır.

NE YAPILABİLİR : Bu durum 8.9.1967 tarih ve Özel İdare 3-328/29 sayılı yazımızla İl'e bildirilmişti. Köylü yolun yapımı için her türlü fedakârlığa hazırdır, Akaryakıt parası olarak 750.00, Tl. toplayacaklardır. Yolun 1968 programına alınması gerekmektedir.

II _ İlk Okul :

NE DURUMDA : Okul yıkılacak bir duruma gelmiştir. Yıkılmasının önüne geçmek için köylü tarafından her yıl tamir edilmekte olduğu anlaşılmıştır. Bu yıl da kiremit aktarmasiyle badana işi gene köylü tarafından yapılacaktır. Köylü yeni bir okul istemektedir.

NE YAPILABİLİR : Bu İlk Okulun yeniden yapımı için daha önce İl ile gerekli temas yapılmış durumdadır. 1968 yılı programı yapılırken İlçemizin Okula en çok ihtiyacı bulunan köyü olarak burası kabul edildiğine göre durumu göz önüne alınmalı ve mutlaka okul yapımı kararlaştırılmalıdır. Köylü taş, kum ve kirecini temin edecektir.

III — İçme Suyu :

NE DURUMDA : Köyde depolu bir çeşme yardır. Fakat içme suyu ihtiyacını karşılayamamaktadır. Köyün iki kilometre ötesinde bulunan suyun getirilmesi için müracaat yapılmışsa da YSE. den gelen ekip yapmış olduğu etüdün neticesini köylüye duyurmamıştır. İşin ne safhada olduğu belli değildir.

NE YAPILABİLİR : YSE. nun yaptırdığı etüdün hangi safhada bulunduğu, içme suyunun getirilip getirilemiyeciği köylüye duyurulmak üzere Kaymakamlığımıza bildirilmelidir. Suyun köye getirilmesinde köylü taş, kum ve işçiliğini taahhüt etmektedir.

IV — Kredi :

NE DURUMDA : Kredili gübre verilmesi istenmektedir. Ancak köy arazilerinde tapu bulunmaması sebebiyle kredinin müteselsil kefalet yolu ile verilmesi gerektiği bildirilmiştir.

NE YAPILABİLİR : Çiftçilere tapu istenmeksizin istedikleri kadar kredili gübre verileceği köylüye anlatılmış ve kredi almak İsteyenlerin bir liste düzenliyerek topluca ve köy muhtarlığı ile Kaymakamlığa müracaat etmeleri gerektiği anlatılmıştır.

V — Değirmen :

NE DURUMDA : Köylü köylerinde değirmen kurulamadığından ve civar köylerde değirmen bulunmadığından un yaptırmak için genellikle Çal ilçesinin köylerine gitmekte olduklarını ve bu iş için çok zaman harcadıklarını, hatta bazen buna rağmen sıra alamadıkları için başka bir değirmene nakletmek durumunda kaldıklarını anlatmışlar, köylerine mutlaka bir değirmen yapılmasını isteyerek yapılacak işin taşını, kumunu ve işçiliğini karşılıyacaklarına söz vermişlerdir.

NE YAPILABİLİR : Köyün bu konudaki dileği de çok yerinde görülerek daha önce teşebbüse geçilmişti, İller Bankasının köy kalkınma fonundan İl emrine gönderilen paradan gerekli tahsisin yapılması istenmiştir. Köy muhtarlığına işin projesinin kısa zamanda yaptırılması için emir verilmiştir.

İmza
Başkan ve Üyeler
XX

RAPOR No . : IV
RAPOR TARİHİ : ……..
İNCELENEN KÖY : TEKE : Hane : 57, Nüfus 206.
RAPOR SEBEBİ : 1. No. lu karar.

I-Yol :

NE DURUMDA : Köyün yolu yoktur. Köylü İnceler kasabası ile irtibatlarını hayvanlarla sağlamaktadırlar. Kışın ancak yaya olarak kasabaya gelinebilmektedir. Köyün başka bir köy veya kasaba ile bağlantısı olmadığına ve İnceler kasabasına da 3 Km. lik uzaklıkta bulunduğuna göre bu kasaba ile bağlantı yaz ve kış devam edebilmelidir. Köylü yol yapıldığı taktirde akaryakıt bedelini ödeyecektir.

NE YAPILABİLİR : Çok kısa olması göz önüne alınarak 1967 yılı köy yolları yapım programına alınamasa bile 1967 yılı yol yapım mevsiminde mesai saatleri dışında ücretli olarak çalışılarak yapılmalıdır. Köylü akaryakıt bedelini ödeyecektir.

II — İçme Suyu :

NE DURUMDA : Köyde 1500 metre uzaklıkta açık geriz ile gelmekte olan fakat kaçıntı yapması yüzünden köyün ihtiyacım karşılamayan bir içme suyu vardır. Ayni suyun Okula giden kolu kesilmiştir. Köylü suyun kaynağında depolanmasını ve kapalı bir kanaldan getirilmesini istemektedir.

NE YAPILABİLİR : Köylünün ve öğrencilerin içme suyu sıkıntılarının giderilmesi ve suyun sıhhi olarak temin edilebilmesi için YSE. tarafından iş ele alınmalıdır. YSE. 1500 metre boru verdiği taktirde diğer bütün iş köylü tarafından yapılacaktır.

III — Ziraatçılık :

NE DURUMDA : 1) Gerek köylünün arazisinde ve gerekse hazine arazisinde çok sayıda ahlat bulunmaktadır. Bu ahlatların aşılanması istenmiştir.

2) Arazide kızılcık hastalığının yaygın olması sebebiyle köylünün ürünü büyük hasara uğramaktadır. Kızılcık hastalığı ile mücadele edilmesini istemişlerdir.

3) Köy hudutları içinde bulunan Hazine arazilerinin köylüye dağıtılmasını istemişlerdir.

4) Gecen seneki borçlarını ödeyemediklerinden bu sene kredi alamamış olduklarını, halbuki ekinlerinin çok hasara uğramış olmasından dolayı bu krediye bu yıl her senekinden daha çok muhtaç durumda bulunduklarını belirterek yeterli kredinin sağlanmasını istemişlerdir.

NE YAPILABİLİR : 1) Köy hudutları içinde bulunan bütün ahlatın tamamının 1968 senesi içinde aşılanmış olacağı bildirilmiştir.

2) Kızılcık hastalığı ile ilçe seviyesinde bir mücadele şeklinin bulunmadığı, tek çıkar yolun yakmak olduğu anlatılarak durumun İl'e duyurulacağı bildirilmiştir.

3) Köy hudutları dahilinde bulunan tarla durumundaki Hazine arazilerinin kısa zamanda köylüye kiraya verileceği, arsa durumundaki hazine arazilerinin de ev yeri olarak köylüye açık artırma ile satışının yapılacağı bildirilmiştir.

4) Tohumluk ve gübre kredilerinin gecen yıllar borcu göz önüne alınmadan köylüye verileceği, liste halinde müracaat etmelerinin gerektiği bildirilmiştir.

IV:_ İlk Okul :

NE DURUMDA : Devlet tarafından yeni yapılmış olan ilk Okulun ihata duvarının bulunmaması okulun ve civarının ağaçlandırılmasına engel olmaktadır. Köylü taş ve kumu kendilerine ait olmak üzere ihata duvarının yapılmasını istemiştir.

NE YAPILABİLİR : İlçemizde hiç okulu olmayan iki köy ve okulu kullanılmaz halde bulunan üç köy varken Tekke köyüne ihata duvarı yapmanın mümkün olmadığı halka anlatılmıştır.

V — Cami :

NE DURUMDA : Köyün tek camisi eski durumda olup yenileyebilmeleri için devlet tarafından yardım edilmesini istemişlerdir.

NE YAPILABİLİR : Bu konu için doğruca Vakıflar Müdürlüğüne bir dilekçe ile müracaat etmeleri gerektiği halka anlatılmakla beraber isteklerinin duyurulacağı köylüye bildirilmiştir.

İmza
Başkan ve Üyeler
XX

RAPOR No. : XX
RAPOR TARİHİ : ……..
İNCELENEN KÖY : BEYLERLİ : Hane : 241, Nüfus : 1389
RAPOR SEBEBİ : 3. No. lu karar.

I - Yol :

NE DURUMDA : Köy yolunun bakımının yapılmadığı, yolun bozulmakta olduğunu söylemekte ve YSE. yol bakıra ekibinin gönderilmesini istemektedirler.

NE YAPILABİLİR : YSE. yol bakım ekibi sadece bir defa ilkbaharda gelmiş, sonra hiç gelmemiştir. YSE. yol bakım ekibinin kışdan evvel en az bir kere daha İlçemizin bütün köy yollarına bakması gereklidir.

II — Telefon :

NE DURUMDA : Köylü muhabere fazlalığını öne sürerek PTT. telefonu istemektedir. PTT. nin bu iş için köylüden ne isteyeceğini bildirilmesini talep etmişlerdir.

NE YAPILABİLİR : PTT. Müdürlüğüne yazılacak ve alınan cevap köylüye iletilecektir.

III — Elektrik :

NE DURUMDA : Köylü Denizli-Honaz-Bozkurt-Çardak ENH. nin bitiminden sonra köylerine Elektrik cereyanı verilmesini istemiştir.

NE YAPILABİLİR : Köy ihtiyar kurulunun daha önceki müracaatı neticelenmiştir. ENH. bittikten sonra gurup köy olarak cereyan verilmeye çalışılacaktır. Zira köy tek başına ENH. na 20 Km. uzaklıktadır.

IV — Halk Sağlığı :

NE DURUMDA : Ebe ve sağlık memurlarının bir senedir hiç gelmediklerini belirtmişler ve sık sık köye uğramalarını, bu olmazsa bir ebe verilmesini istemişlerdir.

NE YAPILABİLİR : İlçemizde bu konuda gerçek bir sıkıntı vardır. Bu yıl kurslar, izinler ve tayinler bu buhranı yaratmıştır. Ebe ve sağlık memurlarının sık sık köylerimizi dolaşmaları sağlanmıştır.

V — İçme Suyu :

NE DURUMDA : Kaynaklardan köy çeşmelerine getirilen suyun tevzi vanalarında ayarsızlık olduğu, bütün uğraşmalara rağmen bozukluğun giderilemediği, suyu taşıyan boruların kaynaktan çeşmelere doğru oransız bir incelme ile döşenmiş oluşundan depodan suların dışa taşmasına rağmen köy çeşmelerine çok az su geldiği belirtilmiş, bu arızalanın giderilmesi istenmiştir.

NE YAPILABİLİR : YSE. den bir usta gönderilerek şebeke tamir ettirilmeli ve şayet bozukluk borularda ise 200 metre boru verilmelidir. Köylü işçiliğini yapacaktır.

VI — Ziraatçılık :

NE DURUMDA : 1) Arazi sulamasında kullanılan suyun düzensiz bir şekilde akmakta oluşundan araziden azami verim sağlanamamaktadır. Sulama suyunun kanallarla arazi içine dağıtılması, yani sulama şebekesi kurulması isteniyor. Konu geçen Haziranda Topraksu elemanları tarafından yerinde incelenmişse de, köylüye bir netice verilmemiştir.

2) a — Köyün başta gelen ürünü pancardır. Önümüzdeki dönemde pancar ekim sahasının daraltılacağı öğrenilmiştir. Köylü ekim sahasının daraltılmamasını istemektedir.

b — Köylünün pancarı halen köye 23 Km. uzaklıktaki kantarda teslim alınmaktadır. Köylü 400 Kg. pancarın teslimi için icabında 24 saatlarının harcandığını belirterek pancarlarının köylerine daha yakın olan Çardak merkezinde teslim alınmasını istemektedir.

c — Pancar paraları halen Dazkırı İlçesinde ödenmektedir. Bu durumda köylünün zaman ve para israfına sebep olmaktadır. Köylü pancar paralarının Çardak Ziraat Bankası aracılığı ile Çardakta dağıtılmasını istemiştir.

d — Pancar kazma izni geç verilmektedir. Sonbahar çok sert ve yağışlı geçtiğinden, son aylarda kazma işi yapılamadığından pancar toprakta kalmaktadır. Pancar kazılma izni hiç olmazsa 15 gün daha önce verilmelidir, demişlerdir.

3) Tohum ilâçlama mevsiminde köye sabit bir selektör verilmesini veya seyyar selektörün kalkış süresinin uzatılmasını istemişlerdir.

4) Köy arazilerinin içinden geçmekte olan dere kış mevsiminde ve İlkbaharda taşarak araziyi ve ekilmiş bulunan tarlaları tahrip etmektedir. Köylü derenin ıslahını istemektedir.

5) a — Arazilerin kıymetleri çok düşük olduğundan halen köylünün sağladığı kredi de çok düşüktür. Köylü ya arazi değerlerinin yükseltilmesini, ya da bu değerdeki araziye verilen kredinin yükseltilmesini istiyor.

b — Köylü halen ortağı bulunduğu Bozkurt Kooperatifinden uzaklığı yüzünden ayrılmayı ve borçları ile birlikte Çardak kooperatifine devredilmelerini istiyor.

6) Meyveciliğin teşvik edilmesi için örnek bahçe kurulmasını istemişlerdir. Bir Vatandaş örnek bahçe için 7 dönüm arazi vereceğini bildirmiştir.

7) Köy arazilerinde çok sayıda ahlat bulunduğunu belirterek bunların aşılanmasını istemişlerdir.

NE YAPILABİLİR : 1) Topraksu teşkilâtı tarafından yapılan incelemenin neticesi köylüye iletilmek üzere acilen Kaymakamlığımıza gönderilmelidir.

2) a — Köylü geçim durumunu ürettiği pancara göre ayarlamış ve buna alışmıştır. Pancar ekim sahası mutlaka daraltılacaksa bu iş tedricen yapılmalıdır, aksi halde köyün yaşayışında bunalım doğabilir.

b — Kantar gerçekten köye çok uzakta kalmaktadır. Çardakta yeni bir kantar tesisi gerekmektedir. Eğer yeni bir kantar tesisi teşkilât için verimli olmayacaksa Çardak Toprak Mahsulleri Ofisindeki otomatik Baskülden istifade edilebilecektir. Şeker Fabrikaları müdürlüğü Çardakta tartıyı ve teslim almayı uygun gördüğü taktirde köylü ile Ofis teşkilâtı Kaymakamlığımız tarafından anlaştırılacaktır. Bu taktirde Fabrika Bozkurt-Çardak arası nakil ücretinden de kurtulmuş olacaktır.

c — Pancar paralarının Çardak Ziraat Bankası aracılığı ile tevzii mümkündür. Köylünün iş zamanının ve parasının değerlendirilmesi de sağlanmış olur.

d — Fabrikanın programına uygun ise kazma işine 15 gün daha, önce başlanmasına izin verilmelidir. Bu taktirde hem toprakta pancar kalmamış olacak, hem de kazma işi tahıl ekimi mevsiminden önce biteceğinden halen tahıl ekiminde ortaya çıkan zararlar önlenmiş olacaktır.

İkinci derecedeki bu dört husus Burdur Şeker Fabrikaları Müdürlüğüne yazılacaktır.

3) Sabit selektör inşasına imkân olmadığından ilâçlama devresinde seyyar selektörün köyde kalış süresinin 7 gün daha uzatılacağı köylüye bildirilmiştir.

4) Dere ıslah edildiği takdirde sulanan araziden istifade imkânı artacaktır. Dedenin ıslahı basit bir iş halindedir. Ve sadece bir Dozer ile yatağın temizlenmesi neticeyi sağlıyacaktır. Topraksu teşkilâtınca etüd edilmelidir.

5) a — Arazinin yeniden tahririne imkân olmadığına göre halen verilmekte olan dönüm başına kredi miktarı artırılmalıdır. İlçemizin bütün köyleri bu sıkıntıyı belirtmektedirler. Konu İlçe imkânlarının çok üstünde olduğundan Kurulca yapılabilecek bir işlem bulunamamıştır.

b — Kooperatif değerlendirme işinin halen bağlı bulundukları kooperatifin genel kurulu tarafından karara bağlanmasının gerektiği köylüye anlatılmıştır.

6) İlçemiz Ziraat teknisyenliğince 1968 yılı içinde ancak üç örnek bahçe kurulabilecektir. Şimdiye kadar üç köye bu konuda söz verilmiş olduğuna göre 1968 yılı içinde bir dördüncü köyde örnek bahçe kurulmasına ziraat teknisyenliğinin imkânları yetmemektedir.

Bu duruma göre örnek bahçe talebinde bulunan köyler arasında yeni bir seçmeye gitmek veya Beylerli köyünün talebini 1968 yılı içinde karşılamayı düşünmemek gerekmektedir.

7) Köy arazilerindeki ahlatların 1968 yılı aşı programına alındığı ve tamamının ayni yıl içinde aşılanacağı ziraat teknisyenliğince duyurulmuştur.

VII— Hayvancılık :

NE DURUMDA : Köyde 400 den fazla inek bulunmaktadır. Köylüler süt ve et verimi çok düşük olan ineklerin cinsinin ıslah edilmesini istemişler ve Boğa talebinde bulunmuşlardır.

NE YAPILABİLİR : Köyün en az 4 Boğaya ihtiyacı vardır. İl Veteriner Müdürlüğünce tahsisin zamanında yapılması gerekmektedir.

İmza
Başkan ve Üyeler

II. BÖLÜM
BİRİNCİ BEŞ YILLIK PLÂNIN 1967 PROGRAMINA GÖRE İLÇEDE YAPILACAK İŞLER

Dairesi :	**Yapılacak İş :**
Teknik Ziraat :	1 — Selektör evi inşaatı
	2 — Yonca projesi
	3 — Fiğ projesi
	4 — Toplu bağ tesisi
	5 — Toplu meyvelik tesisi
	6 — Yabani ahlat aşılaması
	7 — Sabit selektör
	8 — Selektör motoru

Orman :	1— Suderesi-Kırıntı-Kemerdüzü 4 Km. yol
	2— Beyköy yaylası - Karafatma konağı yolu 3. Km.
	3— Karagöl - Suderesi - Çambaşı yolu 6. Km.
	4— Yeşilyuva - inceler yolu 4 Km.
Etibank :	1— Honaz - Bozkurt ENH.
İller Bankası :	1— Bozkurt Elektrik şebekesi
	2— İnceler Elektrik şebekesi
	3— İnceler imar Plânı
Yol Su Elektrik :	1— Çaltı köyü elektrikasyonu
	2— Bozkurt - inceler - Söğüt yolu bakımı
	3— Bozkurt - Dutluca yolu bakımı
	4— Bozkurt - Cumalı yolu bakımı
	5— İltisak - Yenibağlar - Çambaşı yolu bakımı
	6— İltisak - Sazköy - Beylerli yolu bakımı
	7— İltisak - Çaltı yolu bakımı
	8— iltisak - Gemiş yolu bakımı
	9— Çardak merkez içme suyu
	10— Avdan içme suyu
	11— Bozkurt içme suyu
Millî Eğitim :	1— Gölcük ilk Okulu inşaatı
	2— Beylerli ilk Okulu inşaatı
T.C. Ziraat Bankası :	1— Çardak hizmet binası inşaatı

Program Dışı - Mahallen Yapılan İşler :

Çardak Merkezinde :

1 — Belediye Binası : Belediye işe başlamış ve iki ay içinde binanın birinci kat inşaasını tamamlıyarak binayı hizmete açmıştır.

2 — Sinema binası : Belediye binasına parelel olarak Sinema binası inşasına da başlanmış ve kısa sürede tahminen 300 bin liraya mal olacak binanın duvarları yapılmıştır.

3 — Su kanalı : Kasabanın içme suyu şebekesinin 6 bin metreyi aşan kanalı halk tarafından aralarında paylaşılarak bir ay içinde kazılmış ve şebekeyi yapacak olan müteahhide teslim edilmiştir. Halen içme suyunun kabulü yapılmış ve halkın istifadesine sunulmuştur.

4 — Özel İdare hizmet binasında ve kaymakam evinde yapılan tadilat : Özel İdarenin verdiği para ile işe başlanılmış ve 30 bin lira civarındaki iş bir ay içinde tamamlattırılmıştır.

5 '— Ortaokul sıhhi tesisatı ve WC inşası : Millî Eğitim Bakanlığının verdiği para ile işin inşasına başlanılmış ve 52 bin Tl. değerindeki iş üç ay içinde tamamlattırılmıştır.

6 — Turistik Lokanta, Petrol satış istasyonu : Her iki konuda Belediye tarafından etüd ve proje çalışmaları yaptırılmakta ve iş takip edilmektedir. 7

7 — Sağlık Ocağı : Gerek Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı tarafından gönderilen para ile ve gerekse İl Özel İdaresinin mahallî derneğe sağladığı yardıma derneğin kendi gücünü eklemesi ile sağlık ocağı inşasına başlanmış ve 5 ay içinde duvakları yapılmıştır.

Bozkurt Merkezinde :

1 •— Ortaokul ihata duvarı ve sıhhi tesisatı : Millî Eğitim Bakanlığı tarafından gönderilen para ile başlatılan iş iki ay içinde “ihata duvarı kısmen” bitirilmiştir.

2 •— İlkokul WC inşaatı : İlkokulun WC inşaatına mahallen başlanmış duvarlarına kadar yapıldıktan sonra İl Özel İdaresinden alınan 4 bin liralık yardımla, iş bir müteahhide devredilmiştir. İnşaat Ocak/1968 sonunda bitirilecektir.

Çambaşı Köyünde :

1 — Karagülde Motel inşaası : Üç ay içinde etüt ve proje çalışmaları bitirilerek İller Bankasından verilen köylere yardım fonundan yeterli ödenek sağlanmıştır. İşin yürütülmesi köylü tarafından takip edilmektedir.

Yenibahar Köyü :

1 — Sulama havuzu : İl Topraksu teşkilâtı tarafından köy arazisinde sulama havuzları yapımına geçen senelerde başlanmış, fakat bu yıla kadar iş neticelendirilmemiştir. Bu yıl İl Özel idaresinin sağladığı yardımla bitirilmeye çalışılmışsa da henüz tamamlanmamıştır.

Sazköyde :

1 — İlkokul inşaası : Köylünün temin ettiği taş ve kuma İl Özel İdaresi tarafından katılan 46 bin Tl. ile bu köyde baraka tipi okul inşaatına başlanmış ve 5 ayda inşaat bitirilmiştir. Ancak okul binası işletmeye açılmasına rağmen henüz iş teslim alınamamıştır.

Toplum Kalkınması Kurulunca Başlatılan işler :

Birinci bölümde bu gün için köylerimizde ihtiyaç olarak varlığını duyuran hususlar rapor halinde tesbit edilmiş ve açıklanmıştır. Çalışmalar devam ederken ilk tanzim edilen rapordan itibaren sonraki raporlara doğru, bu raporlarda yer alan ihtiyaçlar hakkında raporlarımızla beklediğimiz sonuçları almaya başladık. Bu güne kadar alınmış olan neticeler şunlardır :

1 — Bir köye boğa tahsisi yapılmıştır.

2 — İl Veteriner müdürlüğünce İlçemiz köylerinin ihtiyaçlarını karşılamak üzere ilgili Bakanlıktan yeterli sayıda Boğa talebinde bulunulmuştur. Boğalar geldiğinde tahsis yapılacaktır.

3 — İlçemizde yol üstünde bulunan iki kasaba ve dört köy suni tohumlama programına dahil edilecektir. Suni tohumlama çalışmalarının başlama mevsimine kadar bu çalışma neticelenmiş olacaktır.

4 — İlçemizin dört köyünde gurup halinde, sekiz senelik bir cins ıslahı ve hayvansal ürün artışı ile ilgili demostrasyon çalışmaları yapılacağı ihtimali belirmiştir. 5

5 — İlçemiz boylerinde hayvancılığın teşvik edilmesini sağlamak amaciyle 6 adet besi ve damızlık kredisi sağlanmak üzeredir. Kredilerin toplamı 200 bin Tl. civarındadır.

6 — Bir köy başta olmak üzere 4 köyümüzde kızılcık otu ile mücadele başlanmış ve İl Ziraî mücadele müdürlüğünden bir kurul tarafından ilk inceleme yapılmıştır.

7 — Yenibağlar köyünde şarap imalâthanesinin proje çalışmasına başlanmıştır. İller Bankasının köylere yardım fonundan yeterli miktarda tahsis yapılacağına dair söz alınmıştır. Proje bitiminde yardım yapılacaktır.

8 — Başçeşme köyünün içme suyunun yeterli duruma getirilebilmesi için "henüz İl YSE. müdürlüğünde boru bulunmadığından" geldiğinde 200 metre borunun verileceği bildirilmiştir.

9 — Hayrettin köyünün Değirmen projesi yaptırılmaktadır. Proje hitamında İller Bankasının köylere yardım fonundan yeterli miktarda ödeneğin verileceği bildirilmiştir. Proje çalışması bu günlerde bitirilmek üzeredir. İşi almak isteyen birkaç firmadan teklif beklenmektedir.

10 — İltisak Dutluca - Armutalanı - Mecidiye - Hayrettin köylerinin yolları 1968 yılı köy yolları yapım programına alınmıştır. Yolun yapılması sırasında akaryakıt alınmak ve yol yapımında pahsan araçlara verilmek üzere .bu üç köy halkı aralarından 10 bin Tl. si akaryakıt parası toplamışlardır. Toplanan para İlçe Ziraat Bankasında depo edilmiştir.

11 — İki köyün Elektrik talebi yerinde görülmüş ve ENH. nin hitamında yapılmak üzere etüt ve proje sırasına konmuştur.

12 — Kurulumuzca içme suyu ihtiyaçları bulunduğu ve bu ihtiyacın 200 ilâ 300 metre boru sağlandığı taktirde karşılanabileceği tesbit edilmiş bulunan köylerimizin boru ihtiyaçlarının karşılanması için bir formül aranmaktadır. Bu formül İl Özel İdaresinden ilgili köylere yeterli boru alacak kadar para yardımı yapılması şeklinde ortaya çıkacaktır.

Bu Hizmetlerle İlgili Üniteler :

1967 yılında, yapılan veya yapılmakta olan ya da henüz etüt ve proje safhasındaki işleri ile ilgili olarak birçok daire İlçemizde faaliyette bulunmuştur. Bu ünitelerin her biri işini değişik bir biçimde yöneltmekte, işin üzerinde söz sahibi makam veya kişiler çeşitli yerlerde bulunmaktadır. Bu durumun işin zamanında ve gereği gibi

yapılmasında bir bütün olarak İlçedeki diğer faaliyetler arasında yerini ve değerini kaybedip etmemesinde önemi vardır.

1967 yılında İlçemizde Etibank, İller Bankası, T.C. Ziraat Bankası, İl YSE. Müdürlüğü, Orman İşletme Müdürlüğü, Teknik Ziraat Müdürlüğü, Millî Eğitim Müdürlüğü, Topraksu teşkilâtı, Devlet Su İşleri, Veteriner Müdürlüğü, İl Özel İdaresi gibi daireler başta olmak üzere birçok ünite iş yapmışlardır. Bunlardan Etibank, İller Bankası, T.C. Ziraat Bankası, DSİ., Orman İşletme Müdürlüğü işlerini doğruca merkezden yürütmekte ve işin kontrolünü doğruca ellerinde bulundurmaktadırlar. Zaten iş sahaları itibariyle de buna mecburdurlar. Bu kuruluşlar incelememiz dışında kalmaktadır. Bölgesel ve müstakil kuruluşlar sorunu ülkemizde ayrı bir konu olarak önemini muhafaza etmektedir. Biz İl'de doğrudan vilâyete bağlı müdürlük veya başkanlıkları, İlçede buna paralel olarak kurulmuş olan ve kaymakamlığa bağlı dairelerimizin bu günkü durumunu eleştiriyoruz.

İlde bu dairelerin başında bir müdür veya başkan bulunmaktadır. İcraatlarından İl valisine karşı sorumludurlar. İlçede bazılarının teşkilâtı vardır. Bazılarının yoktur. İlçedeki teşkilâtın başında bulunan kişi de icraatından Kaymakama karşı sorumludur. Kaymakam da icraatından Valiye karşı sorumlu olduğuna göre görünüşde koordinasyon ve yetki birliği sağlanmaktadır. Böyle olunca işlerin büyük bir düzenlik içinde yürüyor olması gerekmektedir.

Ancak tatbikatta bu durum tam bir düzensizlik yaratmakta bu da işlerin çoğu zaman sürüncemede kalmasına sebep olmaktadır, iddiamızı doğrulamaya çalışırken İl ve ilçedeki kuruluşlarına göre dairelerimizi ikiye ayırmak gerekiyor :

I — ilçede teşkilâtı bulunanlar : Bunlar İ1 Özel idaresi başta olmak üzere, Teknik Ziraat Müdürlüğü, Veteriner Müdürlüğü, Milli Eğitim Müdürlüğü gibi kısmen yatırımla uğraşan dairelerdir. Yani bu daireler alt yapı yatırımları ile tali bir iş kolu olarak ilgilenmekte fakat genellikle cari ve transfer harcamalarında bulunarak yerleşmiş hizmetlerin alışılmış usullerle yürütülmesi işiyle meşgul olmaktadırlar. iş hayatlarının esası günlük büro hizmetleridir. Bütün emekler personel idaresine harcanılmakta veya Vatandaşın günlük ve sıradan bir takım müracaatları arasında zaman eritilmektedir. Bilhassa ilçedeki daireler hiçbir yetkiye sahip olmadıklarından Vatandaşın müra-

caatlarını bile karşılıyamamakta tek fonksiyonları vatandaşın isteklerini İl'deki bir üst kuruluşuna Kaymakamlık aracılığı ile iletmek ve alacağı cevabı ilgili vatandaşa duyurmak olmaktadır. Böyle olunca bu türlü bir dairenin ilçedeki bir yatırım hizmeti gereken ilgiyi görmemekte ve beklenen zamanda gerçekleşmemekte, gerçekleşse bile rasyonel bir verim sağlamamaktadır. Zira :

1) Mahallî yetkililerin bilgisinden faydalanılamamaktadır : Yapılacak olan bir iş .seçilirken mahallî yönetici ya da icracının o konudaki bilgisinden faydalanılamamakta, bilgisine baş vurulsa bile çoğunlukta samimi olmayan cevaplar alınmaktadır. Samimi olmayan cevap verilmesinin sebebi ilgilinin bu konudaki fikrine değer verilmiyeceğine dair olan inancı veya süregelen alışkanlığıdır.

O halde daha başta hizmet yanlış seçilmekte, yanlış bir yere "köye" götürülmektedir. Bu dairelerin bir mahaldeki yatırımlarının ne derece lüzumlu olduğu bir takım teknik usuller ve aletlerle tesbit edilemez. Mutlaka bir araştırmaya, mutlaka bir ekibin bilgisine yer vermeye ihtiyaç ve lüzum vardır. Araştırma ancak yatırım yapılması düşünülen yerde yapılabilir, en iyi bilgi ise o yerdeki konunun ilgililerinden alınabilir.

Yani hizmetlerin seçilmesinde ilçemizdeki bu tip daire temsilcilerin hiç rolü olmamakta, bundan doğan bir ilgisizlik ve hatta bilgisizlik içinde bulunmaktadırlar. Sadece Kaymakamlıktan ve İl'deki dairesinden gelecek emirleri yerine getirmek ve bu arada" İlçemizde 1968 Yılı için dairenizle ilgili ne gibi işlerin yapılmasını teklif edersiniz" gibi bir yazılı veya sözlü soruya muhatap olurlarsa bunu bir emir alma alışkanlığı ve cevap verme mecburiyeti içinde değerlendirip cevap hazırlamak durumundadırlar. O halde seçilen iş tamamen tesadüfi olmakta, ya da tiden gelen yetkilinin çoğu zaman bir saat içinde topladığı bilgilere dayanmaktadır.

2) İş zamanında bitirilmemekte, bazan da yanlışlığı anlaşılarak başlanmış olduğu halde terkedilmektedir. Bunun sebebi ilçede başlanan bir işin takibi ve zamanında tamamlattırılması yetki ve sorumluluğu ilçedeki ilgili dairesine değil çoğunlukla ildeki daireden bir memura verilmesidir. Çalışma ilçedeki dairenin ve hatta ilçe Kaymakamının bilgisi dışında yürütülmektedir. Millî Eğitimin Okul çalışmaları bunun en açık örneğidir. Okulun yapılabilmesi için köylünün yardımına ihtiyaç vardır. Bu yardım genellikle ilçe Kaymakamı tarafından sağlanır. Ancak yardım sağlanıp işe başlanınca bunun

teknik yürütücüsü olarak İl'deki bir fen memuru, İdarî yürütücüsü olarak İl'deki bir Millî Eğitim Müdür muavini görev alır. İş bir müteahhide verilmişse devam edip gider. Görevlilerde çok zaman İlçe merkezinden geri dönmek üzere İlçede Okul yaptırıyoruz diye harcırahlı ve arabalı ve hatta İlçe merkezinde müteahhit tarafından verilen yemekli geziler yaparlar. Bütün bunlardan İlçedeki ilgili daire ve Kaymakam habersiz kalabilir.

Olur ki ilgili toplum veya kişiler iş konusunda Kaymakamlıktan dilekte bulunabilirler. Tabiatiyle bu dilek İlçedeki dairesi aracılığı ile İl'deki yetkili daireye gönderilecektir. Gönderilir. Çoğunlukla ya cevap çıkmaz ya da cevap çıkıncaya kadar konu hassasiyetini kaybeder.

3) İşten beklenen fayda sağlanamamaktadır. Veya sağlanabilmesi için işin tesliminden sonra mahallen yeni çalışmalar ve emek harcı gerekmektedir. Bunun sebebi de İlçede yani işin yapıldığı yerde, işi devamlı kontrol imkânına sahip ve aslında bu maksatla kurulmuş bulunan dairelere doğrudan sorumluluk verilmemesi ve hatta takipleri sırasında rastladıkları bazı anormal durumlar hakkındaki gayrı resmî tavsiyelerinin bile değerlendirilmemekte olmasıdır.

II — İlçede teşkilâtı bulunmayanlar : Bunlar YSE. Başta olmak üzere Topraksu, Bayındırlık Müdürlüğü, Ziraî Mücadele Müdürlüğü v.s. gibi dairelerdir. Bunlardan yalnız YSE. nin yol çalışmaları konusunda Kaymakamların "İl Valisinin tutumuna bağlı olarak" bilgisine baş vurulmaktadır. Bu da sadece işin seçimi sırasında ortaya çıkan bir durumdur.

İlçede en çok yatırım yapan daireler bunlardır. Fakat İlçede yapılan işin gerek seçimi, gerek yapımı ve gerekse faydalanması safhalarından Kaymakamlığın hemen İnç bir rolü bulunmamakta, ilçede ilgili dairesi de bulunmadığına göre doğan ihtilâflar ile işin seçimi, yapımı ve faydalanılması tamamen İl'deki daire âmirinin insiyatifine kalmaktadır. Valiler genellikle işin kontrolüne yetişememekte ve aksaklıklara zamanında el koyamamaktadırlar. İş Kaymakamlığın yetkisi ve görevi dışında kalınca Valiye yapacağı duyurmalar ve talepler ilgili daire âmirinin veya işin yetkili ve sorumlusunun şikâyeti mahiyetini taşımaktadır. Bu durum böyle olunca Kaymakamlar en zaruri hallerde bu yolda başvurmaktadırlar. Bu nedenlerle de yatırımlar İlçe teşkilâtı bulunan dairelerinkinden daha bozuk bir düzen içinde yürütülmeye çalışılmaktadır. Her iki gurup-

tâki dairelerin çalışmalarındaki bu dağınıklığı ve verimsizliği yalnız İlçemize ait bir iki örnekle açıklamak isteriz. Ancak örneklere geçmeden önce bazı dairelerin 1967 yılı içinde İlçemizde yapmaları gereken işlerinin ne safhada olduklarını verelim.

Hizmetlerin Değerlendirilmesi ve Bazı Örnek Olaylar :

İlgili Daire.	Bitirilen İş	Yapılmakta Olan İş	Hiç Başlanmamış Olan İş
İlk Teknik 1 Ziraat Müd.	- Ahlat aşılaması.	—	1 - Selektör evi inşaatı 2-- Yonca projesi 3-- Fiğ projesi 4-- Toplu bağ tesisi "kısmen" 5- Toplu meyvecilik tesisi "kısmen" 6 - Sabit selektör 7 - Selektör motoru
YSE. Müdür 1 lüğü	- Çardak Merkez içme suyu 2- Borkurt içme suyu	1 - Avdam İçme suyu 2 - Bozkurt,-İnceler Söğüt yolu bakımı 3 - Bozkurt - Dutluca yolu bakımı 4 - Bozkurt - Cumalı yolu bakımı 5 - İlt.-Yenibağlar-Çambaşı yolu bakımı 6 - İlt. - Beylerli yolu bakımı 7 - İİt. - Çaltı yolu bakimi 8 - İlt.- Gemiş yolu bakımı	1 - Köy yollarının hiç birinin ikinci ve üçüncü bakımı yapılmamıştır. 2 - Çatı köyü elektirifikasyonu, 3 - Yenibağlar köprüsü "yapılması program dışı olarak düşünülmüştür ve etüt ve projesi yapılmıştır.
Millî Eğitim 1 Müdürlüğü	- Beylerli İlk Okulu	1 - Gölcük İlk Okulu 2 - Sazköy İlk Okulu "Prog-ram dışı olarak yapılmak-tadır"	
Topraksu		1 - Yenibağlar sulama havuzu "1967 yılın da program dışı olarak yapılmaktadır"	

Bu listeye işini bitirmiş dairelerle, Etibank, iller Bankası, T.C. Ziraat Bankası, DSİ., Orman İşletme Müdürlüğü gibi bölgesel ve müstakil daireler dahil edilmemiştir. Bu daireler programlanmış işlerini seneler arasında parçalayarak her sene bir parçasını yapmak şeklinde geliştirmektedirler. Ve tatbikatta genellikle bir işe bitirilmesi gereken en son senede başlanmakta ve işi o sene içinde bitirmektedirler. Bu sebeple bu ünitelerin işleri üzerinde bir değerlendirme yapmak imkânı bulunmamaktadır.

Yukarıdaki tablo tetkik edildiği zaman şu durum ortaya çıkmaktadır : dört dairenin 25 işinden;

a) Dördü bitirilmiş ve işletmeye açılmıştır.

b) Onbiri halen yapılmaktadır.

c) On tanesine henüz hiç başlanmamıştır. Ve başlanacağına dair bir belirti görülmemektedir. Halbuki 1967 yılı program döneminin iş yaptırma mevsimi çoktan geçmiştir. Ve 1967 yılı malî yılının da bitmesine sadece iki ay kalmıştır.

İki örnek olay neticeleri :

1 — Bir köy yolu :

Köyün kara yoluna uzaklığı bin metredir. Ve bu mesafe gayet düzdür kış mevsiminde çamurdan geçilememektedir. Köylü yolun yapılması için bin TL sı akaryakıt parası hazırlamıştır. Ayrıca işçiliğini de yapacaktır.

Kaymakam İlçedeki YSE. yol bakım ekibiyle anlaşır, her gün 17.00 den sonra bir grayder ve iki kamyon yolda çalışacaklardır. Araçların akaryakıtın ve ekip başı ile şoförlerin saat başına Devletten aldıkları ücretin % 50 fazlasını köylü ödeyecektir.

Son derece ağır bir tempo ile dört gün çalışılır. Köylü-de para biter. Fakat henüz yolun bitmesi için bir günlük daha iş vardır. Günlerden Perşembedir ve ekibin İlçedeki son haftası Cumartesi günü bitecektir.

Ekip Cumartesi günleri öğleye kadar bakım, öğleden sonra ve Pazar günü tatil yapar. Ekip o Cumartesinin sonunda komşu İlçeye nakledilecektir. Araya bir Dinî Bayram girdiğinden komşu İlçede Bayramdan sonra iş başı yapacaktır. Ekip şefi Cuma günü nakletmeyi, Cumartesi günü öğleye kadar gidecekleri İlçede bakım yapmayı ve sonra tatile girmeyi istemektedir.

Kaymakam ekip şefini çağırır Cuma günü mesai saatleri içinde ve ücretsiz olarak bir günlük işi kalmış bulunan bu yolda çalışmalarını, Cumartesi günü bu İlçedeki şantiyelerinde bakım yapmalarını, tatile burada girmelerini, köyün parasının kalmadığını ve aksi halde bu yolun yarım kalacağını söyler.

Ekip şefi önce, vilâyetten izin almak gerekeceğini, sonra vilâyetin izin vereceğini sanmadığım, ancak başka bir seferinde gene mesai saatleri dışında ücretle çalışarak bu yolu tamamlıyabileceğini bildirdi.

Kaymakam anlamıştır ki adam iş yapmak değil para kazanmak istemektedir. Gerçek niyetini kendisinden öğrenebilmek için "izin işi kolay, ben şimdi izin alırım" der ve telefona yapışır. Ekip şefi ayni anda itirazı basar ve "Beyim, daha doğrusu siz yarın bizi orada çalışmaya mecbur etseniz bile, biz istemeyince bu yol bitmez" der.

Kaymakam telefonu kapatır, işi yaptırmaktan vaz geçer ve şefi kapı dışarı eder. Şef makinalara arıza yaptıracağını ima etmiştir.

Netice:

Kaymakam olayı İl Valisine intikal ettirir. Sözlerine ekibin diğer ihmallerini de ekler. "Ekip şantiye yeri olarak yalnız İlçe merkezini kullanmakta olduğundan her sabah mesai saati başlarken İlçe merkezinden hareket ederek çalışılacak yola gitmektedir. Yolun uzaklığına göre icabında bir buçuk saatini yolda geçirmekte ve akşam üzeri gene ayni süreyi hesaba katarak saat 17.00 de İlçe merkezinde olacak şekilde iş yerini terketmektedir. Böylece günlük mesainin yarısı yolda geçmektedir. Ayrıca Cuma günü öğleden sonra daha erken dönmekte, Cumartesi öğleye kadar bakım yapmakta, Cumartesi ve Pazar İl merkezinde geçirmekte, Pazartesi günü öğleye kadar İl merkezinden İlçe merkezindeki şantiye yerine dönmekte ve belki iş başı yapmaktadır. Böylece normal denebilecek şekilde haftada ancak üç gün çalışmaktadır."

İl Valisi YSE. Müdürünü sıkıştırmış ve cevap istemiştir. Cevap "efendim yol yapım ve bakım ekipleriyle aramızda toplu sözleşme vardır. Maalesef onlara biz de pek fazla karışamıyoruz"

Millî Eğitim Müdürlüğü :

2 — Sazköy İlk Okulu :

Köye bir İlk Okul yapılması işi üç senedenberi programa konmuş, fakat her inşaat mevsiminde programdan çıkarılmıştır. Köy

dağa uzaktır. Taş ve kum çekememektedir. İl Valisi ve İlçe Kaymakamı köylüyü ikna edememiş ve maalesef İlk Okul üçüncü defa olarak 1967 yılı programından da çıkarılmıştır.

Kaymakam İl'e ziyaretlerinin birinde Millî Eğitim Müdürlüğünün elinde Baraka tipi iki okul mevcut olduğunu, verecek köy aradıklarını öğrenmiştir. Sazköy adına bu okuldan birini istemiş ve olumlu cevap almıştır. Şimdi sorun bu tip bir okulun köylüye benimsetilmesinde ve yardımlarının sağlanmasında çözüm yolu bulacaktır.

Kaymakam İlçeye döndüğünde köylüye durumu anlatım. Köyden bir gurup okulu İl'deki yerinde görmeye gider. Guruptakilerin dönüşlerinde sorun çözülmüş, köylü taş ve kumu çekmeğe hazır olduğunu bildirmiştir. Okulların açılma zamanına kadar inşaatın yetiştirilmesinin sağlanması için üç günde istenilen taş ve kum hazır edilmiştir.

İl'deki yerinden Okulun sökülmesi, nakli ve İlçedeki köye montesi için İl Özel İdaresinden 30 bin Tl. sı ayrıldığı öğrenilmiş ve Kaymakam İl'e giderek, köylü ile anlaştığını, paraya yazık edilmemesini, bu işin Kaymakamlığa devredilmesini ve sadece 15 bin Tl. sı verilmesini istemiştir. Bu istek Millî Eğitim Müdürlüğünce olumlu karşılanmıştır.

Aradan iki ay kadar bir süre geçmiştir. Kaymakamlığa henüz bir cevap verilmemiştir. Ancak bir gün işin % 15 kıran bir müteahhide verildiği ve teknik sorumlusunun İl'deki bir fen memuru, İdarî sorumlusunun da bir Millî Eğitim Müdür yardımcısı olduğu öğrenilmiştir.

Kaymakam işe seyirci kalmış ve hazırlanan malzemeyi işi alan müteahhide teslim etmiştir.

Netice:

İşin müteahhide tesliminden bu yana beş ay daha geçmiştir. 30 bin Tl. si yetirilemiyerek 16 bin Tl. si daha ödenek alınmıştır. Ve iş halen teslim edilememiştir. Sorumlularınca işin takip ve yaptırılma derecesini daha iyi anlatacağı ümidiyle aşağıya bir mektup örneği alıyoruz.

Kaymakamlık Makamına **Tarih**

Çardak **Sazköy**

……. tarihinde köyümüzde kurulmasına başlanan Prefabrik baraka tipi okulu tamamladığı gerekçesiyle müteahhit teslimi için

harekete geçmiştir. Yeni yapılan okul binasında aşağıda gösterilen işlerin tamamlanması için ilgili fen memurları tarafından iş sahibi müteahhit ikaz edilmişse de hiç bir işlemin yapılmadığı vs eksik işlerin tamamlanması için de faaliyet görülmediğinden gerekli tedbirlerin alınmasına emir ve müsadelerinizi arzederim.

1 — Okulun her tarafı akmaktadır.

2 -— Okul bacaları uygunsuzdur.

3 — Okulun salon betonu, sınıflar ile öğretmen odası tabanlarına uygun değildir. Salonun su akıntısı sınıflara girmektedir.

4 — Okul salon betonu plâkaj veya mozayik yapılacaktı olmadı.

5 — Sınıf kara tahtaları alınmamıştır. Müteahhit söz vermiştir.

6 — Okula bayrak direği alınmamıştır. Müteahhit söz vermiştir.

7 — Sınıfların vs okulun boya ve badanası bir kattır, ikinci defa yapılmadı.” bir kat daha yapılacağından levhaları çaktırmadılar.”

8 — Öğretmenler odası badanası bozuktur.

9 — Okula bitişik lojmanın mutfak bacası” ocaklığı” plâna uygun değildir, bulaşık yıkama yeri yoktur.

10 — Oturma odası yataklık kısmı duvarın üstü eğri yapılmıştır.

11 — Lojman tuvaleti, septik çukuru usulen konmuş olup” adet yerini bulsun kabilinden yapılmıştır” kullanmaya elverişli değildir.

12 — Komple olarak sökülüp getirilen okulun isketlet demirleri nin artakalanı ile bir çift demir kapı müteahhit tarafından tahta parçaları ile birlikte evine götürülmüştür.

13 — Lojman salonu plâkaj olacaktı, olmadı.

Sazköy İlk Okulu Müdürü Sazköy Muhtarı

Dairemizle ilgili örnek olayların sayısı çok fazladır. Biz burada bu kadarı ile yetinmek istiyoruz. Diğerleri bir gün ayrı bir” İdarede örnek olaylar” kitabına konu olabilir,. Örnek olaylar İdare hayatımızda bir anlayış ve beraberliğe gitmemize kendimizin eksik taraflarımızı görmemize yarayacaktır.

III. BÖLÜM

DURUM NEDİR :

Buraya kadar yazdıklarımızla iki konuda açıklık sağlamış olduk. Birinci bölümde ihtiyaçların tatmini için Devlet tarafından yapılan çalışmaların hangi safhada bulunduğu, hangi ihtiyaçların ne derecede tatmin edilmiş olduğunu ve köylü toplumunun şimdi ve gelecekte, gerçek ihtiyaçlarının neler olduğunu tesbit ettik.

İkinci bölümde; Birinci bölümde tesbit ettiğimiz köylü toplumun gerçek ihtiyaçlarına karşı Devletin neleri vermeye çalıştığını, bunların gerçek ihtiyaçlarla münasebet derecesini ve hizmetlerin yapılışında kullanılan usulleri, bu usullerin doğurduğu sonuçları göstermiş olduk.

Şu kabul edilmiş olmalıdır ki, toplumumuzun kalkınma yönünde yapılacak çalışmaları gelişi güzel seçilmektedir ve gelişi güzel usullerle yürütülmektedir. Böyle olunca hizmetler köylü tarafından benimsenmemekte ve beklenen fayda sağlanmamaktadır, İdaremiz faydası belli olmuş, genel bir tatbik şekline ulaşmış kurallardan mahrumdur.

Toplumun küçük küçük fakat çeşitli sorunları, ihtiyaçları vardır. Çözümlenmesi çok kolaydır. Ve en başta bunların çözümlenmesine yönelmek gerekir. Bu türlü dertler bittikten sonra daha genel fakat gene de bizzat toplumun tesbit ettiği hizmetlere eğilmek gerekir. Çünkü köylü toplum, yaşayışını yükseltecek, fayda sağlıyacak hizmet birimlerini gene en iyi olarak bizzat kendisi görmekte ve seçmektedir. Toplum tepeden inme getirilen hizmet ile Avrupa işçisinin getirdiği para arasında fark görmemektedir.

Köylü toplumun gerçek ihtiyaçlarının tesbiti ve çözümlenmesi ise bir ön araştırma ve mutlaka bir koordineli çalışma gerektirmektedir. Köylü 300 metre boru istemektedir, suyunu kendi getirecektir. Köylü 50 torba çimento istemektedir, köprüsünü kendi yapacaktır. Köylü 3 günlüğüne Grayder istemektedir, yolunu kendi yapacaktır. Köylü 10 -15 bin Tl. para istemektedir, okulunu kendisi yapacaktır. v.s. Fakat biz illâ suyu için 3 bin metre boru, köprüsü için 500 torba çimento, Okulu için 46 bin Tl. si para veririz öte yandan en az 10 köyü bu hizmetten mahrum ederiz. Ayrıca bu köylere de hizmetlerimizi benimsetemeyiz. Çünkü tek başımıza yüklendiğimiz hizmeti başaramayız. Niçin bütün bunlar?

Köye inemediğimizden. Köylüye karlamadığımızdan. Köylü olamayışımızdan. Münevveriz dediğimizden fakat bir araya gelip sorunları tartışarak tesbit etmekten korkuşumuzdan. Halk kademe yöneticileri olarak bıkkın ve bedbin oluşumuzdan. Ne yapacağımızı bilemeyişimizden. Plânsız ve programsızlığımızdan. En mühim fonksiyonsuz kalacağımız korkusundan ve nihayet koordinasyonsuzluğumuzdan

O halde çözümleme yolları nelerdir :

Ne Yapılabilir veya Yapılmalıdır :

A — Uzun sürede :

1) İdarî reform ihtiyacı İdarede köklü değişiklikler yapılmalıdır. Hizmet ünitelerinin kuruluşu günün ihtiyaçlarına uydurulmalıdır. İdare sür'atle kırtasiyecilikten kurtarılmalıdır. Her hizmetin bir tek yetkilisi ve sorumlusu olmalıdır. Lüzumsuz üniteler kaldırılmalı veya mevcutlar açık ve seçik konularda fonksiyon sahibi yapılmalıdır. Yetkiler arasındaki kesişmeler yok edilmelidir.

2) Hizmet içi eğitim : İki yönden tatbik edilmeli ve geliştirilmelidir:

a — Yöneticilerin eğitimi : Yönetici kademe İl ve İlçelerde senede bir defa yeterli bir süre eğitime tâbi tutulmalıdır. Eğitimle, sorumluluk duygusu, Plân ve program fikri, araştırma zarureti, iş takibi, iş değerlendirmesi, köye inme zorunluğu, sosyal ve İktisadî kalkınma zorunluğu, hizmette memleket ve toplum menfaati meselesi, hizmetlerde verimlilik ve rasyonel fayda gibi konular üzerinde gelişen dünya sorunlarına paralel olarak yönetici kademe yeterli seviyeye yükseltilmelidir. Buradaki yönetici kademe sözü ile İl daire müdürleri ve yardımcılarını İlçe Kaymakamlarını ve İlçe İdare Şube başkanlarını kastediyoruz.

b — Büro personelinin eğitimi : Bilhassa son derecede bilgisiz ve içinde senelerdir şehir yüzü görmemiş, Radyo dinlememiş, Gazete okumamışları bulunan, çoğu bulunduğu İlçede ömrünü dolduran, oranın yerlisi, Ortaokul mezunu bile parmakla gösterilebilecek kadar az durumda İlçe büro personeli bu eğitime son derece muhtaç haldedir. İlkokulu 25 sene önce bitirmiş ve 20 yıl önce işe girmiş, o günden bu güne hep ayni işi ve ilk öğrendiği gibi yapmış, kimse değiştirmesini istememiş. Bu gün bu memur en basit bir takriri bile yazamamaktadır.

Senede bir defa olmak üzere belli bir süre eğitime tâbi tutulmalıdırlar. Eğitim iki devreli olmalıdır. İlk devre İlçe merkezinde açılmalı ve işin mütehassısları tarafından yönetilmelidir. İkinci devre İlçe dışı bir programa göre hazırlanacak bir gezi şeklinde tatbik edilmelidir.

3) ikinci beş yıllık plâna göre : Hizmetler köye yöneltilmelidir. Köy sorunlarına çözüm yolu aranırken mutlaka aşağıdaki kurallardan hareket edilmelidir. Günümüzde İdare köyde, köylünün arasında, köylü toplumu refahına doğru vücut bulmalıdır. Kurallar1 şunlardır.

a — Eğitim ve araştırma zorunluğu,

b — Teşkilatlanma,

c — Köyde program hazırlamak,

d — Koordinasyon ve iş birliği,

e — Değerlendirme.

4) İlçenin bir hizmet birimi olarak kabulü : Ülkemiz bir gün az gelişmiş veya gelişmekte olan bir Ülke olmak durumundan kurtulursa bu, mutlaka İlçe kalkınmasına verilecek önem ve elde edilecek sonuçla sağlanacaktır. İlçe gerçi kalkınma literatüründe bir toplum kalkınması birimi olarak kabul edilmiştir, ancak bu kabul ediliş çok satıhta kalmıştır. Ve bu gün bu yönüyle İlçeler hiç bir fonksiyon ifa edememektedirler. Köylü yapacağı büyük işlere karşılık olarak gerektiğinde İlçeden çok cüz'i isteklerde bulunmaktadır. Bu isteklerin hemen hiç biri karşılanamamaktadır. İlçe, İl ile köylüye aracılık etmekten öteye gidememekte ve çokluk bu aracılık netice vermemektedir. Neticede Vatandaş Kaymakamına gelmekte "izin verirseniz bu iş için vilâyete kadar gideceğiz'' demektedir.

İlçe bir hizmet birimi olarak kabul edilmeli ve hiç olmazsa 10 torba çimento, 10 metre boru verebilecek güce ulaştırılmalıdır. Toplum kalkınması birimi olarak güçlendirilmelidir. Artık köylü "lâf'a" kanmıyor.

5) İlçe hizmetlerinde bütünlük sağlanmalıdır : İlçe plânlama kurulları teşekkül ettirilmelidir. İlçenin bütün hizmetleri bu kurul tarafından üçüncü maddedeki kurallara göre programlanmalıdır. İlçede yapılacak bütün hizmetler mutlaka bu kurulun gerekçeli onayından geçirilmelidir. Kurul bütün sene araştırma yapmak zo-

runda olmalıdır. İktisadî Devlet Teşekkülleri, Özel kuruluşlar da kurulun mütalâasını almak zorunda olmalıdırlar. Köy Muhtarları ile Kasaba Belediye Başkanları da kurula üye olarak katılmalıdırlar.

6) İlçe Özel İdareleri : İlçe Özel İdareleri bir tüzel kişilik olarak kurulmasa bile (Anayasa sebebiyle) gelirleri İlçelere tahsis edilmeli ve hatta fakir İlçeler Devletçe desteklenmelidir. İlçe Özel İdarelerinin geliri beşinci maddedeki kurulun programına uygun olarak sarfedilmeli ve sarfı bu kurulun kararma bağlı tutulmalıdır. Ancak kurul bu parayı yapacağı programa dayanan bir bütçe ile sarfedebilmelidir. Tabiatiyle bütçenin İl Valisi ve İçişleri Bakanlığınca tetkik ve onayı şarttır.

B — Kısa Sürede :

1) İl koordinasyon kurullarının işletilmesi : Yukarıda ortaya attığımız altı madde hemen tatbikine geçilse bile bu tatbike imkân verecek Kanunî mesnetler ancak uzun sürede vücut bulabilecek haldedir. Bu sebeple acilen bulunabilecek bir formül; İlk koordinasyon kurullarının her ay bir defa toplanmalarıdır. Bu kurullarda İl'deki dairelerin İlçelere götürmüş bulundukları hizmetlerdeki aksamalar üzerinde İl daire Müdürleri ile İlçe Kaymakamlarının huzurunda görüşme açılmalıdır. İlçelerin kalkınma sorunu aslında büyük çözüm yolları aramayı gerektirmemektedir. Sorun enine boyuna uzun sürede araştırılırken bir yandan da en pratik hâl yoluna baş vurmak gerekmektedir. Ve inancımız odur ki İlçe kalkınması sorunu İlçe yönetimi ile İl daire müdürlükleri arasındaki münasebetlerde düğümlenmektedir. Hemen ve en önemli yapılacak iş, bu iki gurup arasındaki iş akımını, engelleyici bir takım kurallardan kurtarmak olmalıdır. Bu konuda atılabilecek önemli adım ise İl koordinasyon kurullarını işler hale getirmek olacaktır. Koordinasyon kurulları hiç olmazsa yatırım ve inşaat mevsiminde mutlaka ayda bir defa İl Valisinin başkanlığında İlçe Kaymakamları ve İl daire müdürlerinin iştirakiyle toplanmalı, alınan kararların tatbik edilmesi mutlaka sağlanmalıdır. 2

2) Köy çalışmalarında Kaymakamlar güçlendirilmelidir : Halen bazı İllerde tatbik edilmekte olan İl Özel İdarelerinden Kaymakamlar emirine belli bir miktar ödenek verilmesi şeklindeki usul bütün İllerde uygulanmalıdır. Bu usule göre valiler, köy hizmetlerinde kullanılmak üzere kaymakamlara o yıl için belli bir miktar öde-

neğin sarf yerini İl'e danışmaksızın tesbit yetkisi vereceklerdir. Bunun üç faydası olacaktır.

a — Kaymakamlar köylü karşısında acze düşmekten kurtularak, daha bir cesaretle ve kendinden emin olarak işe girecektir. Çalışma isteği artacaktır.

b •— İl'in çok pahalıya göreceği birçok hizmet daha ucuza ve daha kısa sürede görülmüş olacaktır. Az para ile çok iş yapılacak, fakat kalitede bir düşüklük olmayacaktır.

c — Köylünün, İl tarafından teferruat olarak görülen ve senelerdir el atılma imkânı bulunmayan küçük ve çok çeşit ihtiyaçları tatmin edilme fırsatı bulacaktır.

Sonuç:

Nüfusun % 82 si köyde yaşıvan bir ülkede, köylü toplumun binlerce sorunundan birkaçını vermeye gayret ettik. Bunlar dört aylık bir araştırma ile ortaya çıkmıştır. Ve 40 bin köyden sadece 20 sini, 32 milyon insandan sadece 16.536 sim kapsamaktadır. En başta da yazdığımız gibi araştırmamızla köy toplumunun bu güne kadar nasıl yöneltilmekte olduğunu, bu yönetimdeki hastalıkları teşhise ve aldığımız sonuçlara dayanarak, köye doğru bir yönetim zorunluğunu, bunun gelecekteki kurallarını tesbite çalıştık.

MİLLETLER ARASI İDARİ İLİMLER ENSTİTÜSÜ (HAS) KONGRELERİ VE 1968 DUBLİN KONGRESİ

Seril TÜTEN
İçişleri Bakanlığı
Tetkik Kurulu Başkanı

Giriş:

1910 yılında kumulmuş olan Milletler Arası İdarî İlimler Enstitüsü, İkinci Cihan Harbi yılları hariç, bu güne kadar, üç yılda bir kongre halinde toplanarak, Milletlerin daha iyi idare sistemlerin? kavuşması için, gerekli konuları tartışmış ve devletlere raporlar halinde tavsiye etmiştir. 1968 yılında Dublin (İrlanda) de toplanan kongreye Hükümetimizi temsilen katılmamızdan da faydalanarak, daha önceki kongrelerle, son toplantıda incelenen konular ve Enstitü'nün genel karakteri hakkında bilgi vermeyi faydalı bulduk.

Milletler Arası İdarî İlimler Enstitüsü 1910 yılında Merkezî Brüksel'de tamamen gayrî siyasî bir organ olarak kurulmuştur. Tüzüğüne göre amaçları özetle :

— Çeşitli memleketlerde mevcut kamu idarelerinin mukayeseli olarak, nazarî ve tatbikî alandaki geliştirilmeleriyle ilgili araştırmaları yapma ve değerlendirme,

— İdarî problemlerle ilgili dokümanları bir merkezde toplama,

— Üye olan ya da millî seksiyon kurmuş olan memleketlerle devamlı ilişki kurarak, idareyi geliştirme faaliyetlerine katılma,

— Ayni veya benzeri konularda faaliyet gösteren (UNESCO), Birleşmiş Milletler Sosyal ve Ekonomik Konseyi toplantılarına katılma ve diğer benzeri Enstitülerle iş birliği yapma,

şeklinde ifade edilebilir.

Önceki Kongreler :

Kurulduğu 1910 yılından bu güne kadar yapılan Kongrelerin yer ve tarihleri ile, incelenen konular aşağıda gösterilmiştir. (*)

(*) Kongre dokümanları Yitmiş olanların konulan Enstitü Kataloğunda mevcut olmadığından, burada da gösterilmemiştir.

I.	Kongre	: Brüksel	— 1910	Dokümanlar	Kalmamıştır.
II.	Kongre	: Brüksel	— 1923	»	»
III.	Kongre	Paris	— 1927	»	»
IV.	Kongre	Madrid	— 1930	»	»
V.	Kongre	Viyana	— 1933	»	»
VI.	Kongre	Varşova	— 1936	»	»
VII.	Kongre	Bern	— 1947	»	»

Konular:

1. İdarî problemlerle ilgili uygulamalarda, İkinci Cihan Harbi dolayısiyle alınacak dersler ve Harp sonrasının devletlere yüklediği ağır görevler.
2. Hükümet başkanları ve ona bağlı hizmetlerde ilgili kuruluşlar.
3. Merkezi, bölgesel ve mahallî idare kuruluşlarındaki memurların idareye, verimli şekilde katkıda bulunmaları.
4. Mahallî idarelerle bölge idarelerinin, merkezî idare ile olan münasebetlerinin mahiyeti.

VIII, Kongre : Floransa — 1950 : Dokümanları Bitmiştir
IX. Kongre : İstanbul — 1953 : » »

Konular :

1. Milletler Arası İdarî kaza.
2. Mukayeseli idare hukuku mes'eleleri (4 mesele).
3. İdarî bir yo] olarak "merkezden yardım".
4. İktisadî idarecilik.
5. Memurların eğitimi : (Millî Milletler arası, Milletler üstü).
6. Ekonomik ve Teknik gelişme için yapılan yardım programlarının idaresi.
7. Hükümetlerin çalışma programı olarak : Bütçe
8. Kamu hizmetlerinde daha yüksek meslekî ve kültürel standardın sağlanması.

X. Kongre: :Madrid — 1956

Konular:

1. Kamu hizmetlerinin görülmesi için yapılan mukaveleler (İhaleler).
2. Yüksek derecedeki memurların meslek öncesi eğitimiyle ilgili yeni eğilimler.
3. İdarî reformların hazırlama ve uygulama usulleri.

XI. Kongre : Wiesbaden — 1959 :

Konular:

1. Bağımsız enstitülere özerklik verilmesi. (Üniversiteler ve Meslekî Organlar dahil)
2. Maliye Bakanlıklarının kuruluş ve faaliyetleri.
3. Kamu personelinin teşviki ile idarede yeterlik (verim) in artırılması.
4. Otomasyon : Kamu idaresi organlarının önemli bir sorunu.

XII. Kongre : Viyana — 1962 :

Konular:

1. Kamu idaresiyle ilgili teknik yardımlar : Tecrübelerden alınacak dersler ve muhtemel gelişmeler.
2. İdarede halkla ilişkiler : (Sadece resmî yayınlar yoluyla.)
3. Ekonomik gelişme ile ilgili hükümet organları.

XIII. Kongre : Paris — 1965 :

Konular:

1. İdarede halkla ilişkiler : (Kamu idarelerinin çalışmasına halkın etkisi yolları - Seçim hakkı hariç.) (Genel raportörü Türktür)
2. Bütçelerin hazırlanma ve idareleri tekniği.
3. Kamu İktisadî teşekküllerinin idaresi.

Yukarıda sadece ana başlıkları gösterilen kongre konuları, IIAS'in kurulduğundan bu güne kadar, idarenin ve İdarî metodla-

rın mukayeseli olarak geliştirilmesinde, milletler arası, sen derece faydalı bir görev ifa ettiği kolayca anlaşılmaktadır.

XIV. KONGRE
Dublin — 2 - 6/9/1968

Bu yıl İrlanda Cumhuriyetinin merkezi Dublin'de yapılan kongrenin ana başlığı, daha önceki yuvarlak masa toplantılarında şu şekilde formüle edilmiştir : İdarenin toplumdaki gelişmelere uydurulması. (* *)

Bu ana başlık üç ayrı konuya bölünerek incelenmiştir :

Birinci konu :

— Ekonomik ve Sosyal gelişmelerde koordinasyonun doğurduğu İdarî problemler.

İkinci konu :

— Kamu personelinin toplumdaki sosyal gelişmelere uydurulması.

Üçüncü konu ise :

— İdarî işlemler karşısında vatandaş haklarının korunması, olarak formüle edilmiştir.

A — Birinci konu, yani, Ekonomik ve sosyal gelişmelerde koordinasyonun doğurduğu İdarî problemler aşağıdaki bölümlerde incelenmiştir :

I. En yüksek icra organı (Başkan veya Başbakan) seviyesinde koordinasyon problemleri. Bunlar da :
1. Politik koordinasyonun sağlanması.
2. Kanun yapmada koordinasyon.
3. Genel ekonomi alanında koordinasyon.
4. Özel koordinasyon şekilleri olarak ele alınmıştır.

II. Problemin ikinci kısmı da : "Genel Ekonomi ve Maliye Bakanlıkları seviyesindeki koordinasyon" teşkil etmekte idi. Bu kısım :

(**) The Adaptation of Administration to Changes in Society.

1. Genel iktisat ve maliye alanında koordinasvon sağlıyan kuruluşlar.
2. Bütçe yoluyla koordinasyon.
3. Diğer malî koordinasyon yolları.
4. Genel Ekonomik Koordinasyonun oynadığı rol. olarak dört başlık altında incelenmiş bulunuyordu.

III. Koordinasyonun doğurduğu problemlerin üçüncü kısmını : "İdarî Kuruluşlar Bünyesinde Rasyonalizasyon" teşkil etmiştir.

1. Bakanlık sayılarının yeniden ayarlanması (azaltılması)
2. Yatay iş bölümü.
3. Memur kuruluşları.

olarak üç başlık altında incelenmiştir.

IV. "Bakanlıklar arası veya Bakanlıklar Dışı koordinasyon"u teşkil eden dördüncü kısım ise :

1. Kontrollerin koordine edici etkileri.
2. İdarî komite ve komisyonlar.
3. Sorumluluk.
4. Kamu İktisadî teşekküllerinde fonksiyonel koordinasyon.

olarak dört başlıkta toplanmış bulunuyordu.

V. "Koordinasyon Teknikleri" ne ayrılan beşinci kısım da :

1. Plânlama,
2. Malî teknikler.
3. Sevk-ü idare teknikleri, olarak incelenmiştir.

Bütün grup toplantılarına katıldığımız birinci konu etrafında, çok ilgi çekici tartışmalar olmuş vs koordinasyonun İdarî problemlerini içine alacak etraflı bir raporun ortaya çıkması kongre'ce sağlanmıştır.

En yüksek icra organı seviyesindeki koordinasyonla ilgili tartışmalar, daha ziyade, bu kademenin plânlama ve icra görevini yapacak imkân ve zamana sahip olup olmadığı etrafında toplanmıştır.

Baş icracının, genellikle plânlama alanında daha önce başlanmış olan işlere geniş ölçüde bağlı kaldığı ifade edilmiştir. Bunun yanında, birçok memleketlerde, Anayasalarda ve kuruluş kanunlarında zikredilmemiş olsa dahi, Maliye ve Ekonomi Bakanlıklarının, plânlama ve icra safhasında ön plânı işgal ederek, bir bakıma koordinatör rol oynadıkları ifade ile; Koordinasyon Bakanlığı (Türkiye gibi) kuran memleketlerde, bu teşebbüsün başarısızlığa uğradığı tespit olunmuştur. Sonuç olarak, plânlama ve uygulama safhalarında, Baş İcracı kademeyi fazla teferruattan kurtarmak gerektiği, bunu sağlamak üzere, koordinasyon ve plânlama alanında yetişmiş ve her memlekette az olan elemanların objektif ölçülerle seçilerek, Başkanlık veya Başbakanlık kuruluşu içinde çalıştırılmalarının uygun olacağı fikrinde birleşilmiştir. Bunun sağlanmasında da Baş İcracının, siyasî olgunluk ve yetişme tarzının büyük rol oynayacağı keza ifade edilmiştir.

Maliye ve Genel Ekonomi Bakanlıkları kademesindeki koordinasyonla ilgili olarak, bu Bakanlıkların bütçe ve genel konjonktü'rün ayarlanması yolu ile, plânlama ve uygulamada faydalı koordinasyon yapabilecekleri belirtilmiştir. Ancak, bu koordinasyonu yaparken, fazla miktarda komite (verilen örneklere göre, A.B.D. de 500 civarında, Polonya'da 104 civarında komite var..) kurarak, iş birliğini kaybetme ihtimalinin göz önüne alınması gerektiği ifade edildi. Buna karşılık olarak, demokratik idarelerde çeşitli komite ve komisyonların kurulmasının zorunlu olduğu, asıl önemli olan noktanın, bunların çalışmalarının faydalı hale getirilmesi olduğu belirtilerek, bunun için :

1. Komite veya komisyon başkanının kişiliği önemli olup, Başkanın konu ve amacı iyi bilerek, dağılmalara meydan vermeden işi toplaması önem taşır.

2. Komite veya komisyon raportörlüğü keza önemli olup, toplantılardan önce, ön hazırlığın çok iyi yapılmış olması gerekir.

3. Sekreterya da önem taşımaktadır. İyi bir sekreterya kurulmadan, komiteler ne derece faydalı çalışır ve koordinasyonu sağlayıcı kararlar alırlarsa alsınlar, bunları gerekli mercilere, gereği gibi iletmek ve değerlendirmek mümkün olamaz.

4. Uygulama da ayni derecede önem taşımaktadır. Alınan kararların ciddiyetle uygulanması, hafife alınmaması ve bunun için de toplantılara yetkili kimselerin gönderilmiş olması, bu bakımdan önem kazanmaktadır.

Bu noktada, yurdumuzda yapılan bu cinsten birçok komite çalışmalarında, yukarıda belirtilen hususlara riayet edilmediğine özellikle dikkati çekmek isterim.

Plânlama kademesinde ise, merkezî plânlama organının mutlaka bağımsız olması üzerinde ittifak edilmiştir. Ancak, plân tekliflerinin iller ve bölgeler seviyesinden de yapılması ve bunun için bu seviyelerdeki teknik elemanların takviye edilmesi gerektiği ifade edilmiştir.

B — ikinci konuyu "Kamu Personelinin Toplumdaki Gelişmelere Adaptasyonu" teşkil ediyordu. Bununla ilgili genel raporda ve grup toplantılarında şu başlıklar ele alınmıştır :

I. Memuriyete giriş, terfi ve terfih,
II. Meslek içi eğitim,
III. Kamu sektörü ile özel sektör arasında (Personel yönünden) ilişkiler.
IV. Gelişmekte olan memleketlerde kamu personeli alanındaki özel sorunlar.

Bu konu ile ilgili grup toplantılarına hey'etimizin ikinci grup üyeleri katılmışlardır. Nihaî rapor basılınca, Tetkik Kurulu tarafından gerekli tercüme ve yayınlar yapılacaktır.

C — Üçüncü konuyu ise, "İdarî işlemler karşısında vatandaş haklarının korunması" teşkil ediyordu. Genel rapor ve grup toplantılarında bu konu şöyle incelenmiştir :

— Anayasalardan doğan garantiler,
— "Prosedür" sistemine göre yapılan sınıflandırmalar,
— işlemlerde objektiflik ve tarafsızlık,
— Açık oturumlar,
— İdarî kaza yolu ile itirazlar ve bunların çeşitleri,
— İdare'nin çeşitli yollarla kontrolü.

Bu konu ile ilgili grup çalışmasında da, hey'etimizin üçüncü grubu katılmıştır. Yukarıda ifade edildiği gibi bu konu ile ilgili nihaî rapor da elimize gelince, ilgililerin istifadesine sunulacaktır.

Sonuç :

Yukarıda kısaca izahına çalıştığım vs IIAS'in 1910 yılından beri yaptığı çalışmalar, kanaatimce, idarenin geliştirilmesinde milletler arası bir fayda sağlamıştır ve sağlamaktadır. 1968 yılı Dublin

Kongresi ise, ilgilendiği konuların önemi bakımından ayrıca değerlidir.

1971 yılında yapılacak Kongrede aşağıdaki üç konunun ele alınması kararlaştırılmıştır :

— İlmî araştırmalarla ilgili olarak, Hükümet ve idare kuruluşları,

— Teknik vs sosyal gelişmelerin genel idareye etkisi derecesi,

— Vatandaşın ve vatandaş gruplarının idare ile iş birliğinin derecesi.

Gelecek kongre konularının da, idarenin geliştirilmesi yönünden, ilgi çekici nitelikte olduğu kolayca anlaşılmaktadır.

İçişleri Bakanlığı Tetkik Kurulu, bu çalışmalarla ilgili dokümanları ve 1968 Kongresi nihaî raporlarını peyder pey ilgililerin istifadesine sunmayı faydalı bir görev sayacaktır.

Bu çalışmalarımızın, yurdumuzda yapılan İdarî reform araştırmalarında da geniş ölçüde faydalı olacağına inanıyorum.

BELEDİYELERİN YOL, SU VE KANALİZASYON GİBİ ALT YAPI TESİSLERİNİN FİNANSMANI

Orhan ZAİM
Tetkik Kurulu Müşaviri

GİRİŞ

I Umumî Temayüller

1948 yılında tedvin edilen 5237 sayılı Belediye Gelirleri Kanununun 13. maddesi Belediyelerin yapmakla yükümlü bulunduğu, yol, su ve kanalizasyon gibi alt yapı tesislerinin masraflarını, bu tesislerden faydalanan mülklerin (sahiplerinin değil) değerleri nisbetinde iştiraki esasını vaz etmiştir.

Kanunun o tarihte vaz ettiği bu yeniliği, üzerinden kâfi zaman geçmiş ve tatbikatından oldukça tecrübe elde edilmiş olduğu gözönüne alınarak, yeni tedvin edilecek olan Belediye Gelirleri Kanununa ışık tutar düşüncesi ile bir araştırma yapmanın ve aynı mevzuun yabancı memleketlerdeki tatbikatını ve masraflara iştirak felsefesini incelemenin yerinde olacağını mütalâa ettik.

Genellikle Mahallî İdarelerin bu gibi alt yapı tesislerinin finansmanı için iki temayüle sahip olduğunu biliyoruz.

Birinci temayül, şehir bu gibi yeni tesisleri veya bu tesislerde yapılması gerekli iyileştirmenin masraflarını genel bütçeden karşılamak. Yani şehrin bu masraflarına vergi yolu ile bütün mülk sahipleri iştirâk etmelidir. (1)

İkinci temayül ise, yatırımın yapıldığı veya iyileştirmenin tahakkuk ettiği mıntıkada bulunan, yol, su ve kanalizasyon tesislerine kavuşan gayri menkullerin, masraflarına ya tamamına veya bir kısmına iştirâk ettirilmesidir. Bu, tesislerden faydalanan gayri menkullerin, külfete de iştirâk etmesinin âdil olacağı teorisine dayanır. Gerçekte Kanunun bugünkü tatbikatı iki temayülün tevhit edilmesinden ibarettir.

(1) Batı memleketlerinde yollar geniş ölçüde, arazi ve bina, vergisi ve akaryakıt istihlak vergileri, nakliye vasıtaları ve şoför lisanslarının her yıl yenilenmesi sırasında alınan vergilerle finanse edilir.

II Malî Külfetlere iştirak Şekilleri

Alt yapıların inşaası veya tesislerin tekâmül ettirilmesi halinde, gayri menkullerin külfetlere iştiraki muhtelif memleketlerde üç değişik şekilde tahakkuk etmektedir.

1. Özel Değerlendirme (Şerefiye)

Anglo-Sakson memleketlerinde gayri menkullerin değeri her iki senede bir takdir edildiği için, yapılan yeni yatırımlar dolayısiyle gayri menkulün kazandığı yeni değerin takdiri de son derece âdil neticeler getirir. Böylece masraflara iştirâk aradaki fark üzerinden tahakkuk ettirilmiş olur Bizdeki tatbikat ise binanın alt yapılar dolayısiyle değil de istimlâkler dolayısiyle değer kazanması halinde bu usule baş vurulur.

2. İstikbal için bir miktar paranın avans olarak tahsili

İnkişaf halinde bulunan sahalar için, belediyelerin bu yerlerde yapılacak binalardan bir miktar avans tahsil etme usulü de, bazı memleketlerde tatbik olunan bir yoldur.

Bizde 6785 sayılı İmar Kanununun 35, 36 ve 40. maddelerinde yalnız kanalizasyon için bu esas kabul edilmiştir. Bu sistemde de tahakkuk arsanın yola gelen ön cephesinin genişliği esasına göre yapılmaktadır.

3. Yeni inkişaf Sahalarında Durum

Henüz memleketimizde pek uygulanan bir sistem olmamasına rağmen yer yer yeni inkişaf sahalarında yapılan alt yapıların saha içinde kalan kısmının tamamının masrafları inşaatı yaptırana tahmil edilmektedir. İnkişaf etmekte olan bir saha içinde kooperatif, şirket veya devletçe yapılacak bir çok iskân ünitelerinin alt yapıları tamamlanmadıkça inşaata müsaade olunmaz. (Ankara'da Eser, Yıldız Siteleri, Babaharmanı Sosyal meskenleri, İstanbul'a Levent, Koşuyolu, Ataköy Siteleri gibi)

Bu gibi yapı sahalarında, alt yapı tesisleri ihtiyacı bu meskenlerin yapılması ile birlikte doğar ve hakikatte yapılacak su, elektrik, kanalizasyon tesisleri tamamiyle bu yapıların bir parçası halini alır. Bu iskân sahalarında tesislerin mülk sahipleri veya onu inşa eden şirketler tarafından yapılması mecburiyetini doğurur.

Amerika Birleşik Devletlerinde bu tip tesislerin inşaası için, Mahallî İdareler gereken malî yardımı yapar ve 20 - 25 yılda ödemek üzere gayri menkuller üzerinde ipotek tesis ederler, (ki bizde bu sistem inkişaf etmemiştir.)

III. Alt Yapıların Finansmanındaki Takip Edilen Umumî Yollar

Cadde ve yolların yapımı, kaplanması

Umumiyetle yapılan cadde, yol ve bunların kaplanmasında istifade edilen üç kaynak mevcuttur.

a) Belediyenin umumî bütçesi,

b) Tesis edilen yoldan istifade eden gayri menkullerin 5237 sayılı Kanunun 13. maddesinin a fıkrası gereğince iştirakleri,

c) Akaryakıt istihlak resimlerinden bu maksat için tahsil edilen vergiler. (Bu usûl memleketimizde tatbik edilmemektedir. Ayrılan paylar nüfus esasına göre dağıtılmakta belediyenin genel gelirleri arasında kabul edilmektedir.)

Bilindiği gibi bizde yolların inşası için kullanılan yalnız 1 ve 2 numaralı kaynaklardır. Her iki kaynakta pek güçsüzdür.

2. Su ve Kanalizasyon Tesisleri

Genellikle su ve kanalizasyon tesislerinin Finansmanında faydalanılan üç genel kaynak mevcuttur.

a) Belediyenin genel bütçesi,

b) Su fiyatları ve kanalizasyon işletme ücretleri,

c) Bu tesislerin yapılmasına 5237 sayılı kanunun 13. maddesinin b ve c fıkraları gereğince gayri menkullerin katılma payları,

Bilindiği gibi memleketimizde su ve kanalizasyon iki ayrı elden işletilmektedir. Su genellikle Belediyenin kurduğu işletmelerce, kanalizasyon ise doğrudan belediyelerce inşa edilir ve işletilir. Oysaki kaynak ortada ve bir olduğu için kanalizasyonun da su işletmeleri tarafından götürülmesi ve işletme masrafı olarak su ücretlerine (kanalizasyon olan yerlerde) masrafları, amortismanı ve yeni tesisleri karşılamak üzere bazı ilâvelerin yapılması zaruridir. Nite-

kim kanalizasyon yerine septik çukurların aldığı belediyelerde bu çukurların boşaltılması ücreti arasında, bir ücret de tahsil olunmaktadır.

Yukardaki üç kaynak arasında saymadığımız 6735 sayılı Kanunun 35, 36 ve 40. maddeleri gereğince Belediyelerde tahsil edilen kanalizasyon yapım ücretlerinin ne kadarının bu maksat için kullanıldığı da cevaplandırılması gerekli sualler arasındadır.

3. Şerefiye ve Yeni İnkişaf Sahalarından Alınacak Tesis Ücretlerinin Kullanılışı :

a) Bu sistemlerin kullanılışının alt yapıların inşasında başlıca üç faydası şunlardır :

(1) Yolun, su ve kanalizasyon tesislerinin ona murtabit olan gayri menkullerin değerine bir şeyler kattığı muhakkak olduğuna göre, masraflara bu gayri menkullerin sahiplerinin katılması mantıkî ve âdildir.

(2) Özel değerlendirme (Şerefiye), istikbâl için alınan avans ve inkişaf sahalarından alınan ücretler, resmî dairelerin mülkiyetinde bulunan gayri menkullerin de bu masraflara iştirâk etmeye zorladığı için daha âdildir.

(3) Masraflara iştirâk eden murtabit gayri menkuller öncelikle bu tesislere sahip olmak imkânını elde eder ki, bu da mantıkidir. Aksi halde şehrin merkezinde oturanlar önce kendi yollarının yapılmasını istemekte haklı olabilirlerdi.

b) Bu sistemin tatbiki başlıca iki mahzur taşır.

(1) Ön cephe, yapılan masrafların taksiminde esas alınacaksa, şekli muntazam olmayan ve köşe arsalarda bu taksimin âdil olmasına imkân vermemektedir.

(2) Yeni inkişaf sahaları haricinde kalan tesisler için diğer iki metodun tatbiki halinde tahakkuk müşkülât arzetmektedir.

IV Masrafların Tevzii Usulleri (Metodları)

1. Ön cephe esası (Şekil : 1)

Bu sistemin tahakkuk işlerinde kolaylık getirdiği itiraf edilmelidir. Ön cephenin ölçülmesi ve ona göre tahakkuk yapılması basit, bir mükellefiyet kriteridir. Ancak köşelerde ve muntazam şekilli ol-

mayan arsalarda durum hiç de tatmin edici olmayabilir. Ters bir piramit şeklinin derinliğini elde ettiği faydalar, muntazam şekilli arsalarda daha fazla olduğu halde, mükellefiyete daha az iştirak edecektir.

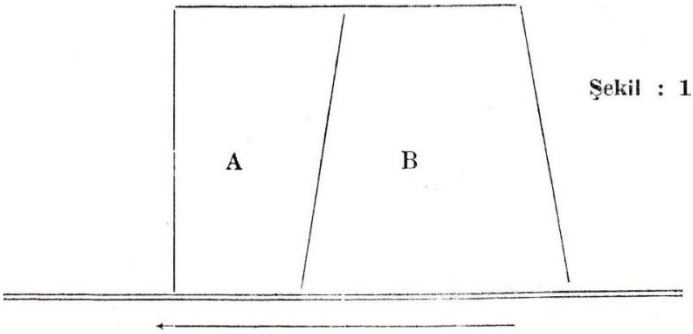

Yatırımların yapıldığı saha

B

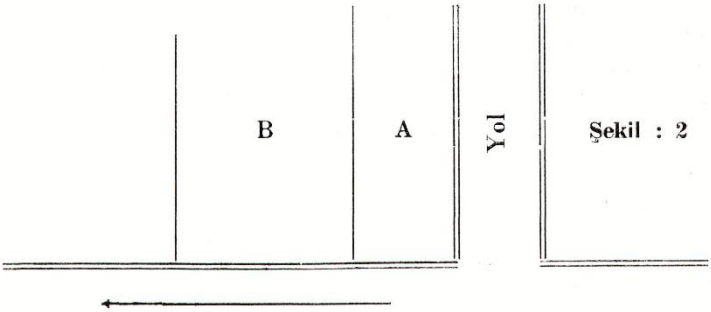

Yatırımların yapıldığı saha

Şekil 2 de görüldüğü gibi köşe başındaki A arsası kenarı dar olduğu için elde ettiği istifadeye nisbetle daha az iştirak hissesi ödeyeceği anlaşılır. Bu problemi hâl için cepheden çok, istifade eden arsaların metrekarelerini matraha esas almak mümkün olabilir. Ancak inşaat sahasının küçük olabileceği bu gibi arsalarda metrekare esası da istenilen sonucu her zaman vermeyebilir.

2. Yukarda 3. maddede beyan edildiği gibi yeni inkişaf eden sahalarda masrafa iştirâk hissedilmeyebilir. Zira yapılan tesisat o sahanın bir parçası olmakta ve piyasa fiyatına göre, her parsel veya bina yapılan tesisatı da muhtevi bulunmaktadır. Hele bu tesisat bir müteahhit tarafından yapıldığında binayı veya daireyi alan tesisat masraflarını hiç bir zaman esas binanın değerinden ayırt edemiyecektir. Bu sistemde yukarda arzedilen mahzurlar da bertaraf edilmiş bulunacaktır.

V Masraflara Mülk Sahiplerinin Ne Nisbette İştiraki Sağlanmalıdır

A — Yapılacak İyileştirmenin Niteliği :

Yapılacak iyileştirme masraflarının ne kadarına mülk sahiplerinin iştirâk etmesi gerektiği başlıca sualdir. Yapılacak iyileştirme veya yatırım masraflarının hepsi mi yoksa ne kadarı mülk sahibine tahmil edilecektir? Bazı yatırımlarda doğrudan doğruya o gayri menkul değer kazanmayabilir. Zira bu yatırımlardan o gayrimenkûl kadar, bütün şehir de fayda temin edecektir. Şüphesin ki, bir sokağın kaplanması veya o mıntıkaya kanalizasyon borularının döşenmesi, o cadde de bulunan gayri menkullere değer getirmektedir. Ancak şehrin ana yollarından birinin o mıntıkadan geçmesi veya esas kanalizasyon şebekesinin bahsi geçen gayrimenkulün yanından geçmesi halinde tesis masraflarının tamamının iki yandaki gayri menkullere dağıtılması âdil bir çözüm yolu değildir. Zira bu şebekeden o gayrimenkullar kadar şehrin bir bölgesi veya tamamı da faydalanacaktır.

5237 sayılı Kanunun 13. maddesinin A bendinin 2. fıkrası şehirlerde 15, kasabalarda 12 metreyi geçen caddelerin ve 30 cm. kutrunu geçen kanalizasyon masraflarının tamamının belediyeye ait olacağı belirtilmektedir. Haddizatında tâli yol, kanalizasyon şebekesi üzerinde bulunan gayri menkullere göre, bu haksızlık örneği olmaktadır. Zira şebekenin yanında bulunan gayri menkul o tesislerden faydalanırsa gene bir iştirâk hissesi ödemesi gereklidir.

Amerikada 6 inçden yukarı su ve 8 inçden yukarı kanalizasyon şebekesinin üzerinde bulunan alt yapıların bu miktarı aşan masrafları belediyece karşılanır.

Bizde yol, kanalizasyon ve su şebekeleri için ayrı ayrı kıstaslar vaz edilmiştir. Su için bir tahdit konulmamış, kanalizasyon için

30 cm. limit olarak kabul edilmiş, yol için de 12 -15 metreleri aşan yatırımların mükellefiyetlerinin tamamı belediyeye tahmil edilmiştir.

Ayrıca D bendinin son fıkrası iştirâk paylarının; bina kıymetinin % 3 ü, arsa değerinin % 6 sını geçemez kaydı konmuştur.

Bizde arazi ve bina tahrirlerinin kaç yılda bir yapıldığı bilindiğine göre, alt yapıların ikmâli için, kanunun bu hükümlerinin kaynak olmaktan çıktığını kabul etmemiz gerekir. Ayrıca kanalizasyon için tesbit olunan 30 cm. kutlu da (vakum sistemi olmadığına göre) modern standartlar için kifayetsiz olduğu hakikati de ortadadır.

Çok münakaşa konusu olan şerefiye resmî de, belediyelerin yaptıkları büyük masraflara bir ilâç olmaktan uzak kalmaktadır.

B — Gelişen Şehir Parçalarının İhtiyaçları :

1. Zamanımızda sür'atle sanayileşmeye paralel olarak, sür'atli şehirleşme de başlamıştır. Bu, büyük şehirlerin etrafında yeni iskân sahalarının açılmasına sebep olmaktadır. Ayrıca şehir gürültüsünden kaçma arzusu da banliyölere göçü teşvik etmektedir. Böylece yeni iskân sahalarının alt yapı ihtiyaçları sür'atle kritik noktaya varmaktadır. Meselâ İstanbul, Kadıköy yakasında, Feneryolu ile Küçük Yalı arasında kanalizasyon tesisleri bulunmayışı sebebiyle, bu mıntıka lâğımlarının caddelerde açıkta akar bir hale geldiği müşahade edilmiştir. Bu yerleşme mıntıkalarının yol, su ve kanalizasyon ihtiyaçları hangi kaynaklardan karşılanacaktır.

Şüphesiz esasen yetersiz olan Belediyenin genel gelirleri bu yatırımlar için uygun bir finansman kaynağı olduğu düşünülemez.

2. Büyük şehirlerin su ve kanalizasyon işlerini hükümet D.S.Î. kanalı ile omuzlamak temayülündedir. Hükümet bütçesinin, diğer yatırım ihtiyaçları arasında bu dertleri hemen ve yurt ölçüsü içinde, halledilebileceğini kabul etmek realiteye uygun düşmez. Üstelik yurdun kaynaklarını en zengin şehirler için kullanılması da âdil bir hâl çaresi değildir. ,

Öte yandan belediyeler gittikçe gayri mes'ul üniteler haline gelmekte ve her vesile ile devlete el açmaya alışmaktadır. Halbuki bu sırada bazı arazi sahipleri sebepsiz olacak büyük servetlere kavuşmakta (ve vergi yoluyla) getirdikleri külfetlere karşılık hiç bir şey ödememektedirler.

3. Sonuç:

Yukardan beri ifade edildiği gibi tek başına hiç bir usûl, belediyelerin alt yapılarım finanse etmek için kifayetli değildir. Şu hale göre neler yapılmalıdır :

a) Şehir içindeki bina ve arsaların her iki yılda bir tahrir ve takdiri yapılmalıdır. Değerlendirme objektif esaslara dayanılmalıdır.

b) Özel idarelerin şehir içindeki bina ve araziden aldığı yüzdeler, belediyeler lehine değiştirilmelidir.

c) Şehir içinde satılan akaryakıttan alınan istihlâk resminin bir nisbeti şehre terk edilmelidir.

d) Şerefiye resmî, daha âdil ölçüler içinde yeniden vaz edilmelidir,

e) Kanalizasyon ve yol şebekesinde yapılacak İslâhat standartları değiştirilmeli ve iştirak nisbeti 1/3 den 1/2 ye çıkarılmalıdır.

Bina ve arsanın kıymet değeri % 3 - 6 dan, % 5-10 a çıkartılmalıdır.

f) İyileştirmenin taktirinde ön cephe yerine metrekare esası kabul edilmelidir.

g) Hükümetçe yapılacak yardımlar, projelere inhisar ettirilmeli, kanalizasyon tesisleri, kanalizasyon artıklarının tasfiyesi, çöp imha istasyonları gibi konulara öncelik verilmeli ve projelere yüzde bir Ölçüde belediyelerin iştirâki sağlanmalıdır.

h) Yeni inkişaf sahalarına yapılacak yatırımların, o saha sakinlerince karşılanması için çareler düşünülmelidir.

i) Kanalizasyon şebekesi bulunan yerlerde, kanalizasyon işletme ücreti olarak suyun metreküpü başına, münasip bir ilâve yapılması sağlanmalı ve tahsil edecek ücretlerin münhasıran bu konu için kullanılması temin edilmelidir.

j) Kanalizasyon işletmesi, su işletmesine bağlanmalı ve belediyelerin elde edecekleri gelirleri de işletmeye tevdii mümkün kılınmalıdır.

TERCÜMELER

FRANSA MİLLÎ İDARE OKULU STATÜSÜ

Çeviren :
M. A. Ömer EVRENSEL
Tetkik Kurulu Müşaviri

BÖLÜM I

MİLLÎ İDARE OKULUNA AİT HER İKİ GİRİŞ SINAVI

Madde 1 — Devlet memurları genel statüsüne ait 4 Şubat 1959 günlü kararnamenin 16 inci maddesi ve aşağıdaki 2 veya 12 inci maddelerle belirtilen şartları haiz adaylar arasında, millî idare okuluna giriş için iki sınav açılır.

Ne millî idare okulunun öğrencilerini hazırladığı mesleklerden olanlar ne bu okulun öğrencileri, ve ne de bu kararnâmenin 45 inci maddesiyle, okulun öğrenci yetiştirdiği mesleklere girme niteliğine sahip olmıyan adaylar giriş sınavına alınmazlar.

Millî idare okulunun giriş sınavına hiç kimse 3 defadan fazla giremez.

Her sene, yer miktarı amme hizmetleriyle yükümlü bulunan bir buyrukla belirtilir. Bu yerlerin 2/3 si aşağıdaki 2 inci madde, 1/3 ri de gene 12 inci madde gereğince, adaylara tahsis edilir.

Kararnâmenin 8 inci maddesinde gösterilen şartlara göre, sınavlarda alınacak öğrenciler için uygun görülen miktarlar doldurulamadığı taktirde, her iki giriş sınavı jürileri, muvafık bulurlarsa, sonradan sözü edilen şekilde bir ek adaylar listesi daha hazırlarlar.

Okulun giriş sınavında uygulanan örgütlenme usulleri ve disiplin kuralları, amme hizmetleriyle yükümlü bakan tarafından, okul yönetim kurulunun mütalâası alındıktan sonra, bir yazılı buyrukla belirtilir. Her iki giriş sınavına kaydolma şartları, sınav evrakının açılış ve incelenmesine ait günün tayini, kazanılan adaylar listesinin hazırlanması ve her iki sınav kadro miktarının uygulama usulleri hep amme hizmetiyle yükümlü bakan tarafından buyruklarla belirtilir.

KISIM I

İLK SINAV

Madde 2 — Giriş sınavı, aynı senenin 1 ocağında 25 yaşından küçük olup hukuk, edebiyat, iktisat fakülteleriyle, teknik bir fakülte diploması alan veya Siyasal Bilgiler Enstitüsü diplomasına, veya Millî Eğitim Bakanının mütalâası alındıktan sonra millî idare okulu yönetim kurulu teklifine göre amme hizmetiyle yükümlü bulunan bakanın yayınladığı listedeki okul diplomalarından birine sahip olan, gençler arasında açılır.

Madde 3 — Yazılı giriş sınavı :

1 — XVIII inci asır ortalarından itibaren ekonomik, sosyal ve politik olaylarla, fikir gelişmelerine ait bir konuda 6 saat zarfında hazırlanacak bir kompozisyon;

2 — Ekonomik bir konuda 4 saat içerisinde yazılacak diğer bir kompozisyon;

3 — Politik ve İdarî müesseselerle, uluslararası müesseselere ait bir konuda gene 4 saatte yazılacak bir başka kompozisyon;

4 — Nihayet amme hizmetiyle yükümlü bakanca yayınlanan listedeki yabancı dillerde yazılmış metinlerden birinin aday tarafından 3 saatlik bir zamanda Fransızcaya çevrilmesi.

Madde 4 — Sözlü kabul sınavı :

1 — Genel konuda bir metin üzerinde jüri ile yapılan bir konuşma. Bu konuşma 10 dakikalık bir açıklama şeklinde olur. Açıklama yapacak adaylar 30 dakikada hazırlanırlar;

2 — Sosyal konularda 30 dakika süren sözlü soru;

3 — Adayın tercih hakkına göre, ya malî politika veya idare hukukundan sözlü soru;

4 — Uluslararası konularda 30 dakikalık sözlü soru;

5 — 6 ıncı madde hükmü saklı kalmak üzere, nasıl yapılacağı amme hizmetiyle yükümlü bakan tarafından açıklanan beden eğitimi sınavı.

Madde 5 — Her kısım soru aşağıdaki emsallerle değerlendirilir :

Yazılı giriş sınavında :

Birinci soru ……6
İkinci soru ……4
Üçüncü soru ……... 4
Dördüncü soru …… 2
+
Top1am 16

Sözlü kabul sınavında :

Birinci soru …… 5
İkinci soru ……3
Üçüncü soru ……... 3
Dördüncü soru ……... 3
Beşinci soru …… 1
+
Top1am 15

Madde 6 — Dördüncü madde gereğince, beden eğitimi sınavına tâbi bulunan adaylar tıp komisyonundan bu sınava giremiyeceklerine dair rapor alırlarsa, jüri başkanının kararı ile bundan muaf tutulurlar. Bu adaylar eğer 31 Mart 1919 günlü kanundan faydalanabiliyorsa, kendilerine sınava girenlerin aldığı not ortalamasına göre bir not verilir, aksi halde bu not ortalama notundan iki aşağı olur.

Madde 7 — İlk giriş sınavı adaylarının aldıkları notlar ortalamanın üstünde ise, munzam puan alabilirler :

1 — Giriş sınavında, matematik problemi sorusu ve halledilmiş şekli kendilerine verildiği zaman, eğer durumu iyi muhakeme eder vs çabuk olarak sonuca giden çözüm yolunu bulabilirlerse; veya istatistik! bir adedin açıklamasını yapar, yahut verilen bilgi adetlerinin grafiğini çizebilirlerse ve bütün soruları 4 saat gibi bir zamanda yaparlarsa (3 nisbetinde);

2 — Kabul sınavında :

a •— Giriş sınavının 4 üncü sorusunun esası dışında, yirmi dakikada bir veya iki dilde yanlışsız olarak soruları cevaplandırabilirlerse (1 nisbetinde);

b — Amme hizmetiyle yükümlü bulunan bakanca hazırlanan bir listedeki konular üzerinde 15 dakikalık başarılı sınavda (1 nisbetinde) ;

c — Uçak veya planör pilotluğunda paraşütle atlamada ve yüksek atlama gibi cesaret isteyen sınavdaki başarı halinde (1 nisbetinde).

Madde 8 — Sınavlar tamamlanınca, giriş sınavı jürisi yukarda 1 inci maddede belirtildiği gibi, amme hizmetiyle yükümlü bakanca dondurulan öğrenci miktarındaki adayın kabiliyet ve derecelerine göre listesini hazırlar.

Notları tasnif edilirken, şüphe uyandıran adaylar, jüri tarafından tekrar 15 dakikalık bir sınava alınırlar. Jüri ölüm, istifa ve çekilme gibi halleri düşünerek ek bir liste daha hazırlar.

Madde 9 — Okula giriş sınavını kazanan adaylar, bu gibi memurların tâbi bulunduğu özel statü şartlarına göre merkez idare ateşesi olurlar.

Madde 10 — Her yıl ilk sınav jürisi; millî idare okulu yönetim kurulunun teklifi üzerine, amme hizmetiyle yükümlü bakanca atanır. Bu jüride; bir başkan 4 dü veya 5 şi profesör, veya orta ve yüksek öğretim fahrî profesörü, veya hukuk ve tıp fakülteleri ağrejesi olan 8 veya 10 kadar memur bulunur, ihtiyaç olduğu zaman, bazı dersler için sınav yapacak ihtisas sahibi kimseler, amme hizmetiyle yükümlü bakan tarafından buyrukla atanırlar.

Eğer başkan görevini yapamaz durumda kalırsa, yerine gelecek kimse aynı buyrukda gösterilmiştir.

Yazılı sınavda bütün adaylar aynı soruları cevaplandırırlar. İlk giriş sınavı sorusunu jüri üyeleri kıymetlendirir; diğer soruları ise jüriye yardımcı olan mütehassıslar değerlendirirler. Her adayın yazılı kompozisyonu enaz iki jüri üyesi tarafından okunur. Sözlü sınavda jüri üyesinin yanında bir de mütehassıs vardır.

Adaylar, metinleri açıklarken, sınavda başkan ve jüri üyeleri de bulunur.

KISIM II

İKİNCİ SINAV

Madde 12 — İkinci giriş sınavı; sınav yılının bir ocağına kadar 30 yaşını doldurmamış ve aynı yılın 1 Temmuzuna kadar devlet hizmetinde, memurlukda, stajyer veya muvakkat memurlukda, memur namzetliğinde, mukaveleli memurlukda, devletin, illerin, ko-

münlerin deniz aşırı ülkelerin veya bir amme müessesesinin memurluğunda 5 sene çalışmış adaylar arasında açılır.

Normal süre dışında, askerlikde geçen müddet, yukardaki memurluklardan birinde geçmiş sayılır. Diplomasiyle okul sınavına girelebilen bir müessesede öğrenci olarak geçirilen müddet hesaplanmaz.

Madde 13 — Sınava girebilecek olan adaylar, aşağıdaki 14 ncü maddeden 17 nci maddeye kadar öngörülen şartlar dahilinde hazırlayıcı devreyi yapabilecek olanlardı1".

Adaylar iki gurupta toplanmıştır :

A ve benzeri kategoride olanlar;

B, C, D ve benzeri kategorilerinde bulunanlar.

Hazırlayıcı devre, birinci gurupta olanlar için 1, ikinci gurupta bulunanlar için ise 2 yıldır.

Hazırlama devresine :

Birinci kademede, yukardaki 12 inci maddede sayılan memuriyetlerden birinde 1 Temmuzda 4 senesini doldurup aynı senenin 1 Ocağında 29 yaşından küçük olan adaylar; ikinci kademede, gene 12 inci maddede sayılan memuriyetlerden birinde 1 Temmuzda 3 senesini dolduran ve aynı yılın 1 Ocağında 28 yaşını bitiren adaylar; girerler.

12 inci maddenin; kanunî müddet dışında askerlikde, veya diplomasiyle giriş sınavına girilebilen bir müessesede geçen zamanla ilgili şartları, hazırlama devresine girecek adaylara uygulanır.

Madde 14 — Her yıl, evvelki maddedeki yeterlikleri haiz adaylara, hazırlık devresine girebilmeleri için, sınav açılır.

Sınavlara giriş şartları, sınav günü ve sınava girecek adaylar listesinin tanzimi, amme hizmetiyle yükümlü bakanca buyrukla tesbit edilir.

Adayların, kayıt ve kabul işlemlerinin kapanması sırasında ve hazırlama devresine girişlerinde görevde olmaları zorunludur.

Madde 15 — Evvelki maddede öngörülen şartlar gereğince iki yeterlik ve bir de kabul sınavı yapılır.

2 emsal verilen ilk yeterlik sınavı, 4 saatlik süre içinde bir dosya veya metin üzerinde fikir belirtilmesi şeklinde olur.

1 emsal verilen ikinci yeterlik sınavı ise 2 saatlik bir sürede, günlük bir politika konusunda veya ekonomik ve sosyal konularda yapılır. Adaylar bu sınavda. 3 konudan birini seçmek hakkına sahipdir.

Nihayet 3 emsal verilen kabul sınavı ise, jüri ile yirmi dakika kadar süren bir konuşmadan ibarettir.

Madde 16 — 15 inci maddedeki sınavı değerlendirmeyle yetkili jüriye bir devlet şurası üyesi başkanlık eder.

Diğer 8 üye ise :

Biri özlük işlerinde olmak üzere merkez idareden iki müdür.

Bir vali.

Genel bir müfettiş veya bayındırlık bakanlığı mühendislerinden bir zat.

Bir sivil idareci.

Bir profesör veya orta ve yüksek öğretim kurulundan fahrî profesör veya tıp ve hukuk fakülteleri ağrejesi.

Amme hizmeti yüksek kurulu sendikacılık bölümünce, 4 adaylık bir listeden seçilen iki üye.

Bu üyeler, idare kurulunun teklifi ve amme hizmetiyle yükümlü bakan tarafından 2 yıl için tayin olunurlar. Gerektiği zaman görevleri yenilenebilir.

Bakanın buyruğunda, görevini yapamayacak hallerde başkana vekâlet edecek üye de gösterilmiştir.

Üyelerin eşit oy kullanmaları halinde, başkanın oyu esastır. Genel olarak yazılılar bütün üyelerce incelenir. Her yazılı kompozisyon iki üye tarafından okunur. Sözlü sınava gelince, başkan ve jüri üyeleri beraber bulunurlar.

Madde 17 — 13 üncü maddenin kapsamına giren hazırlık devresi adayları listesi, alfabetik sıraya göre, jürinin teklifi üzerine; amme hizmetiyle yükümlü bakanca buyruklanır.

Bu listede kayıtlı adayların miktarı, son sınavla millî idare okuluna gireceklerin üç misline eşittir.

Bunlar, memuriyet sıfatım haiz iseler, sözü geçen listeye kayıtlı olan adaylar, millî idare okulu hazırlık devresi stajyeri olarak bakanlıklarındaki görevden ayrılırlar.

Değiller ise, geldikleri idarece izinli sayılır ve bunlar da millî idare okulu hazırlık devresi stajyeri olurlar.

Hazırlık devresi stajyerleri devre sonunda açıklanacak olan sınava girerler.

Hiç kimse bir defadan fazla hazırlık devresinde kalamaz. 2 inci maddeye göre evvelce haklarını kullananlar bu hazırlık devresinden faydalanamazlar.

Yukardaki 12 inci maddede sayılan devlet hizmeti dışındaki amme idaresi hizmetlileri, bağlı bulundukları idarelerin yetkili organlarınca uygun görülmek şartiyle aynı haklardan yararlanırlar.

Madde 18 — Yazılı ikinci giriş sınavı :

1 — Politik, ekonomik ve çağdaş dünyanın sosyal problemleri üzerinde 6 saat devam eden yazılı kompozisyon;

2 — Politik ve İdarî müesseseler konusunda adaylara lüzumlu belgeler verilerek 4 saatte hazırlanan yazılı kompozisyon;

3 i— Ekonomi ve maliye konularında adaylara lüzumlu belgeler verilerek 4 saatte hazırlanan diğer bir kompozisyon.

Madde 19 — İkinci yazılı giriş sınavları sonunda, sözlü sınav :

1 >— Genel konuda bir metnin 10 dakika içerisindeki açıklaması esas olmak üzere adayın tecrübe ve edindiği bilgiler üzerinde jüri ile 20 dakika süren bir konuşma yapması;

Adaylara yapacakları bu açıklama için yarım saat vakit bırakılır.

2 — Sosyal konularda 15 dakika süren sorular;

3 — Uluslararası konularda gene 15 dakika süren sorular;

4 — Bakanlık buyruğu ile tertiplenen listedeki yabancı dillerle yazılmış metinlerden adayın seçeceği bir parçayı iki saat içerisinde Fransızcaya çevirmesi;

5 — 6 ıncı madde hükmü gereğince nasıl olacağı, amme hizmetiyle yükümlü bakanlık buyruğu ile tesbit edilen beden eğitimi sınavı.

Madde 20 — Aldıkları not, not ortalamasının üstünde ise ikinci giriş sınavı adayları munzam puanlar alırlar :

1 — Yazılı sınavda adaylara matematik problemi sonucu ile beraber verilir. Adaylar iyi bir muhakeme ile en kısa yoldan sonuca nasıl gidildiğini gösterirler veya istatistik adetleri verilir, adaylar bunları değerlendirir ve grafiğini çizerler; her iki sorunun emsali 3 dür ve 4 saatte cevaplandırılması zorunludur.

2 -— Kabulde :

a — İyi bilinen bir veya 2 dilde 20 dakikalık sorular (emsali 1);

b — Amme hizmetiyle yükümlü bakanlığın hazırladığı listedeki konulardan biri üzerinde 15 dakikalık sözlü sorular (emsali 1);

c — Uçak veya planör pilotluğu, paraşütle atlama, mania aşma gibi cesaret isteyen spor hareketlerinden sınav (emsal 1);

Madde 21 — Yukardaki 20 inci madde soruları, aşağıdaki emsallerle değerlendirilir :

Yazılı giriş sınavında :

Birinci soru ……6
İkinci soru ……4
Üçüncü soru …….. .4
Top1am……. 14

Sözlü ve kabo! sınavında :

Birinci soru ……5
İkinci soru ……3
Üçüncü som ……... 3
Dördüncü soru ……... 2
Beşinci soru ……. 1
Top1am ……. 14

Madde 22 — Sorular yukardaki 11 inci maddeye göre işlem görür. Jürinin tayini ve kimlerden kurulduğu ise yukardaki 10 uncu maddede gösterilmiştir.

Bir başkan her iki giriş sınavı yönetiminin sorumluluğunu yüklenir. Her iki jürinin iki üyesi aynıdır. Sınavlar bitince jüri, amme hizmetiyle yükümlü bakanlık buyruğuna göre dondurulan yer miktarı kadar adayın, alınan sonuçlara göre bir üstesini hazırlar.

Jüri bundan başka bir de, tatil sırasındaki istifa ve ölüm hallerini gözönünde tutarak okula, aldıkları sonuca göre girebileceklerin üstesini yapar. Okulun ikinci :giriş sınavında başarı kazanan adaylar, kendi özel statülerinin gerektirdiği şartlara uygun olarak merkez idaresi ateşesi atanırlar.

BÖLÜM III

ORTAK HÜKÜMLER

Madde 23 — Giriş sınavından önceki yılın 1 Eylülünde; 3, 4, 7, 18, 19 ve 20 inci maddelerde görüldüğü gibi; amme hizmetiyle yükümlü bakan, yazılı buyruklarla sorulacak soruların konularını programlaştırır.

Madde 24 — Öğrenci unvanı, ancak amme hizmetiyle yükümlü bakan tarafından verilir.

Okulda eğitime başlanır başlanmaz birinci ve ikinci sınavı başaran öğrencilerin takdirine gidilir.

Madde 25 — Askerliği gelmiş olanlar, bu hizmetlerini hemen yapabilecek durumda iseler okula girmeden evvel bu görevlerini yapmıya zorlanırlar.

Madde 26 — Askerlikde ve harp hali devamınca askere alınma hallerinde geçen müddetle, kanun hükümleriyle yönetmeliklerin söz konusu ettiği anne ve babalık haklarının gerektirdiği müddetler; giriş sınavlarına veya hazırlık devresine kaydolmak için 2, 12 ve 13 üncü maddelerin öngördüğü yukarı yaş hadlerine dahil edilmezler.

Eğer amme hizmetiyle yükümlü bakanın karariyle giriş sınavına katılamayan aday, sınavların başlamasından sonra bu kararı kaldırtmış veya İdarî mahkemeden iptal kararı almışsa, bu aday için yaş haddi, kabul edileceği giriş sınavına kadar hesaplanmaz.

Madde 27 — Kızlar için bedenî sınav değerlendirilmesi, erkeklerden farklı ölçüler içinde yapılır.

Madde 28 — Her sınav sonunda, jüri başkanı millî idare okulu, yönetim kuruluna bir rapor verir.

Madde 29 — Okul öğrencileri ve hazırlık devresi stajyerlerinin 30 gün kadar yıllık izinleri vardır.

KISIM IV

ÖZEL HÜKÜM

Madde 30 — Politeknik okulu bitirme sınavları sonuçlanmadan, başbakanlıkça bir buyruk yayınlanarak bu okulun yapılan vize almış öğrenciler tasnifine göre 1/3 rinden bir veya iki öğrenci millî idare okuluna sınavsız olarak alınır.

BÖLÜM II

EĞİTİM

KISIM I

Hazırlık devresi stajyerlerine yapılan eğitim.

Madde 31 — 24 ay kadar devam eden hazırlık devresi boyunca, okul müdürü tarafından her guruba yapılan bir programa göre stajyerler Paris'de, İllerde veya memleket dışında eğitim yaparlar.

Bu hazırlık devresince çalışmaları, okul ders müdürü tarafından takip edilir.

KISIM II

Okulda öğrencilere yapılan eğitim.

Madde 32 — Millî idare okulunda eğitim 29 ay sürer.

Başardıkları sınav ne olursa olsun aynı sınıfdaki öğrenciler ayni şartlar altında eğitim görürler. Bu eğitim de okulda bilgi edinme ve dışardaki stajlar şeklinde olur.

Madde 33 — Her sınıf için okul devresi 12 aylık bir idari stajla başlar.

Öğrencilerin tecrübesini artıran, onlara pratik olarak idari hayat hakkında bir fikir veren bu staj İllerde, deniz aşırı yerlerde veya yabancı ülkelerde yapılır.

Okul müdürü isterse, bazı öğrencilere stajın bir kısmını İllerdeki veya Paris'deki Üniversitelerde yaptırabilir.

Madde 34 — Stajların hazırlanmasını, organize edilmesini ve kontrolünü stajlar müdürü sağlar. Öğrencilerin stajları sırasında

kendilerine yol gösterir. Stajlar müdürünün teklifi ve staj yapılacak idarelerle anlaşmaya varıldıktan sonra okul müdürü staj yapılacak yerleri tesbit eder.

İdarelerde staj yapan öğrenciler yetişmeleri yönünden bir memurun murakabesine verilir. Okul için yönetmeliğine göre, stajlar müdürü, öğrencilerin çalışmalarını fişlere not etmek suretiyle takip eder.

Madde 35 — Staj sonunda öğrenci, çalıştığı yerde edindiği tecrübe ve bilgilere dayanarak seçtiği bir konuda yazı hazırlar ve okul idaresine verir.

Bu yazı, staj müdürü ve stajyerle temas kuran 3 üyelik bir jüriye incelettirilir.

Madde 36 — Eğitim sırasında öğrenciler, Fransa'da veya yabancı memleketlerdeki bir amme veya özel teşebbüsde 3 ayı geçmiyen bir ikinci staj daha yaparlar.

Serbest teşebbüs sahibinin yanında ve onun kontrolü altında çalışırlar. Buradaki çalışmaları stajlar müdürü tarafından, staj şefinin verdiği bilgiye göre not edilir.

Madde 37 — Eğitim şu gayelere yönelmiştir :

a — İlk olarak okula girmeden evvelki bilgileri temel olmak üzere, öğrencilere aşağıdaki alanlarda Fransız idaresinin problem ve bünye kuruluşlarını tanıtmak :

İdarî ve adlî işler;

Malî ve ekonomik işler;

Sosyal işler;

Uluslararası münasebetler;

b — Onları bu konularda İdarî çalışmalara hazırlamak;

c — Onları; istatistik, muhasebe, organizasyon ve metot disiplinleriyle, örgütlerin psiko-sosyolojisi -gibi bilimlere ve idare tekniğine alıştırmak;

d — Onlara, diğer memleketlerdekilerle, uluslararası organizmadaki amme idaresinin problemlerini ve özel teşebbüsünkilerini öğretmek.

Okulun iç yönetmeliği; yukardaki a paragrafındaki konuların gerektiğinde diğer paragraflardakilerin ve her devre bilim programlarının nelerden ibaret olduğunu açıklar.

Madde 38 -— Okul eğitim devresinde ise şu çalışmalar yapılır :

a — Amme idareleriyle özel teşebbüsdeki problemler ve her türlü faaliyet ve hareket vasıtalariyle ilgili dersler ve münakaşalar yapmak;

b — Gurup halinde çalışmalar tertipleyerek, öğrencilerin temel bilgilerini artırmalarını ve İdarî çalışmalara hazırlanmalarını sağlamak.

Bilinen tecrübeler üzerinde düşünmek ve bunların düşündürdüğü teorik bilgileri genişletmek ve hepsinden idari belgeler ve konuşmalar hazırlamak için faydalanmak;

c — Güç bir İdarî problemin incelenmesi için seminerler aylarca sürer. Bunlardan her birinde; bibliyoğrafya araştırmalarına, idarelerde ve özel teşebbüsde anket yapılmasına ve karşılıklı görüş teatisine dayanan ortak bir rapor hazırlanır;

d -— Aktif usullerle, pratik tatbikat çalışmaları, İdarî staj, audio-orale metot ve pratik olarak dil öğrenimi yapılır;

e — Fransa'da ve yabancı memleketlerdeki amme ve özel sektör örgütlerinde yapılan inceleme gezileri ve ziyaretler;

f —Kültür fizik ve çeşitli spor faaliyetleri.

Madde 39 — Öğrenim devresinin 4 üncü ayından itibaren öğrenciler şu safhaları geçirirler :

a — Yazılı veya sözlü 6 sınav vardır. Dil sınavı dışında diğerleri her devre için 37 inci maddedeki programa göre yapılır.

Her yazılı sınav 4 ilâ 6 saat sürer ve süresi iç yönetmelikle tesbit edilir. Bunun mukabil her sözlü sınav ise en fazla 30 dakikadır.

Yukardaki sınavlara, giremeyen öğrenciler sıfır alır. Öğrenci eğer, elinde olmıyan sebeplerle sınava girememişse, özürü okul müdürü tarafından kabul edilmek şartiyle yeniden sınava katılır.

b — Geçer dillerden yarım saatlik bir sınavda, Fransızcadan yabancı dile ve yabancı dilden Fransızcaya. tercüme ile bir de konuşma yaptırılır.

Bu sınav Almanca, İngilizce, Arapça, İspanyolca, İtalyanca ve Rusçadan yapılır.

Arapçadan yapılan sınav, yalnız bir parçanın Fransızcaya ve Fransızca bir parçanın da Arapçaya tercümesi şeklinde olur.

c -— Evvelki maddedeki dilin dışında, öğrencinin seçeceği ikinci bir yaşayan dilde, okul müdürünün muvaffakatiyle, bir sözlü sınav daha yapılır. Bununla beraber öğrenciler evvelden dışişlerinde ve konsolosluklarda veya yabancı devletlerdeki ekonomik işlerde çalışmayacaklarını bildirmişlerse, arzu ettikleri takdirde bu ikinci dil sınavı yerine; amme hizmetiyle yükümlü bakan tarafından hazırlanan listedeki konulardan sözlü sınava girebilirler.

Yazılı sınav notları jüri tarafından en geç aynı ayın içerisinde, sözlü sınav notları da 8 gün içinde verilir ve hemen yayınlanır. Eğer jüri bir öğrencinin yukardaki a kısmında sözü geçen yazılı veya sözlü sınavda, elde ettiği sonuçları yeterli görmez ve şüpheye düşerse, öğrenciyi çağırarak kendisiyle konuşur.

Madde 40 — Okul yönetim kurulunun teklifi ve amme hizmetiyle yükümlü bakanın yazılı buyruğu ile 39 uncu maddenin a fıkrasına göre, sınav yazılılarını okumak için bir başkan ve iki veya dört üyeden ibaret bir jüri kurulur.

Aynı şekilde, yaşayan dillerde yapılan sınav yazılılarını veya bunların yerine seçilen konulardakileri okumak için amme hizmetiyle yükümlü bakanın yazılı buyruğu ile sınav yapacak mütehassıs kimseler atanırlar.

Devrelerde, öğrencilere ders verenler ve konferansçılar ne jüri üyesi olabilir ve ne de sınav yapabilirler.

Madde 41 •— Okul içi yönetmeliğindeki usule göre öğrencilere verilen notlar; konferansçıların teklifi üzerine kendileriyle anlaşacak olan eğitim müdürü tarafından, aksi halde en kıdemli dört konferansçının katıldığı ve okul müdürünün başkanlık ettiği jüri tarafından tesbit edilir.

Madde 42 — Öğrencilere İdarî staj notları 5 inci eğitim ayından evvel, staj tezi veya yazısındakiler ise 8 inci aydan evvel, beden eğitimi ile serbest teşebbüs stajı notları da yukardaki 39 uncu maddede geçen yazılı sınav sona ermeden evvel verilir.

Madde 43 — Öğrencilerin genel olarak tasnifi, aşağıdaki üç elemandan itibaren her birinin alacağı toplam puanlara göre yapılır.

1 — İdarî staj, staj tezi veya yazısıyle serbest teşebbüs stajı notları;

2 — Eğitim devresi boyunca beden eğitimi notları;

3 — 39 uncu maddenin a, b, c paragraflarındaki sınavlarda alınan notlar.

Yukardaki notların hesaplanması aşağıdaki emsallere göre olur.

1 İdarî staj notu …….. 13
Staj tezi veya yazısı notu …….. 5
Serbest teşebbüs stajı notu …….. 2
Toplam …… 20

2 Beden eğitimi notları …… 20
3 Sınav notları :
Vize gören sınavlar a…….. ….54
Vize gören sınavlar b …… 4
Vize gören sınavlar c ……. 2
Top1am ……60

Madde 44 — Eğer iki ve daha fazla öğrenci aynı toplum puanı almışlarsa millî idare okulu müdürünün teklifi üzerine amme hizmetiyle yükümlü bakan yazılı buyrukla bir komisyon kurar ve öğrenciler bu komisyona ayrı ayrı çağrılırlar.

Atanan komisyon, başkan olan bir devlet şurası üyesinden ve 40 inci maddeye göre de her biri bir jürinin üyesi olan kimselerden tertiplenir.

Okul müdürü, eğitim müdürü, stajlar müdürü ile gerektiğinde konferansçılarla staj şeflerinin de fikirleri alınır. Komisyon, bu öğrencilerin notlarını inceler ve onlara 15 dakikalık sürede sorular sorar sonra son tasnifi yapar.

Madde 45 — Yukardaki 39 uncu maddenin son fıkrası şartlarına göre, bir öğrenci en az 3 jüri tarafından çağrılmışsa veya okul müdürü böyle istemişse, durumu yukardaki 44 üncü maddeye uygun olarak komisyonca incelenir.

Komisyon, bu öğrencinin durumunu inceler ve okulun çalışmalarına veya bunlardan hiç olmazsa bir kısmına katılamayacağına karar verebilir. Komisyon bu öğrencinin merkezi idaresi ataşeliklerinden birine atanmasını teklif edebilir. Komisyon öğrencinin yeniden, tam olarak veya kısmen ikinci eğitim devresine katılmasına da karar verebilir. Karar vermeden evvel komisyon okul müdürünü, eğitim müdürünü, stajlar müdürünü ve lüzum görürse staj şeflerini veya konferansçıları da dinler.

Madde 48 — Kifayetsiz görülen öğrenciler, yönetim kurulunun fikri alındıktan sonra, okul müdürünün kararıyle yeni bir öğrenim devresine katılmaya zorlanabilirler.

Madde 47 — Amme hizmetiyle yükümlü bakanın yazılı buyruğu; en geç okul devresinin sona ermesinden 4 ay evvel, okulun eleman yetiştirdiği mesleklerden her birine girecek öğrenci miktarını tesbit eder.

Madde 48 — Öğrenciler bu meslekler arasından genel tasnife uygun olarak mesleklerini seçerler.

Amme hizmetiyle yükümlü bakanın yazılı buyruğu ile seçtikleri meslekde çalışacak olan öğrenciler, en az bu yazılı buyruğun gününden itibaren 10 sene müddetle devlete hizmet edeceklerine dair taahhütnâme imzalarlar.

Bu taahhütnameyi imzadan kaçman öğrenciler aşağıdaki 56 ıncı maddenin vecibeleriyle sorumludurlar.

Öğrenciler her meslek tahsisindeki sıraya göre atanırlar.

Madde 49 — Devre mevcudunun 1/10 rini geçmemek üzere icabında tahsis sırasından bir öğrenci ilgili bulunduğu devredeki yerinden faydalanmak istemeyebilir.

Bu takdirde kendi devresinden sonra gelen devre öğrencileriyle beraber okur. İdarî staj notları yine sayılır. Öğrenci bu hakkını yalnız bir sefer kullanır.

Madde 50 — Sebebi ne olursa olsun, tamamen veya kısmen bir öğrenci eğitim devresini yenilerse, yeni okuduğu devrede aldığı notlar, eski devrenin iptal edilen notlarının yerine geçer.

KISIM III

Yabancı dinleyicilere yapılan eğitim :

Madde 51 — Okul, memleketlerinin amme hizmeti görevinde bulunan veya ilerde bu hizmete girecek olan yabancı uyrukluları; ilgili oldukları hükümet veya uluslararası örgütle Fransız hükümetinin anlaşması ve lüzum göstermesi üzerine, dinleyici sıfatiyle kakül edebilir. Yabancı dinleyiciler Fransız öğrencilerin tâbi oldukları şartlar içerisindeki normal eğitime veya istisnaî olarak sözü geçen örgütlerin teklifi üzerine özel bir eğitime tâbi olabilirler.

Yabancı dinleyicilerin kabul şartlariyle muaf tutuldukları bazı program ve dersler yönetim kurulunun mütalâası alındıktan sonra okul müdürlüğünce tesbit olunur.

B Ö L Ü M III

OKUL İDARESİ

Madde 52 — Devlet Şûrasının mütalâası alındıktan sonra, amme hizmetiyle yükümlü bakan, maliye ve ekonomik işler bakanı tarafından imzalanan bir kararname, okulun idari ve malî faaliyet şartlarını tesbit etmektedir.

Madde 53 — Devlet Şûrası başkan yardımcısı, başkan, amme hizmeti ve idare genel müdüründen başka, yönetim kurulu 16 üyeden kurulmuştur, şöyleki : Biri Siyasal Bilgiler Enstitüsü Müdürü olmak üzere üniversite üyelerinden seçilen 5 kişi.

Yine biri özlük işlerine de bakan merkez idaresi müdürü olan çeşitli yüksek dereceli memurlardan seçilen 5 kişi.

Amme idarelerinden olmıyan 3 kişi.

Memur sendikaları federasyonlarının teklifi üzerine seçilen iki üye,

Eski öğrenci kuruluşlarının teklifiyle seçilen kıdemli bir millî idare okulu öğrencisi yönetim kurulu üyeleri 4 yıl için bakanlar kurulunca bir kararname ile atanırlar. Yeniden seçilebilirler.

Hizmetleri nihayet bulduğu zaman görevleri de sona erer. İstifa, ölüm, ve herhangi bir sebeple boşalan bir üyenin yerinde, yenisi selefinin görevine devam eder.

Okudun yönetim kurulu üyeliği hizmetleri fahridir.

Madde 54 — 10 üyelik bir ders komitesi sınav, konferans ve ders programlarının hazırlanmasında okul müdürüne yardım eder.

37 inci maddede vize edildiği üzere her yıl, devrelerin yetişme programlarını hazırlar.

Bu komitede, okul müdüründen başka, amme hizmeti ve idare genel müdürü, okulun eğitim kurulundan iki üye ve içlerinde en fazla sekiz ve en az üç senedenberi millî idare okulundan mezun olmuş 2 eski öğrenci bulunan ilgili idarelerin temsilcileri bulunur.

Madde 55 — Sınıflarda ders verenler, yönetim kurulunun hazırladığı takdim listesinden seçilmek suretiyle, amme hizmetiyle yükümlü bakanın karariyle atanırlar. Bunlar, yüksek veya orta öğrenimdeki profesörler veya eski profesörler emekli veya faal devlet memurları ve istisnaî olarak diğer şahsiyetlerdir. Yönetim kurulunun mütalâası alındıktan sonra atanmalarındaki usule uygun olarak görevlerine son verilebilir.

Konferansçılar, yönetim kurulunun mütalâası üzerine okul müdürünse atanırlar.

Madde 56 — Okul devresiyle stajların örgütlenmesi, okul içi disiplini ve bilhassa kifayetsiz ve ahlâksız öğrencilerin okuldan uzaklaştırılma şartları ve bunlarla ilgili taahhütnâme ve uygulanacak müeyyideler; yönetim kurulunca hazırlanıp amme hizmetiyle yükümlü bakanın karariyle uygun görülen, okul içi yönetmeliğiyle tesbit olunur.

Okul müdürü, iç yönetmelikdeki şartlara dayanarak okuldaki disiplini ve maddî örgütlenmeyi sağlar.

Herhangi sebeple olursa olsun okulunu bitiremeyen öğrenci, millî idare okulu eski öğrencisi unvanından faydalanamaz.

Okul devresinde kendisine yapılan masraflara karşılık olarak bir tazminat ödemekle zorunludur. Ancak, okul müdürünün teklifi ve yönetim kurulunun mütalâası alındıktan sonra amme hizmetiyle yükümlü bakanın kararı üzerine tazminat ödemek vecibesinden kurtulur.

Bununla beraber öğrenci bedenî kabiliyeti olmadığından okuldan uzaklaştırılmışsa, tazminat ödemez.

Yönetim kurulunun lehde mütalâası üzerine, okul müdürünün kararıyle kendisine millî idare okulu eski öğrencisi unvanı verilebilir. Öğrenci, yukardaki 45 inci maddenin son fıkrasındaki şartlar gereğince okuldan uzaklaştırılmışsa, ancak yönetim kurulunun mütalâası, okul müdürünün teklifi ve amme hizmetiyle yükümlü bakanın muvaffakatı üzerine tazminat ödemekten kurtulur.

BÖLÜM IV

GEÇİCİ HÜKÜMLER

Madde 57 — Yalnız 12 inci maddedeki giriş sınavı 1966 da olmak üzere işbu kararnâmenin hükümleri 1 Ocak 1967 den itibaren geçerlidir.

13 Aralık 1958 kararnâmesi, okulda 1964 ve 1965 yıllarında eğitime başlayan öğrencilere uygulanır.

1966 da eğitime başlayan öğrenciler, okula girer girmez iş bu kararnâmenin II inci bölümündeki hükümlere tâbi olurlar.

Madde 58 -— 57 inci maddenin geçici hükümlerindeki istisnalar dışında, 13 Aralık 1958 gün ve 58 - 1249 nolu kararnâmeyle, bu kararnâmeyi tamamlayıcı veya değiştirici her türlü geçici hükümler yürürlükten kaldırılmıştır.

Madde 59 •— İdarî reformla yükümlü devlet bakanı, maliye ve ekonomik işler bakanıyla bütçe müsteşarı Fransız cumhuriyeti resmî gazetesinde yayınlanacak olan işbu kararnâmeyi kendilerini ilgilendirmesi bakımından uygulamakla görevlidirler.

24 Kasım 1965 de Paris'de hazırlanmıştır.

GEORGES POMPIDOU

İdarî reformla görevli devlet bakanı,

LOUIS JOXE

Maliye ve ekonomik işler bakanı,

VALERY GISCARD D'ESTAING

Bütçe müsteşarı,

ROBERT BOULIN

FRANSA'DA 1964 REFORMUNA TEKADDÜM EDEN İDARÎ REFORM KONUSUNDAKİ BAZI MEVZUAT

Çeviren :
Dr. Jur. Âlim Şerif ONARAN
Tetkik Kurulu Müşaviri

Çevirenin Notu :

Fransa'da, İllerde ve Bölgesel Faaliyet Çevrelerinde Devlet Hizmetlerinin Teşkilâtlanması ile ilgili 14 Mart 1964 günlü ve 64/250-64/252 sayılı kararnamelerle bu kararnameleri izleyen ayni konudaki diğer mevzuat Tetkik Kurulu Başkanlığı yayınları arasında neşredilmişti.

Fransa'daki bu konudaki çalışmalar, aslında, İkinci Cihan Harbi'ni izleyen devrede ortaya çıkan zorunlukların bir neticesi olarak 1950'lerden bu yana zaman zaman ihdas edilen mevzuatla değerlendirilmiş; ezcümle : personel konusundaki bazı çalışmalarla Ekonomik Kalkınma ve Koordinasyon konularını ve pilot olarak seçilen illerde ve bölgelerde yeni Devlet hizmetlerinin ihdası deneyini ve bölgesel faaliyet programlarının uygulanması bakımından Avrupa Fransası İdarî çevrelerinin ahenkleştirilmesini gözeten mevzuat bunların belli başlılarını teşkil etmektedir.

Personel konusundaki mevzuattan (Fransa'da Çiftyanlı İdarî Komisyonlar, Çift yanlı Teknik Komiteler ve Kamu Memuriyeti Yüksek Konseyi) ile ilgili bulunanlar dilimize çevrilerek TÜRK İDARE DERGİSİ'nin Mart - Nisan 1968 tarihli nüshasında yayınlanmıştır.

Burada, adı anılan diğer mevzuatın çevirisini bulacaksınız.

ÇEVİREN.

EKONOMİK YAYILMA KOMİTELERİ VE BÖLGESEL KOORDİNASYON KOMİTE-LERİ KURULMASI HAKKINDA II ARALIK 1954 GÜNLÜ VE 54/1331 SAYILI KARARNAME. (12/XII/1954 t. Rs. Gz.)

R a p o r

Hükümete bir malî muvazene, ekonomik yayılma ve sosyal kalkınma programını mevkii tatbika koyma yetkisi tanıyan 14 Ağustos 1954 günlü ve 54/809 sayılı Kanun, "plân çerçevesinde, mahallî ekonomik gelişmeyi teferruatlı olarak uygulamakla görevli bölgesel, ilsel veya mahallî bir teşkilât" kurulmasını derpiş etmiştir.

Halihazırda, mahallî plânda, ekonomik inceleme, modernleştirme, arazi Islâhatı, ihracatın yaygın hale getirilmesi veya inkişafı komitelerini teşkil, eden ve İl Genel Meclisi üyelerinin, ekonomik bölge teşekküllerinin, ticaret odalarının veya özel şahsiyetlerin teşebbüsüyle kurulmuş teşekküller (organismes) mevcuttur.

Burada, mümkün olduğu ölçüde devam ettirilmesi gereken mevcut teşekküllerin yerini, yeni teşekküllerin alması bahis konusu değildir.

Mahallî teşebbüslerin varlığını teyit eden bu Kararname, büyük bir elastikiyet arzeden araçlarla, vs mümkün mertebe, çeşitli mahallî mülâhazaları nazarı itibara alarak, bunların faaliyetlerine istikamet vermeyi özellikle gaye edinmiştir.

Bu mahallî teşebbüsleri yönetenler, en çok temsil kabiliyetini haiz ve en yeterli buldukları mahallî unsurların çalışmalara katılmalarım sağlamak ve bunların çalışmalarım bizatihî organize etmek hususunda her türlü inisyatifi haizdirler.

Kararnamenin öngördüğü ekonomik yayılma komiteleri, özellikle, hükümetin genel politikası çerçevesinde mahallî ekonomik gelişmeyi uygulamaya matuf tedbirler üzerinde danışılacak bir kuruluştur.

Ele alınan mes'eleler, bir veya bir kaç ekonomik yayılma komitesinin yetki çerçevesini aşacak olursa; bunlar : ilgili fevkalâde görev sahibi idare genel müfettişlerinden müteşekkil bölgesel koor-

dinasyon komisyonunca, bu komisyona konuyla alâkalı valiler, uzmanlar memurlar ve ekonomik yayılma komiteleri başkanları da katılmak suretiyle incelenir.

Ve nihayet, Kararname, bu bölgesel ekonomik teşekkülün taazzuv etmesi dolayısiyle, her hangi bir İdarî kuruluşun teşkil ve bütçeye dayanan istihdamın istilzam edilmemesini de öngörmektedir.

Başbakanlık,

Maliye, İktisadî İşler ve Plânlama Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı, Sanayi ve Ticaret Bakanlığı, Tarım Bakanlığı, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Bayındırlık. Mülâkalât ve Turizm Bakanlığı, Mesken ve İnşaat Bakanlığının teklifi üzerine;

Bu malî muvazene, ekonomik yayılma ve sosyal kalkınma programının mevkii tatbika konması hususunda Hükümeti yetkili kılan 14 Ağustos 1954 günlü ve 54/809 sayılı kanunu gözönünde tutarak;

Şu kararnameyi ihdas etmiştir :

1. MADDE *— Valilerin ve millî ekonomi genel müfettişlerinin teklifi üzerine, Başbakan, Maliye, Ekonomik İşler ve Plânlama Bakanı ve ilgili bakanların kararnameleriyle, ekonomik yayılma komiteleri teşkil edilebilir.

2. MADDE -— 1. maddede demiş edilen komitelere, özellikle, Hükümetin genel politikası çerçevesinde mahallî ekonominin gelişmesini uygulamak maksadiyle alınacak tedbirler hususunda danışılabilir.

3. MADDE — Adı anılan komiteler, bankaların, tarım, ticaret ve sanayi çevrelerinin, balıkçılık, münakalât, zenaat çevrelerinin ve en çok temsil kabiliyeti elan işçi sendika organizasyonlarının temsicilerini ihtiva ederler. İlgili mahallin teşekkülleri, bölgesel ekonomik teşekkülleri, ticaret, zenaat ve tarım odaları, meslekler arası işveren teşekkülleri ve dış ticaret bölgesel müşavere komiteleri, bu komitelerde temsil edilir. 4

4. MADDE — Valiler ve millî ekonomi genel müfettişleri, herbiri kendi yetki sahalarına giren bölgelerde teşekkül etmiş komitelerin müzakerelerinde bulunabilirler.

Teknik müşavir sıfatiyle, başkaca ilgili idarelerin genel müfettişleri; ilgili İdarelerin ilsel veya bölgesel hizmet yöneticilerini

kendilerine terfik edebilme yetkisini de haiz bulunan valilere, katılabilirler.

5. MADDE — Ekonomik; yayılma komitelerinin yetki sahası, mümkün olan her durumda, İktisadî bölge (teşkilâtı) nın sahasına tekabül eder. Mahallî veya bölgesel düzendeki mülâhazalara tâbi olarak, bu saha, ilsel veya iller arası olabilir.

6. MADDE — Ele alınan mes'eleler, bir veya birkaç ekonomik yayılma komitesinin yetki çerçevesini aşarsa, ilgili fevkalâde görevli İdare genel müfettişlerinden müteşekkil olup; bunlardan başka konuyla alâkalı valilerin, uzman memurların ve ekonomik yayılma komiteleri başkanlarının da katıldığı bir bölgesel koordinasyon komisyonunda incelenecektir.

7. MADDE — Ekonomik yayılma komitelerinin ve bölgesel koordinasyon komisyonlarının teşkili, her hangi bir İdarî teşkilâtın veya bütçeye istinat eden istihdamın ihdasını istilzam etmemelidir.

8. MADDE — Maliye, Ekonomik İşler ve Plânlama Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı, Sanayi ve Ticaret Bakanlığı, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Bayındırlık, Mülâkalât ve Turizm Bakanlığı, Mesken ve İnşaat Bakanlığı, herbiri kendine taalûk eden hususlarda, bu kararnamenin hükümlerini yerine getirmekle görevlidirler.

Paris'te, II Aralık 1954'te,

Başbakanlıkça hazırlanmıştır.

PIERRE MENDES
FRANCE

(İlgili sekiz bakanın müşterek imzalariyle)

İLLERDE YENİ DEVLET HİZMETLERİ İHDASI DENEYİNİ GÖZETEN 10 NİSAN 1962 GÜNLÜ VE 62/392 SAYILI KARARNAME
(11 Nisan 1962 günlü Rs. Gz.)

CUMHURBAŞKANINA RAPOR

Bay Başkan,

İdare cihazımızın modernleştirilmesini yürütmek azminde olan Hükümet, bu gayeye ulaşmak için, kendince lüzumlu gördüğü iki hususa gayretlerini teksif etmeyi kararlaştırmıştır :

Bunlardan biri, görevlerin, Merkezî İdare ile Mahallî İdareler arasında yeniden tevzii;

diğeri de, illerde Devlet hizmetlerinin yeniden teşkili'dir.

Birinci hususta, 17 Ocak 1962 tarihli Resmî Gazete'de, 40 kadar ademimerkeziyet tedbiri yayınlanmıştı. Bunu izleyerek bir seri tetbir daha yayınlanmak üzere olduğu gibi, bu yeni tedbirleri uygulamaya koyma işini izlemekle görevli bir çalışma grubu da görevlendirilmiştir.

Bu metinler, Hükümetin, mahallî idarelere gittikçe artan sorumluluklar yüklemek, gerçeklerle daha müsait bir şekilde temasa geçmek ve IV. plânın gözettiği kollektif çalışmaları tahakkuk ettirmek üzere, ilgililerle işbirliğine yatkın bir vasat yaratmak hakkındaki kaygısına tanıklık etmektedirler.

Takdim kılman Kararnamenin konusunu teşkil eden ikinci hususta, Hükümet, sınırlı olmakla beraber arazinin tümü bakımından temsilî yeterliği olan coğrafî bir çevrede, Valilere genel bir koordinasyon ve sevk yetkisi tanımak suretiyle, İT deki Devlet hizmet daireleri arasında dikey bir bölünme (un oloisement vertical)'den sakınmayı konu edinen ve hazırlık çalışmaları sırasında, prensipler plânında ilgi uyandırmış bulunan çeşitli reformların değerini ortaya koyabilmek üzere, Devlet hizmetlerini yeniden düzenlemek bakımından 4 il'de bir deneyde bulunmayı kararlaştırmıştır.

Böylesine önemli bir seviyede deneyde bulunma formülü, bazan nazik bir veçhe de arzeden bazı hukukî ve pratik mes'eleler ihdas eden, orijinallik ve yenilik niteliklerine bürünmektedir, ancak bu deneyin,

teori halindeyken pak cazip görünen reformların, gerçeklerle zorunlu olarak yüzyüze getirilmesi suretiyle değerlendirilmesi gibi büyük bir avantajı vardır. Bu deney, anılan prensiplerin, bazan mevsimsiz olarak girişilecek genel tadilâtların doğurabileceği riskleri de bertaraf ederek, en çabuk şekilde uygulanmasına da imkân verecektir.

15 Nisan 1962 gününde başlayacak olan ve objektif ve olaylara dayanan (pragmatique) nitelikleriyle, bu deney, en esaslı gaye olarak, İllerde Devlet hizmetleri bünyesinde komuta ve icra birliğinin arttırılmasını gözetmektedir.

Araçlar, kararnamenin 1. maddesinde gösterilmiştir : hikmetlerin yeniden gruplandırılması, görevlerin yeniden düzenlenmesi, müşterek hizmetlerin ihdası ve koordinasyon araçlarının takviyesi.

2. madde, deneyin alanını tespit etmektedir : deney, Devletin bütün İl servislerini ilgilendirmekte ve gözetilen istisnalar sınırlı olup kesin olarak belirtilmektedir. Bu istisnalar, esas olarak, Adalet'e, eğitim faaliyetine, Maliye'ye ve Kamu Saymanlığına taallûk etmektedir ki, bunların esasen, âşikâr anayasal ve teknik sebeplerle, Devletin diğer İdarî faaliyetlerinden ayrılmaları icap eder.

Kararname, 3. maddesiyle, 26 Eylül 1953 günlü kararnameyi yeniden ele alarak ve takviye ederek; işbu deneyi gereğince yürütmek ve sevk ve koordinasyon görevlerini daha iyi tahakkuk ettirmek imkânını sağlamak bakımından, yalnız bakanların taşradaki hizmet yöneticilerine devrettikleri yetkilerin değil, bizzatihî bakanlara has yetkilerin de valilere intikal ettirildiğini açıkça belirtmektedir. Gözetilen yegâne istisna, 15 Temmuz 1962'den önce bir kararnameye konu teşkil edecek olan, çalışma mevzuatı uygulamalarının teftişine has yetkilerdir.

4. madde, halen İncelenmekte olan çeşitli reformların, seçilen dört il'de hangi tarzda uygulanacağını belirtmektedir : deney kararını Hükümet alacak ve bakanlıklar arası talimatname veya kararlarla, veya konu, düzenleyici bir metne ihtiyaç gösteriyorsa (kanun değerindeki) kararnamelerle (reformun) yöneleceği istikameti, yine Hükümet tesbit edecektir. 5

5. madde, daha önce denenmiş reformların uygulanmasını veya (yeni reform prensiplerinin) sonuçları önceden kestirilerek tatbikini gerektirecek tedbirler alınmasından sakınılmadım gaye edinmiştir, Hükûmetin iradesi, ileride çeşitli hizmet bölgelerinde (departements

ministeriels) uygulanabilecek olan reform deneylerinin, bugün için sadece tesbit edilmiş olan 4 İl'in çerçevesine inhisar ettirilmesidir.

6. madde, 7, maddenin, ilgili bakanlıkların temsilcilerinin teşrik' mesai etmelerini gözettiği hususlar bakımından, bakanlıklar arası bir misyon (görevli heyet) ihdas etmektedir. Bu misyon, deneyin bütün veçhelerine hakim olacak ve muhtevasının belirtilmesinde rol oynayacaktır. Gerçekte, bu misyon, deneyin, dört il'de, Hükümetin kararlarına uygun olarak ve yeter derecede bir homojenlikle yürütülmesinde, müterakki karakterli bazı deney kademelerini aşabilmek için gerekli itişi sağlamakta ve istişarede bulunucu, uzlaştırma sağlayıcı ve güçlükler husule gelirse Hükümetin tahkim yollarını hazırlayıcı bir rol oynamakta yararlı olacaktır.

Tasvibinize sunmakla şeref kazandığımız bu kararnamenin gayesi budur.

Cumhurbaşkanı,

Başbakanla, Başbakanlık nezdinde yetkili bakanın (Devlet Bakanının) teklifleri üzerine;

Anayasa'nın 37. maddesini;

İdarî tevsii mezuniyet ve valilerin yetkileri hakkındaki 26 Eylül 1953 günlü ve 53/896 sayılı kararnameyi gözönünde tutarak;

Danıştay'ın (İçişleri Dairesi'nin) mütalâasını

ve Bakanlar Kurulu'nun da görüşünü alarak;

Şu kararnameyi ihdas etmiştir ;

1. MADDE — La Correze, l'Eure, la Seine Maritime ve la Vienne illerinde, Devlet hizmetlerinin yeniden düzenlenmesi deneyi yapılacaktır.

Bu deney 15 Nisan 1962'de başlayacak ve iki yıl devam edecektir.

Gayesi, valinin emri altında, özellikle : hizmetlerin yeniden gruplanması, görevlerin yeniden düzenlenmesi, müşterek hizmetlerin ihdas edilmesi ve koordinasyon araçlarının takviyesi gözetilerek, bu hizmet dairelerini en büyük bir faaliyet birliğine kavuşturmanın yollarını aramaktır,

2. MADDE — Bu deney, aşağıdaki fıkrada gösterilen istisnalarla, 1. maddede belirtilen iller çerçevesinde faaliyette bulunan Devletin sivil hizmet dairelerinde carî olacaktır.

4. maddede zikredilen kararnameler, kararlar veya talimatnamelerle ele alınmadıkça Adalet Bakanlığının Adaletin icrasına müteallik görevleri, Millî Eğitim Bakanlığı'nın eğitim müesseselerinin teşkiline, dahilî idaresine, personel idaresine, eğitim sürelerine ve eğitim faaliyetine müteallik hizmetleri, Maliye Bakanlığının vergilerin matrahı ve cibayeti ve kamu masraflarının ödenmesi bakımından carî hizmetleri, deney'in dışında tutulmuştur.

3. MADDE — Deney, Hükümetin talimatına uygun olarak, ilgili illerin valilerinin emri altında yürütülecektir.

Bu maksatla, yukarıdaki 2. maddenin 2. fıkrasındaki istisnaî kayda bağlı olarak, Devletin il'deki hizmet daireleri bakımından, valiler; il hizmet daireleri yöneticilerinin, daha sonraki devir kararlarına da müncer olabilen, ikinci derecede ita âmirliği yetkileri hariç, bakanlıklarının tanıdığı devirlerle haiz oldukları yetkileri deruhte ederler. Bundan böyle bakanlar, ancak valilere yetki devredebile çeklerdir.

İldeki taşra hizmet daireleri yöneticilerine has yetkiler, Anayasa muvacehesinde teşriî sahaya müteallik metinlerle ve ilgili bakanlıkların müşterek kararnameleriyle devirden müstesna kılınanlar hariç, en geç, 15 Temmuz 1362 tarihine kadar ayni şekilde, valilere intikal ettirilecektir. İş mevzuatı uygulamalarının teftişine taallûk eden Çalışma Bakanlığının, Bayındırlık Bakanlığı'nın görevlerinden neş'et eden hususlar bu intikal keyfiyetinden tamamen (de plein droit) müstesnadır.

Hizmet dairelerinin ihtiyaçları gerektirdikçe, teklifte bulundukları takdirde, vali, bu maddenin 2 ve 3. fıkralarındaki yetkilerinden uygun göreceklerini taşra hizmet daireleri yöneticilerine devredebilir.

Valiler ve temsilcileri, yetkileri deneyin dışında kalan alanlara taallûk eden ve 14 Şubat 1959 günlü ve 59/307 sayılı Kararnamenin 4 ve 40. maddelerinin gözettiği komisyonlar (ve komiteler (x) hariç; ismen belirtildiklerinin dışında, ildeki diğer bütün İdarî komisyonlara da başkanlık ederler.

Bakanlıklar arası kararlarla, il çevresinde faaliyette bulunan teşekküllere, yardım veya borç verme yoluyla kredi itasında takip edilecek prosedürü tayin ve tespit ederler. Bu kararlar, yürürlükteki tüzüklerle açıkça belirtilmiş prosedürlerin dışında, valinin, haberdar edileceği, teklifte bulunmaya davet edileceği, görev ifade edeceği hususları mutlaka derpiş etmelidir.

(X) Çift yönlü İdarî komisyonlar ve çift yanlı teknik komiteler. _ Ç.

4. MADDE — Deneye tâbi tutulmuş illerde Devlet hizmetlerinin bugünkü teşkilâtında deneysel nitelikte yapılacak tadilât, Başbakanla, ilgili bakan ve (siyasî) müsteşarların müşterek kararnamelerine, kararlarına veya talimatlarına konu teşkil eder.

Her durumda ilgili bakanlar, yetki devrini icap ettiren kararların uygulanması bakımından, yukarıdaki fıkrada derpiş edilen kararname, karar veya talimatlarla tayin edilmiş bulunan şartlar dahilinde, bu devirden yararlanan hizmet dairesinin emrine, girişilen deney çerçevesinde çalışmaları bakımından, gereken personel, bina ve gereçleri tevdi ederler.

Bakanlar, ayrıca, deneye tâbi tutulmuş illerde, bu deneyin yürütülmesinde yardımcı olmak üzere vasıflı memurlar tefrik ederek, bunları, o illerin valileri emrine vermekle görevlidirler.

5. MADDE — Deney süresinse, deneye tâbi tutulmamış ta olsa bir veya bir kaç il'de, 2. maddenin gözettiği hizmet teşkilini ve yetki ihdasını imkân dahiline sokacak tadilât tedbirlerinin alınması hususunda, Başbakanın, önceden muvafakati istihsal edilmeli; ve düzenleyici nitelikte metinler bahis konusu olduğu hallerde, bu hususlar, ilgili bakanlıklarca, Başbakanın imzasına sunulmalıdır.

6. MADDE — Deney'in uygulama şartlarını, özellikle, bu uygulama bakımından gerekli vasıflı memurların valilikler emrine verilip verilmediğini ve sonuçları değerlendirmeye imkân verecek unsurların biraraya getirilip getirilmediğini incelemekle görevli bakanlıklar arası bir hey'et ihdas edilmiştir.

Bu hey'etin terkibi Başbakan'ın bir kararnamesiyle tesbit edilecektir.

7. MADDE — İlgili her bakan veya (siyasî) müsteşar, merkezî ve mahallî seviyede, deneyin uygulanma şartlarını izlemek ve kendi icraatına taallûk eden mes'elelerin çözümlenmesine katkıda bulunmak üzere bir yüksek memur tayin eder.

Bu yüksek memur, bakanlığını ilgilendiren konular tartışılırken, bakanlıklar arası hey'etin toplantılarına katılır.

8. MADDE — Başbakan, bakanlar ve (siyasî) müsteşarlar, her biri kendine taalûk eden hususta, Fransa Cumhuriyeti Resmî Gazetesinde yayınlanacak olan bu kararnamenin icrasiyle görevlidirler.

Paris'te 10 Nisan 1962 günü,

Cumhurbaşkanı tarafından hazırlanmıştır.

C, DE GAULLE.

(Başbakanın ve ilgili bakanların müşterek imzalariyle)

İLLERDE DEVLET HİZMETLERİNİN YENİDEN TEŞKİLİ DENEYİNİ İZLEMEKLE VE BU DENEYİN SONUÇLARINI DEĞERLENDİRMEKLE GÖREVLİ BAKANLIKLARARASI HEYETİN TEŞKİLİ HAKKINDA KARARNAME
(11 Nisan 1962 günlü Rs. Gz.)

Başbakan,

10 Nisan 1962 günlü ve 62/392 sayılı olup İllerde Devlet Hizmetlerinin Yeniden Teşkili Deneyini Gözeten Kararnameyi gözönünde tutarak;

Başbakanlık nezdindeki yetkili bakanın teklifine binaen;

Şu kararı almıştır :

1. MADDE — Sayıştay Başmüşaviri B. Arnaud, illerde Devlet hizmetlerinin yeniden teşkili deneyini izlemek ve bu deneyin sonuçlarını değerlendirmekle görevli bakanlıklar arası hey'ete başkan tayin edilmiştir.

Bu hey'etin üyeliklerine tayin edilenler aşağıda gösterilmiştir :

B. Baudet, Şose ve Köprüler baş Mühendisi,
B. Delion, Sayıştay Denetçisi,
B. Farçat, Vali,
B. Langlois, Maliye Bakanlığında (Genel) Müdür Yardımcısı.

B. Delion hey'etin genel sekreterliğini sağlayacaktır; kendisine, raportör sıfatiyle Danıştay Muavinlerinden B. Lavondes yardımda bulunacaktır.

Hey'et, bazı özel çalışmaları gerektiren hususların yerine getirilmesi bakımından, başkaca, raportörler tayin edebilir.

2. MADDE — Deneyin icrasını gözetmek bakımından her bakanın tayin edeceği yüksek memur, bu memurun bağlı bulunduğu bakanlığın işlerinin tartışıldığı toplantılara, hey'et başkanı tarafından davet edilir.

Bu memur, deneyin yürütüldüğü illerin valileri ve çeşitli ilgili bakanlık memurleriyle de temasa geçip bunlardan izahat alabilir.

Başkan, üyeler ve raportörler, çeşitli İdarelere başvurarak, görevleri için gerekli her türlü bilgiyi toplarlar.

3. MADDE — Başkan, deneyin gelişimi hakkında, her üç ayda bir, Başbakana ve ilgili bakanlıklara bir rapor verir.

4. MADDE — Hey'etin genel masrafları ve başkanla üyelerin ve raportörlerin seyahat masrafları Başbakanlık bütçesinden verilir.

5. MADDE — Bu kararname, Fransa Cumhuriyeti Resmî Gazetesinde yayınlanacaktır.

Paris'te, 10 Nisan 1962 günü
hazırlanmıştır.

MICHEL DEBRE

BOURGOGNE VE HAUTE NORMANDİE BÖLGESEL FAALİYET ÇEVRELERİNDE HİZMETLERİNİN DÜZENLENMESİ DENEYİNİ GÖZETEN 29 TEMMUZ 1963 GÜNLÜ VE 63/783 SAYILI KARARNAME (3 Ağustos 1963 günlü Rs. Gz.)

Cumhurbaşkanı,

Başbakan ve İdarî Reformla Görevli Devlet Bakanı'nın teklifi üzerine;

Anayasa'yı özellikle Anayasa'nın 37. maddesini;

İdarî Tevsii mezuniyet ve Valilerin Yetkileri Hakkındaki 26 Eylül 1953 günlü ve 53/896 sayılı kararnameyi;

Bölgesel faaliyet programlarının mevkii tatbika konması bakımından İdarî çevrelerin ahenkleştirilmesini gözeten 7 Ocak 1959 günlü ve 59/171 sayılı ve 2 Haziran 1960 günlü ve 60/516 sayılı kararnameleri;

24 Mad 1963 günlü ve 63/298 sayılı kararnameyle ikmâl edilen İllerde Devlet Hizmetlerinin Yeniden Teşkili Deneyini gözeten 10 Nisan 1962 günlü ve 62/392 sayılı kararnameyi gözönünde tutarak;

Danıştay'ın (İçişleri Dairesi'nin) mütalâasını da alarak;

Şu kararnameyi ihdas etmiştir :

1. MADDE — Bourgogne ve Haute Normandie bölgesel faaliyet çevrelerinde, Devlet hizmetlerinin (yeniden) düzenlenmesinin bir deneyi yapılacaktır.

Konusu, faaliyeti bu iki çevrenin müteaddit illerine yayılan Devlet hizmet dairelerinin bünyeleri ve görevlerini ve bunların Devletin taşradaki diğer hizmet daireleriyle irtibatım tayin etmektir.

Bu deney, özellikle, bölgesel faaliyet çevrelerinde, koordinasyon teşekküllerinin yetkisini ve bunu sağlayacak araçları tesbite ve millî plânın yatırım programlarının hazırlanması ve icrasına imkân verebilmelidir.

Deneyin sonuçlanma tarihi 15 Nisan 1964'tür.

2. MADDE — Bu deney, hizmet sahası il'i aşan ve tamamen veya kısmen Bourgogne ve Haute Normandie bölgesel faaliyet çev-

releri sınırları içinde faaliyette bulunan Devlet Sivil Hizmet Dairelerine taallûk etmektedir.

Yargılama niteliğindeki teşekküller bunun dışında bırakılmıştır. Eğitim müesseselerinin ihdası ve dahilî idaresine, personel idaresine, eğitim sürelerine ve eğitim faaliyetlerine ilişkin Millî Eğitim Bakanlığı'nın hizmetlerine, vergilerin matrahı ve cibayeti ile kamu harcamalarının yapılması hakkında Maliye ve Ekonomik İşler Bakanlığının hizmetlerine taallûk eden hususlarda, deney, aşağıdaki şartlar içinde tahakkuk ettirilecektir :

Bu hizmet dairelerinin bölge seviyesindeki sorumluları, koordinatör valinin emri altına sokulmaksızın; onu, dairelerinin faaliyetinden muntazaman haberli kılacaktır. Bundan başka, bölgesel faaliyet çevrelerine memur tefrikini ve bunların yetkilerini istihdaf eden karar projeleri, koordinatör valiye bildirilir.

Bu hükümlerin uygulama şartlarını bakanlıklar arası bir talimat tesbit edecektir.

3. MADDE — Deney, Hükümetin talimatına uygun olarak Bourgogne ve Haute Normandie bölgesel faaliyet çevrelerinin koordinatör valilerinin emri altında gelişecektir.

Bu maksatla, koordinatör valiler, yukarıdaki 2. maddenin gözettiği Devlet hizmet daireleri yöneticilerinin uyguladıkları yetkileri ahz ederler; bu yöneticilerin ikinci derece itâ âmiri sıfatiyle sahip bulundukları vs muahhar devir kararlarına müncer olabilecek yetkileri, bundan müstesnadır. Bundan böyle bakanlar, anılan servislerle ilgili hususlarda, sadece, Bourgogne ve Haute Normandie koordinatör valilerine yetki devredebileceklerdir.

Yukarıda işaret olunan hizmet daireleri yöneticilerine has yetkiler, ayni şekilde, ilgili koordinatör valilere devredilmiştir; ancak, bunlara, Anayasa muvacehesinde teşriî alana müteallik metinlerle tanınan yetkiler veya ilgili bakanların müştereken imzaladıkları kararnamelerin devirden istisna ettiği yetkiler, dahil değildir.

İş mevzuatı (uygulamaları)nın teftişine taallûk eden yetkilerle; Çalışma, Bayındırlık, Tarım veya Sanayi Bakanlıklarının görevlerine ait yetkiler bu devirden tamamen müstesnadır.

Yukarıdaki 2 ve 3. fıkralarda gözetilen yetkilerin devri, deneyin yürürlüğe girmesinden bir ay sonra icra kılınacaktır.

İhtiyaç belirdikçe, bir önceki fıkrada derpiş edilen sürenin bitmesinden önce, bu devirlerin şartlarını tesbit etmek üzere bakanlıklar arası kararlar isdar edilir.

Hizmet dairelerinin ihtiyaçlarına uyarak, koordinatör vali, yukarıdaki 2. maddenin (1. fıkrasında) derpiş olunan taşra hizmet dairelerinin yöneticilerine, bu yöneticilerin teklifi üzerine, bu maddenin 2 ve 3. fıkraları muvacehesinde, uygun göreceği yetkileri devreder.

4. MADDE — Koordinatör valiler veya bunların temsilcileri yetki alanı il'i aşan, dolayısiyle bu illerden birinin valisinin başkanlık edemiyeceği bütün komisyonların tabiî başkanıdır; yetkileri, bu kararnamenin 2. maddesi (2. fıkrası) nın ve 3. maddesi (3 ve 4. fıkraları) nın deneyden hariç bıraktığı sahalara yayılan komisyonlarla 14 Şubat 1959 günlü ve 59/307 sayılı kararnamenin 4 ve 40. maddelerinde derpiş olunanlar bundan müstesnadır.

Bir komisyon, 1. maddede derpiş olunan bölgesel faaliyet çevrelerinin sınırlarını aşan bir yetkiyle donatılmışsa; deney süresince ve deney sınırları içinde, yetkileri bu çevrelerin her biriyle sınırlı özel komisyonlar bunların yerini alır; bu komisyonlara koordinatör valiler başkanlık eder.

Bu hükümlerin, bakanlıklar arası bir kararla belirtilmedikçe, istisnası yoktur.

Bakanlıklar arası kararlar, valinin başkanlığının neticesi olarak, komisyonların terkibi bakımından da, tadilât gözetebilirler.

5. MADDE — Her bakan, Bourgogne ve Haute Normandie bölgesel faaliyet çevrelerinde, kendi bakanlığının hizmetleri bakımından, koordinatör vali nezdinde, bir temsilci bulundurur.

Bununla beraber, bakanlıklar arası kararlarla bu kaideye istisnalar derpiş olunabilir.

6. MADDE — Yukarıdaki 2. maddesinin 1. fıkrasının gözettiği ve malî kanunlar muvacehesinde yatırım kredileri bakımından üstlenilecek masraflara dair, hizmet dairelerinin bütün talepleri, bu dairelerin hizmet alanları çevrenin alaniyle ahenkli bir durumda bulunmasa bile, 1. maddenin gözettiği bölgesel faaliyet çevrelerinin her biri için ayrı ayrı yapılmalıdır.

Bu talepler, ilgili çevrenin koordinatör valisine yapılır; o da, bu talepleri, kendi görüşüyle birlikte yetkili bakana ulaştırır.

Bakanlıklar arası kararlarla, valilere hangi şartlar dahilinde ayrılan kredilerden bilgi verileceği ve bahşedilen yardım ve borçlamalardan haberdar edileceği tesbit edilecektir.

7. MADDE — Koordinatör vah, bölgesel faaliyet çevresinin müteaddit yılı kapsayan programlarının hazırlanmasından sorumludur.

Bölgesel faaliyet çevresine bağlı il valilerinin, il donatım komisyonlarının görüşünü aldıktan sonra, kendisine yolladıkları ve yine bölgesel hizmet daireleri yöneticilerinin kendisine sunduğu teklifleri ve belgeleri bir araya getirir.

İller arası konferansın görüşünü aldıktan sonra, bölgesel faaliyet çevresinin tümü için, ilgili bakanlıklara tekliflerini yapar.

8. MADDE — Deneye tâbi tutulan bölgesel faaliyet çevrelerinde Devlet hizmet dairelerinin bugünkü teşkilâtında deneysel bakımdan yapılacak değişiklikler, Başbakanın, ilgili bakanlar veya müsteşarlarla birlikte hazırlayacağı kararnamelerle, kararlarla veya talimatlarla icra kılınır.

9. MADDE — Deney devam ettiği müddetçe, bu veya bir kaç bölgesel faaliyet çevresinde, deneye tâbi tutulmamış ta olsa, 2. maddenin gözettiği hizmet dairelerinin teşkilât veya yetkilerinin değiştirilmesine elverişli tedbirler bakımından. Başbakanın ve İdarî Reformla Görevli Devlet Bakanı'nın önceden muvafakatları alınır; düzenleyici nitelikteki metinler bahis konusu olunca, bunlar, ilgili bakanlıklarca, Başbakanla adı anılan bakanın imzasına arzedilmelidir.

10. MADDE — 10 Nisan 1962 günlü ve 62/392 sayılı kararnamenin 6. maddesinin öngördüğü bakanlıklar arası hey'et, bu deneyin gelişmesini izlemekle ve sonuçları değerlendirmeye yarayan unsurları toplamakla görevlidir.

Bölgesel faaliyet çevreleri koordinatör valileriyle ve bu çevreye bağlı İllerin valileriyle irtibatlı olarak denenecek tedbirleri tesbit etmek bakımından gerekli incelemelere girişecek ve Hükümete, denenmesi menfaat sağlayabilecek tedbirler teklif edecektir.

11. MADDE — İlgili her bakan veya müsteşar, merkezî ve mahallî seviyede, deneyin uygulanma şartlarını izlemek ve kendi icraatına taallûk eden mes'elelerin çözümlenmesine katkıda bulunmak üzere bir yüksek memur tayin eder.

Bu yüksek memur, bakanlığım ilgilendiren konular tartışılırken, bakanlıklar arası hey'etin toplantılarına katılır.

12. MADDE — Bakanlıklar arası hey'etin teklifi üzerine, İdarî Reformla Görevli Devlet Bakanı, ilgili her bölgesel faaliyet çevresindeki koordinatör vali nezdine, deney icrasının şartlarını izlemekle görevli bir memur gönderebilir. Bu memur, özel görevli (charge de mission) sıfatiyle tayin olunur.

13. MADDE — Başbakan ve bakanlarla (siyasî) müsteşarlar, her biri kendine taallûk eden hususlarda, Fransa Cumhuriyeti Resmî Gazetesi'nde yayınlanacak olan işbu kararnamenin icrasiyle görevlidirler.

Paris'te, 29 Temmuz 1963 gününde

Cumhurbaşkanı tarafından hazırlanmıştır.

C. DE GAULLE.

(Başbakanın ve ilgili bakanların müşterek imzalariyle).

BÖLGESEL FAALİYET PROGRAMLARININ UYGULANMASI BAKIMINDAN KARAAV- RUPASI FRANSASI'NIN İDARİ ÇEVRELERİNİN AHENKLEŞTİRİLMESİNİ GÖZETEN 7 OCAK 1959 GÜNLÜ VE 59/171 SAYILI KARARNAME.
(11 Ocak 1959 günlü Rs. Gz.)

Başbakan,

Devlet Bakanı, İçişleri Bakanı, Maliye ve İktisadî İşler Bakanı ve İnşaat Bakanı'nın teklifi üzerine;

Anayasa'yı, özellikle Anayasa'nın 37. maddesini gözönünde tutarak;

Danıştay'ın (İçişleri Dairesinin) uygun mütalâasını

ve Bakanlar Kurulu'nun görüşünü alarak;

Şu kararnameyi ihdas etmiştir :

1. MADDE — Bölgesel faaliyet arazi düzenlenmesi programlarının uygulanması için, Kara avrupası Fransası'nın illeri, İçişleri Maliye ve İktisadî İşler ve İnşaat Bakanlıklarının teklifi üzerine Bakanlar Kurulu'nca çıkarılacak kararnamelerle belirtilecek şekilde çevreler (bölgeler) halinde gruplaşabilirler.

2. MADDE — Bu çevrelerin her birinde, İçişleri Bakanı'nın tek^ lifi üzerine, İçişleri Bakanı, Maliye ve Ekonomik İşler Bakam ve İnşaat Bakan'nın müşterek kararnamesiyle, bölgesel faaliyet ve arazi düzenlenmesi programlarının ve, genel bir tarzda, Hükümetin İktisadî politikasının uygulanmasına müteallik tedbirleri inceleme ve koordine etmeyi gaye edinen iller arası konferanslar toplamak ve bunlara başkanlık etmekle görevli valiler tayin edilir.

Millî ekonomi genel müfettişliği, bu iller arası konferansların hazırlanmasına yardım eder.

Böylece tayin edilmiş bulunan valiler, her bakandan, bölgeye müteallik İktisadî nitelikteki işler ve problemlere değin, özel yetkiler devralabilirler.

3. MADDE — Bu kararnamenin yayınlanmasını müteakip, bir yıllık süre içinde, İdare'nin bölgesel çevreleri, Devlet hizmet daireleri veya Devletin kontrolü altında bulunup ta 1. maddenin gözettiği programların uygulanmasına katılan hizmet daireleri, 1. maddede öngörülen çevrelerle ahenkleşmek üzere, "kamu hizmetlerinin fiatı ve randımanı üzerine Merkez Anket komitesi'"nin görüşü alındıktan sonra Bakanlar kurulu karariyle gözden geçirilerek düzenlenecektir.

4. MADDE — Devlet Bakanı, İçişleri Bakam, Maliye ve İktisadî İşler Bakam ve İnşaat Bakanı, her biri kendine taalûk eden hususlarda Fransa Cumhuriyeti Resmî Gazetesi'nde yayınlanacak olan bu kararnamenin uygulanmasiyle görevlidirler.

Paris'de, 7 Ocak 1959'da,

Başbakan tarafından hazırlanmıştır.

C. DE GAULLE.

(İlgili bakanların müşterek imzalariyle)

İDARİ BÖLGELERİN AHENKLEŞTİRİLMESİNİ GÖZETEN 2 HAZİRAN 1960 GÜNLÜ VE 60/516 SAYILI KARARNAME
(3 Haziran 1960 günlü Rs. Gz.)

CUMHURBAŞKANINA RAPOR

7 Ocak 1959 günlü ve 59/171 sayılı kararname İdarî bölgelerin ve Devlete bağlı hizmet dairelerinin, İktisadî ve sosyal kalkınma ve arazinin düzenlenmesi hakkındaki bölgesel plân çevreleriyle ahenkli kılınması bakımından bir revizyonu gözetmekte idi.

Kamu hizmetlerinin fiatı ve randımanı üzerinde Merkezî Anket Komitesi'nin görüşü alındıktan sonra kaleme alınan bu kararname, bunun tatbikatını teşkil etmektedir.

Derpiş edilen hükümler, Devletin taşra hizmet dairelerinin yetki sahalarım, yeni hizmet daireleri ve müdürlükler ihdasından kaçınarak, kamu hizmetlerinin iyi işlemesine ve idare edilenlerin menfaatlerine zarar verebilecek çevrelerin birbiri üzerine binmesi halini bertaraf edecek tarzda ahenkleştirmek arzusundan mülhem olmuştur. Bundan dolayı, bu çevrelerin halen mevcut miktarı üzerinde ilgili idareler bu yeniden teşkilâtlandırmaya davet edilmişlerdir.

Bazı haller, de meselâ suların ve ormanların korunmasında olduğu gibi, idare kırk kadar bölgesel hizmet çevresinden yararlanırken; diğer bazı hallerde, bilakis, arazi sadece 3 veya 4 bölgeye ayrılmaktadır. Fakat bu çevrelerin sınırları, her halü kârda, Kararnamenin I. Ek'inde belirtilmiş bölgesel faaliyet çevreleriyle tetabuk etmek zorundadır.

Dolayısiyle her bakanlık hizmet çevresi, taşra hizmet dairelerimin coğrafî sınırlarının belirliliği içinde bölgesel faaliyet çevrelerinin bir kaçının tümünü toplayabilir; veya, gerekince, belli bir bölgesel hizmet çevresi, I. Ek'teki bölgesel faaliyet çevrelerini bünyesinde toplayabilir; veya bu faaliyet çevreleri içine sokulabilir.

Açıkça, görülmektedir ki. arazinin coğrafî bakımından 21 parçaya bölünmesinden meydana gelmiş bulunan bu bölgesel faaliyet çevreleri, ancak İdarî yönden ve ülkenin tebarüz ettirilmesi bakımından rahat bir temel birlik teşkil etmekte; ve karaavrupası Fransası'nın çeşitli

bölümleri arasında ticarî, kültürel ve beşerî cereyanlara manî olacak veya geleneksel İdarî taksimata zarar verecek bir nitelik taşımamaktadır.

*

**

Bu kararnamenin 2. Ek'i (X) kararnamenin yayın tarihinde, bu yeni arazi bölünmelerine tabi tutulacak idareleri tesbit etmektedir. Daha sonra, başka İdarelerin bunlara uydurulması için gerekli tedbirler de alınmış olacaktır.

İlgili İdarelerin listesi, şimdilik, otuza yakın bir miktara inhisar ettirilmiş bulunmaktadır; bu liste, kararnamenin 2. maddesinde öngörülen prosedüre göre, istikbalde, yeni İdareler ihdas edilmek suretiyle genişletilebilir.

Bundan başka, mevcut reformun ahenkleştirici karakterini muhafaza etmek bakımından, bugüne kadar basit bakanlık kararnameleriyle düzenlenen yeni hizmet çevrelerinin ihdası veya mevcutların İslahı prosedürünü de, ayni prosedür çevresine sokmak uygun görünmektedir.

Cumhurbaşkanı,

Başbakanın, İçişleri Bakanının, Maliye ve ekonomik İşler Bakanının ve İnşaat Bakanının teklifi üzerine;

7 Ocak 1959 günlü ve 59/171 sayılı kararnameyi;

Kamu Hizmetlerinin Fiatı ve Randımanı üzerine Merkez Anket Komitesi'nin görüşünü gözönünde tutarak;

Danıştay'ın görüşünü alarak;

Bakanlar Kurulu ile de mutabık kalarak;

Şu kararnameyi ihdas etmiştir :

1. MADDE — Bu kararnamenin yayın tarihinden itibaren, yetki sahası bir kaç il'i kaplayan hizmet dairelerinin yetki ve görevle-

---

(x) Bu ek, muhtelif hizmet bölgelerini belirten 28 listeyi ihtiva etmekte olup, daha ziyade idare tekniğinin teferruatlı bir veçhesini ve Fransa'ya ait hususiyetleri muhtevi bulunan bu listelerin tümünün dilimize çevrilmesi gereksiz görüldüğünden; bu hizmet bölgelerine ait bir özet verilmekle yetinilmiştir. Çeviren.

rini icra ettikleri arazi sınırları, bu kararnamenin 1. Ek'ine uygun olarak tayin edilmiş bölgesel faaliyet çevreleriyle ahenkleştirilmiştir.

Bu ahenkleştirme ile ilgili bulunan hizmetler 11 No. lı Ek'te tadat edilmiştir.

2. MADDE — 1. maddenin tarif ettiği bütün ihdas ve tadil keyfiyetine, 11. No. lı Ek'te derpiş edilmemiş olan hizmetler de dahil bulunup; bunlar, bu kararnamenin kabul edilmiş bulunduğu şekiller dışında tesbit edilemez.

3. MADDE — Bu kararnameye aykırı bulunan bütün hükümler ilga edilmiştir.

4. MADDE — Başbakan, İçişleri Bakam, Maliye ve İktisadî İşler Bakanı, İnşaat Bakanı ve diğer ilgili bakanlar, herbiri kendine taallûk eden hususlarda, Fransa Cumhuriyeti Resmî Gazetesi'nde yayınlanacak olan bu kararnamenin icrasiyle görevlidirler.

Paris'te, 2 Haziran 1960 günü,

Cumhurbaşkanı tarafından hazırlanmıştır.

C. DE GAULLE,

(Başbakan ve ilgili bakanların müşterek imzalariyle).

EK I

TESPİT OLUNAN BÖLGESEL FAALİYET ÇEVRELERİ	İLLER
NORD	Nord, Pas - de - Calais,
PICARDIE	Aisne, Oise, Somme.
REGION PARISIENNE	Seine, Seine - et - Marne, Seine - et - Oise.
CENTRE	Cher, Eure - et - Loir, Indre, Indre - et - Loire, Loire - et - Cher, Loiret.
HAUTE - NORMANDIE	Eure, Seine - Maritime.
BASSE - NORMANDIE	Calvados, Manche, Orne.
BRETAGNE	Cotes - du Nord, Finistere, ille - et - Vilaine, Morbihan.
PAYS DE LA LOIRE ...	Loire - Atlaıtique, Maine - et Loire, Mayenne, Sarthe, Vendee.
POITOU - CHARANTES	Charente, Charente - Maritime, Deux - Sevres, Vienne.
LIMOUSIN	Correze, Creuse, Haute - Vienne.
AQUITAINE	Dordogne, Gironde, Landes, Lot - et - Garonne, Basses - Pyenees.
MIDI - PYRENEES	Ariege, Aveyron, Haute-Garonne, Gers, Lot, Hautes - Pyrenees, Tara, Tara - et - Garonne.
CHAMPAGNE	Ardennes, Aube, Marne, Haute - Marne.
LORRAINE	Meurthe - et - Moselle, Meuse, Moselle, Vosges.
ALSACE	Bas - Rhin, Haut - Rhin.
FRANCHE - COMTE	Doubs, Jura, Haute - Saone, Belford Havalisi.

BOURGOGNE	Côte - d'Or, Nievre, Saone - et - Loire, Yonne.
AUVERNE	Aliler, Cantal, Haute - Loire, Puy - de - Dome.
RHONE - ALPES	Ain, Ardeche. Drome, isere, Loire, Rhone, Savoie, Haute - Savoie.
LANGUEDOC	Aude, Gard, Herault, Lozere, Pyrenees - Orientales.
PROVENCE - COTE D'AZUR - CORSE.	Basses - Alpes, Hautes - Alpes, Alpes – Maritimes, Bouches - du Rhones, Görse, Var, Vaucluse.

E K 2.

MALİYE VE EKONOMİK İŞLER BAKANLIĞI :

Maliye Genel Teftişi :

I. Ek'teki bölgesel faaliyet çevrelerine tekabül eden 21 hizmet çevresinde ve her genel müfettiş bunlara tâbi müteaddit illerde görevlendirilmek suretiyle tahakkuk ettirilir.

Millî İstatistik ve Ekonomik İncelemeler Enstitüsü :

Bölgesel müdürlükleri, I No. lı Ek'teki faaliyet çevrelerine tekabül eden 21 hizmet çevresi esasına göre kurulmuştur.

Millî Ekonomi Genel Teftişi :

Bölgesel faaliyet çevrelerine tâbi bulunan il çevreleri gruplandırılarak bir genel müfettişin yetki sahasına sokulabilme imkânı da tanınarak ayni esasa göre tahakkuk ettirilecektir.

Dış Ticaret Millî Merkezi (C.N.C.E.) :

I. No. lı Ek'teki duruma göre.

Ekonomik Anketler Hizmeti :

I. No. lı Ek'teki duruma göre, iller arası müfrezeler şeklinde çalışırlar.

BAYINDIRLIK YE MÜNAKALÂT BAKANLIĞI :

Hava Yolculuğu Bölgeleri :

Kuzey Bölgesi : 13 bölgesel faaliyet çevresini ve bunlara bağlı il çevrelerini kapsar.

Güney - Batı Bölgesi : 4 bölgesel faaliyet çevresi ve bunlara bağlı il çevrelerini kapsar.

Güney - Doğu Bölgesi : 4 bölgesel faaliyet çevresini ve bunlara bağlı il çevrelerini kapsar.

Şose ve Köprüler Olağan Hizmetlerinin

Genel Teftişi :

İl çevreleri ayni başmühendisin yetkisine tâbi tutularak gruplandırılabilir.

TURİZM GENEL KOMİSERLİĞİ :

Bölgesel Turizm Komiteleri :

Bölgesel faaliyet çevrelerinden altısı üç turizm bölgesi haline sokularak diğerleri aynen intibak ettirilmek suretiyle 18 turizm bölgesi olarak vazife görecektir.

Meteorolojik Bölgeler :

Bölgesel faaliyet çevreleri altı grup halinde toplanarak tespit edilmektedir.

SANAYİ BAKANLIĞI :

Genel Teftiş :

Herbir genel müfettiş veya müfettiş bir kaç il çevresinin teftişini deruhte etmek suretiyle icra kılınacaktır.

Ekonomik Bölgeler :

I. No. lı Ek'teki duruma intibak ettirilmiştir.

Maden Sahaları Yönetim Bölgesi :

Bazı bölgesel faaliyet çevreleri birleştirilerek 13 hizmet çevresi haline konulmuştur.

Elektrik Çevreleri :
Ayni esasa göre 7'ye irca edilmiştir.

TARIM BAKANLIĞI :

Meslekler arası Hububat Millî Ofisi (O.N.I.C.) :
Razı bölgesel faaliyet çevreleri birleştirilerek 14 hizmet bölgesine inhisar ettirilmiştir.
Tarımda Sosyal Kanunların (Uygulanışının) Teftişi :
Bazı bölgesel faaliyet çevreleri birleştirilerek 13 bölgede irca edilecektir.
Tarım Kredisi Millî Sandığı :
Ayni esasa göre 8 bölgede kurulmuştur.
Su ve Ormanların Muhafazası :
Önemli ii çevrelerinde ayrı ayrı teşkilât kurulmak suretiyle yaygın bir teşkilatlanma esasına tâbi tutulmuştur.
Kır Islâhı ve Tarım Başmühendislerinin Görev Bölgeleri :
Bazı bölgesel faaliyet çevreleri birleştirilerek 12 hizmet çevresine irca edilmiştir.
Su ve Ormanlar Başmühendislerinin Görev Bölgeleri :
Ayni esas üzerinden 6 bölgeye irca edilmiştir.

ÇALIŞMA BAKANLIĞI :

İş ve El Sanatları Teftiş Bölgeleri :
Ayni esas üzerinden 16 bölgeye irca edilmiştir.
Sosyal Güvenlik Bölgesel Müdürlükleri :
Ayni esas üzerinden 15 bölgeye irca edilmiştir.

SAĞLIK BAKANLIĞI :

Bölgesel Sağlık ve Nüfus Müfettişlerinin Çalışma Bölgeleri :
Ayni esas göre 16'ya irca edilmiştir.

İNŞAAT BAKANLIĞI :

Baş Ürbanistlerin Görev Sahaları :
Ayni esasa göre II bölgeye irca edilmiştir.

Genel Teftiş :
Ayni esasa göre tesbit edilmiş 10 bölgede caridir.

Müteaddit İl Müdürlüklerinin Emrine Verilmiş Teknik Servisler :
I. No. lı Ek'teki esasa göre tesbit edilmiştir.

ESKİ MUHARİPLER BAKANLIĞI :

I — Eski Muharipler İller arası Müdürlükleri :
Ayni esasa göre tesbit edilmiş 18 bölgede görevlendirilmiştir.
II — Donatım Merkezleri :
Ayni esasa göre tesbit edilmiş 12 bölgede teşkil edilmiştir.

POSTA VE TELEKOMÜNİKASYON BAKANLIĞI :

Posta Dairelerinin ve Telekomünikasyon Dairelerinin Hizmet Bölgeleri :
Ayni esasa göre tesbit edilerek 18'e irca edilmiştir.

KARARNAMELER

Karar Sayısı : 6/10794

1 — Zonguldak Valisi Hüseyin Sabri Sözer'in Malatya Valiliğine, Samsun Valisi Süleyman Enver Saatçigil'in Bursa Valiliğine, Muş Valisi Mehmet Vefik Kitapçıgil'in Tekirdağ Valiliğine, Sinop Valisi Kemal Paşaoğlu'nun Muş Valiliğine, Bursa Valisi Ertuğrul Ünlüer'in Samsun Valiliğine, Uşak Valisi Halil Nusret Burunç'un Adıyaman Valiliğine, Afyon Valisi Muzaffer Naci Çerezci'nin Sakarya Valiliğine, Urfa Valisi Kemalettin Gazezoğlu'nun Trabzon Valiliğine, İçel Vahşi Ethem Recep Boysan'ın Zonlukdak Valiliğine, Malatya Valisi Ali Rıza Aydos'un Konya Valiliğine, İkinci Sınıf Mülkiye Müfettişi olup 5439 sayılı Kanunun 2 nci maddesi gereğince Tunceli Valiliğinde çalıştırılan Mustafa Necati Kınacı'nın 1.500 liralık Valilik kadrosu ile almakta olduğu maaşla Gümüşhane Valiliğine, Birinci Sınıf Mülkiye Müfettişi olup 5439 sayılı Kanunun 2 nci maddesi gereğince Bitlis Valiliğinde çalıştırılan Celâl Güvenç'in 1.500 liralık Valilik kadrosu ile almakta olduğu maaşla Çorum Valiliğine, Lalapaşa Kaymakamı olup 5439 sayılı Kanunun 2 nci maddesi gereğince Siirt Valiliğinde çalıştırılan Mehmet Aldan'ın 1.500 liralık Valilik kadrosu ile almakta olduğu maaşla Kırklareli Valiliğine, Haymana Kaymakamı olup 5439 sayılı Kanunun 2 nci maddesi gereğince Nevşehir Valiliğinde çalıştırılan Mehmet Müzhet Erman'ın 1.250 liralık Valilik kadrosu ile almakta olduğu maaşla Antalya Valiliğine, ikinci Sınıf Mülkiye Müfettişi olup 5439 sayılı Kanunun 2 nci maddesi gereğince Antalya Valiliğinde çalıştırılan Ömer Naci Bozkurt'un 1.250 liralık Valilik kadrosu ile almakta olduğu maaşla Ankara Valiliğine, Alanya Kaymakamı olup 5439 sayılı Kanunun 2 nci maddesi gereğince Mardin Valiliğinde çalıştırılan Nihat Oğuz Bor'un 1.250 liralık Valilik kadrosu ile almakta olduğu maaşla İçel Valiliğine, Mülkiye Başmüfettişi olup 5439 sayılı Kanunun 2 inci maddesi gereğince Van Valiliğinde çalıştırılan Naci Babacan'ın 1.250 liralık Valilik kadrosu ile almakta olduğu maaşla Sinop Valiliğine, Kayseri Vali Muavini olup 5439 sayılı Kanunun 2 nci maddesi gereğince Trabzon Valiliğinde çalıştırılan Celâl Kaya Can'ın 1.250 liralık Valilik kadrosu ile almakta olduğu maaşla Mardin Valiliğine, Kadıköy Kaymakamı olup 5439 sayılı Kanunun 2 nci maddesi gereğince Rize Valiliğinde çalıştırılan Kâmil Nezih Okuş'un 1.250 liralık Valilik kadrosu üe almakta olduğu maaşla Rize Valiliğine, Sultanhisar Kaymakamı olup 5439 sayılı

Kanunun 2 nci maddesi gereğince Maraş Valiliğinde çalıştırılan Necmettin Karaduman'ın 1.250 liralık Valilik kadrosu ile almakta olduğu maaşla Maraş Valiliğine, Beşiktaş Kaymakamı olup 54-39 sayılı Kanunun 2 nci maddesi gereğince Tokat Valiliğinde çalıştırılan Yusuf Yakupoğlu'nun 1.250 liralık Valilik kadrosu ile almakta olduğu maaşla Tokat Valiliğine, İkinci Sınıf Mülkiye Müfettişi olup 5439 sayılı Kanunun 2 nci maddesi gereğince Erzurum Valiliğinde çalıştırılan Mustafa Uygur'un 1.250 liralık Valilik kadrosu ile almakta olduğu maaşla Erzurum Valiliğine, Enez Kaymakamı olup 5439 sayılı Kanunun 2 nci maddesi gereğince Artvin Valiliğinde çalıştırılan Baber Ünsal'ın 1.250 liralık Valilik kadrosu ile almakta olduğu maaşla Artvin Valiliğine, Atabey Kaymakamı olup 5439 sayılı Kanunun 2 nci maddesi gereğince Niğde Valiliğinde çalıştırılan Enver Kazanoğlu'nun 1.250 liralık Valilik kadrosu ile almakta olduğu maaşla Niğde Valiliğine,

5442 sayılı Kanunun 6 ncı maddesi uyarınca naklen ve terfian atanmaları;

2 — 5439 sayılı Kanunun 2 nci maddesi gereğince :

Çankaya Kaymakamı olup Tekirdağı Valiliğinde çalıştırılan Ömer Faruk Vefikoğlu'nun Uşak Valiliğinde, Gölcük Kaymakamı olup Kırşehir Valiliğinde çalıştırılan Namık Sezgin'in Ağrı Valiliğinde, Edirne Vali Muavini olup Kırklareli Valiliğinde çalıştırılan Nail Nemik'in Bitlis Valiliğinde, Birinci Sınıf Mülkiye Müfettişi olup Bingöl Valiliğinde çalıştırılan Bedri Eser'in Giresun Valiliğinde, Birinci Sınıf Mülkiye Müfettişi olup Ağrı Valiliğinde çalıştırılan Mustafa Kemal Şenol'un Afyon Valiliğinde, Kocaeli Vali Muavini olup Gümüşhane Valiliğinde çalıştırılan Münir Raif Güney'in Kars Valiliğinde,

5439 sayılı Kanunun 2 nci maddesi gereğince kadro ve maaşları ile çalıştırılmaları;

3 — Kula Kaymakamı olup 5439 sayılı Kanunun 2 nci maddesi gereğince Bursa Vali Muavinliğinde çalıştırılan Ali Suat Etemcioğlu'nun Siirt Valiliğinde, Ankara Vali Muavini Tekin Alp'in Kırşehir Valiliğinde, İskenderun Kaymakamı Nazım Kemal Diniz'in Urfa Valiliğinde, İkinci Sınıf Mülkiye Müfettişi Mahmut Polat'ın Van Valiliğinde, İstanbul Vali Muavini Kemal Öztürk'ün Bingöl Valiliğinde, İçişleri Bakanlığı Mahallî idareler Genel Müdür Muavini Mehmet Zekai Gümüşdiş'in Tunceli Valiliğinde, Beşiri eski Kay-

makamı Eşref Ayhan'ın 1.250 liralık kadro ile Islâhiye Kaymakamlığına, hakkı mükteseb olan maaşla yeniden atanarak Nevşehir Valiliğinde,

5439 sayılı Kanunun 2 nci maddesi gereğince kadro ve maaşları ile çalıştırılmaları;

4 — Sakarya Valisi Alâeddin Eriş, Giresun Valisi Dr. Nafi Tamer'in,

5442 sayılı Kanunun 6 ncı maddesi gereğince merkez emrinde çalıştırılmaları;

5 — Konya Valisi Ali Cahit Betil'in İçişleri Bakanlığı Mülkiye Müşavir Müfettişliğinde 5439 sayılı Kanunun 2 nci maddesi gereğince kadro ve maaşı ile çalıştırılması;

6 — 5439 sayılı Kanunun 2 nci maddesi gereğince :

Ankara Hukuk İşleri Müdürü olup Kars Valiliğinde çalıştırılan Yusuf Ziya Eroğlu'nun, Turgutlu Kaymakamı olup Çorum Valiliğinde çalıştırılan Hüseyin Nazım Başlamışlı'nın. Ankara Vali Muavini olup Adıyaman Valiliğinde çalıştırılan Osman Bedrettin Oğuz'un,

İçişleri Bakanlığı Tetkik Kurulu Üyeliğinde, 5439 sayılı Kanunun 2 nci maddesi gereğince kadro ve maaşları ile çalıştırılmaları;

İçişleri Bakanlığının 1/9/1968 tarih ve 511/9761 sayılı yazısı üzerine, Bakanlar Kurulunca 4/10/1968 tarihinde kararlaştırılmıştır.

İçişleri Bakanlığından :

Karar Sayısı : 6567

1 — Tutak eski Kaymakamı Remzi Gürsu'nun Şemdinli Kaymakamlığına, Bulanık eski Kaymakamı M. Ayhan Bilge'nin Çelikhan Kaymakamlığına, Mahmudiye eski Kaymakamı N. Şeref Müftüoğlu'nun Kulp Kaymakamlığına, Muradiye eski Kaymakamı Fahri Görgülü'nün Hamur Kaymakamlığına, Feke eski Kaymakamı Turan Tan'ın Silopi Kaymakamlığına, Güney eski Kaymakamı Cengiz Kentli'nin Özalp Kaymakamlığına, Çameli eski Kaymakamı Önal Öztaş'ın Şefaatli Kaymakamlığına, Çerkeş eski Kaymakamı Hasan Yüksel'in Azdavay Kaymakamlığına, Sarız eski Kaymakamı Sinan Acar'ın Bozkır Kaymakamlığına, Kalkandere eski Kaymakamı Raşit Gedik'in Doğanşehir Kaymakamlığına, Aybastı eski Kaymakamı

Turan Eler'in Keban Kaymakamlığına, Maçka eski Kaymakamı Halil Tiryaki'nin Gölköy Kaymakamlığına, Gölpazarı eski Kaymakamı H. Ayhan Ergin'in Hadim Kaymakamlığına, Pazarcık eski Kaymakamı Taner Koçyıldırım'ın Gölbaşı Kaymakamlığına, Arsin eski Kaymakamı Yalçın Şendur'un İhsaniye Kaymakamlığına, Yapuzeli eski Kaymakamı Muzaffer Selçuk'un Çamlıdere Kaymakamlığına, Yeşilyurt eski Kaymakamı Uğur İnan'ın Hekimhan Kaymakamlığına, Araban eski Kaymakamı H. Avni Elyorgun'un Mut Kaymakamlığına,

Yeniden atanmaları,

Uygun görülmüştür.

2 — Bu kararı İçişleri Bakanı yürütür.

27/9/1968

İçişleri Bakanlığından :

Karar Sayısı : 6595

1 — 44. Dönem Kaymakamlık Kurs sonu sınavında başarı gösteren Ankara eski Maiyet Memuru Erdoğan Gürgen'in Bayat Kaymakamlığına

Yeniden atanması uygun görülmüştür.

2 — Bu kararı İçişleri Bakanı yürütür.

4/10/1968

BİBLİYOĞRAFYA

SİYASAL BİLİMLER VE İDARE :
TÜRKÇE ESERLER :

1. İtalya'da Devlet İdaresinde Yapılacak Reform İçin Hazırlık Komisyonu Raporu.—

İçişleri Hizmet ve Teşkilâtını Yeniden Düzenleme Projesi Yönetim Kurulu Başkanlığı adına, İçişleri Bakanlığı Tetkik Kurulu Dokümantasyon Merkezince yayınlanmıştır. Çeviri, ayni Kurul'un müşavirlerinden Dr. Jur. Â. Ş. Onaran tarafından yapılmıştır. Eser teksir halinde hazırlanmış olup 69 sahifedir.

Çeviri konusu olan rapor, İtalya eski İdarî Reform Bakanı Prof. Giuseppe Medici tarafından hazırlanıp 15 Mayıs 1963 tarihinde Başbakan Amintore Fanfani'ye sunulmuş bir ön-rapordur.

Bu rapor, aslında, 1962 yılında kurulan Kamu İdaresi Reformuyla Görevli Komisyon'un ön-çalışmasını aksettirmekte; ayrıca, bu raporu, teşkil edilen çeşitli alt-komisyonların : "Ademimerkeziyet", "Başbakanlığın Düzenlenmesi", "Bakanlıkların Düzenlenmesi", "özerk İdarelerin Düzenlenmesi", "Devlet Personelinin Çalışması ve Dinlenmesinin Ekonomik Bakımdan Ele Alınması" ve "Ödemelerin Basitleştirilmesi" konuları üzerinde çalışarak sunacakları raporların izleyeceğini açıklamaktadır.

Önümüzdeki aylarda bu alt-komisyonların raporlarından ve kanun taslağı çalışmalarından ibaret bir derlemenin de dilimize çevrilerek yayınlanacağı anlaşılmaktadır.

2. Fransa'da, Belçika'da ve İspanya'da idare Âmirlerinin statüsü. —

İçişleri Bakanlığı Tetkik Kurulu Yayınlarından olan ve teksir halinde 62 sahife tutan bu derleme, Kurul Müşavirlerinden Dr. Jur. Â. Ş. Onaran tarafından yapılan çevirileri ihtiva etmektedir.

Bu derleme, şu metinleri muhtevi bulunmaktadır : I) Fransız Mevzuatından : A) İdarî Tevsii mezuniyet ve Valilerin Yetkileri Hakkında 26 Eylül 1953 günlü ve 53/896 sayılı kararname; B) Valilere Uygulanabilecek Düzenleyici Hükümleri tespit eden 29 Temmuz 1964 günlü ve 64/805 sayılı Kararname;. C) Kaymakamların Sta-

tüsünü Gözeten 14 Mart 1964 günlü ve 64/260 sayılı kararname; D) Kaymakamlara Uygulanabilecek Kademe Göstergelerini Tespit Eden 14 Mart 1964 günlü Müşterek Kararname; E) Kaymakamların Çalışacakları Yerlerin Sınıflandırılmasını Tespit Eden 21 Mart 1964 günlü Müşterek Kararname. II) Belçika'da Valilerin (Gouverneurs de Province) Statüsü. III) İspanya'da Sivil Valiler, diğer idareciler ve İl Teknik Komisyonları Hakkındaki 9 Kasım 1958 günlü Resmî Bülten'de yayınlanan 10 Ekim 1958 günlü Kararname.

3. Fransa'da Bölge Plânlaması ve Bölge Valiliği. —

İçişleri Bakanlığı Tetkik Kurulu yayınlarından olan kitap, Ankara'da Akın Matbaasında 1968 yılında basılmış olup 19 x 25 boyutunda 89 sahifeden ibarettir.

Ankara Vali Yardımcısı Tekin Alp'in 1967 yılında Fransa'da Bölge Plânlaması ve Bölge Valiliği konusunda yaptığı araştırmalara ait Bakanlığa sunduğu raporda ibaret bulunan kitaptaki ana-konular şunlardır : I) Fransız Plânlamasının Bölgesel Görünüşleri : Genel Açıklama, A) Bir metod araştırması, B) Bölgesel Yapının Gelişimi, C) Bölge Seviyesinde İdarî Düzenleme; II) Fransa'da Bölge Tanzimi Mes'elesi : A) Bölge Tanzimi Üzerinde Genel Bilgiler, B) Bölge Tanziminin Temelleri, C) Yönler ve Hedefler, D) Bölgesel Durumlara İntibak, E) Bölge Tanzimi Politikasının Engelleri, F) İcra Vasıtaları; III) Haute-Normandie Bölgesi Gelişme ve Tanzimi Plânı ve Muhtevası; IV) Türkiye'de Bölge Plânlaması Hakkında Genel Açıklama ve Düşünceler : A) Hukukî Durum; B) Kalkınma Plânlarında Bölge Plânlaması; C) Ülkemizde Bölge Plânlaması Fikrinin Gelişimi, Yapılan Çalışmalar ve Muhtevası; D) Fransa'daki Bölge Plânlaması ve Bölge Tanzimi Mes'eleleri ile Türkiye'deki Bölge Plânlamasının Karşılaştırılması ve Teklifler.

Yabancı Dilde Eserler :

1. Politics And Civil Liberties In Europe (Avrupa'da Politika ve Medenî Hürriyetler). —

Londra'da Van Nostrand Yayınevi'nin Yeni Perspektifler Serisi'nden olan eser, Louisiana Devlet Üniversitesi'nden R. Bunn ve W. G. Andrews tarafından derlenmiş dört davanın tahlilinden ibaret olup 1967 yılında ingilizce olarak kaleme alınmıştır. 256 sahife olan eser, 25 şilin 6 peni fiatla satılmaktadır.

Bu dört davanın her biri bir uzman tarafından ele alınmıştır. Davalar şunlardır : 1) Williams College'den Jerome King, Kanal Mes'elesi; 2) Oxford Üniversitesi'nden Geoffrey Marshall, İngiltere'de Nükleer Silâhlara Karşı Olanların Davası; 3) Ronald Runn, Batı Almanya'da "Der Spiegel" Davası : 4) Purdue Üniversitesinden Michael Gehlen, Sovyetler Birliğinde Edebî Çatışma ve Sinyavsky - Daniel Davası.

2. Dıtatorship Aııd Totalitarism (Doktatörlük ve Totaliter İdare). —

Yine ayni Yayınevinin Yeni Perspektifler Serisi'nde yayınlanan bu kitap, Tufts Üniversitesi İdare Hukuku Profesörü Betty B. Bursch tarafından derlenmiş olup 1964'de basılmıştır. İngilizce olarak 212 sahife tutan eser, 18 şilin 6 peni fiatla satılmaktadır.

Çağımızın problemlerini tam bir nüfuzla ele almış makalelerden oluşan kitap, otoriter idarelerin tutumunu, siyasal önderler ve büyük politika yazarlarının dira5'etli görüşlerini sunmaktadır.

3. Public Opinion : Nature, Formation, And Role (Kamuoyu : Niteliği, Teşekkülü ve Oynadığı Rol). —

Van Nostrand Yayınevinin Siyasal Bilimler Serisi'nde yayınlanan kitap, Princeton Üniversitesi Siyasal Bilimler Profesörü Harwood L. Childs tarafından kaleme alınmış olup 1965'te İngilizce olarak tabedilmiştir; 384 sahife tutan kitap, 70 şiline satılmaktadır.

Kitapta : aile içinde, okulda ve kitle haberleşme araçlarının etkilediği : reklamcılar, kamu ilişkileri uzmanları, baskı grupları ve çeşitli idarelerde kamu oyunun nasıl oluştuğu açıklanmakta; sansür, güdümlü haberler, milletlerarası propaganda ve fikirlerin yayılmasiyle ilgili demokrasinin diğer problemleri özellikle ela alınmaktadır.

4. The Governing Of Men (İnsan İdaresi). —

Wisconsin Üniversitesi Profesörlerinden Austin Ranney tarafından yeniden gözden geçirilerek telif edilen eser, 1966 yılında yayınlanmış olup İngilizce olarak 688 sahife tutmakta ve 9 dolar 50 sent'e satılmaktadır.

Çağdaş siyasal bilime ait bir inceleme olan eserde, görüşler ; esas itibariyle, yaşantıya katılan kimselerin davranış ve eylemleri üzerine teksif edilmiştir. Son yirmi yılda çeşitli ülkelerde kamu

oyunun oluşumu ve siyasal davranışlar hakkındaki incelemeler, kitapta en iyi şekilde değerlendirilmiştir. Gerek öğrenciler, gerek yetişkinler için son derecede istifadeli bir kaynaktır.

MUHTEVASI : Genel temalar ve başlıca değişmeler : Beşer Hayatında Politika; Milletlerin İdaresi; Modern İdarelerin Fonksiyonları; İdare Şekilleri; Demokrasi ve Diktatörlük Modelleri.

Ferdin Anayasal Durumu : Anayasaların Anatomisi ve Fizyolojisi; Vatandaşlar, Yabancılar, Göçmenler; İnsan Hakları : Prensipler ve Problemler; İnsan Hakları : Sorular ve Cevaplar.

Siyasal Ajanlar ve Siyasî İşlemler : Kamuoyu : Niteliği ve Tayin Edici Unsurlar, Kamuoyu : Muhaberat ve Ölçü; Siyasî Temsilin Teori ve Pratiği; Temsilcilerin Seçilişi; Oy verme; Tâyin ve Seçilme; Oy vermede Davranış; Siyasal Partiler ve Parti Sistemleri; Baskı Grupları ve Baskı Politikası.

İdare Ajanları ve İdarî İşlemler : Mevzuat Hazırlama İşlemleri; İcraî İşlemler; İdarî İşlemler; Kanun ve Adlî İşlemler; Mahallî İdare ve Federalizm. Milletlerarası İlişkiler : Milletlerarası Politika; Termo-Nükleer Çağda Barış İstemi. Siyasal Bilimin Carî Durumu. Seçkin Bibliyoğrafya. Endeks,

5. Party Government (Parti Hükümeti). —

Wesleyan Üniversitesi'nden Prof. E. E. Schattschneider tarafından kaleme alınan eser, 1942'de İngilizce olarak yayınlanmış olup 234 sahife tutmakta ve 4 dolar 50 sent'e satılmaktadır.

MUHTEVASI : Siyasal Partilerin Savunulması; Politikanın Ham Maddeleri; Bir Siyasal Parti Nedir? Amerikan Partilerinin Özel Karakteri İki Partili Sistem; Amerikan Partisinin Diğer Özel Nitelikleri; Ademimerkeziyet; Mahallî Patronlar - Halka Karşı Politikacılar; Baskı Grupları.

6. Great Political Thinkers (Büyük Siyasal Düşünürler (Üçüncü Baskı). —

California Üniversitesi'nden Prof. William Ebenstein tarafından telif olunan ve ilk baskısından bu yana "En iyi siyasal nazariye metni" olarak övülen seçkin bir kitap. 1960 yılında İngilizce olarak basılmıştır. 990 sahife olup 10 dolar 50 sent'e satılmaktadır.

MUHTEVASI : Eflâtun; Aristo; Polybius; Çiçeron; Köle ve İmparator - İki Stoik Filozof; St. Augustine; John of Salisbury; St.

Thomas Aquinas; D an te; Padua'lı Marsilio; Machiavelli; Protestan Reformu; Rodin; Hobbes; Locke; Montesquieu; Rousseau; Burke; Bentham; Demokrasinin İki Veçhesi - Özgürlük ve Eşitlik ; Devlet Saygısı; Liberalizm - Eski ve Yeni Anlamlariyle; Totaliter Komünizm; Demokratik Sosyalizm; Refah Devleti; Freud.

7. Modern Political Thougt : The Great Issues (Modern Siyasal Düşünce : Önemli Metinler). 2. Baskı. —

Yine Prof. William Ebenstein tarafından 1960 yılında İngilizce olarak yayınlanan kitap, 903 sahife olup 10 dolar 50 sent'e satılmaktadır.

Her bölümü yayınlayıcının bir önsözüyle sunulan kitap, Batı Dünyasının büyük filozoflarının denemelerinden en iyi şekilde seçilmiş bir derlemedir.

MUHTEVASI : Felsefe, Psikoloji ve Politika : Felsefe ve Politika; Psikoloji ve Politika.

Demokrasinin Temelleri : Başkaldırma Hakkı; Hürriyet ve Sadakat; Hürriyet ve Eşitlik.

Demokrasiye - Karşı Düşünce : Kötümserlik Politikası; Put - Devlet; Faşizm - Kuvvet ve Yalanla İdare; Totaliter Komünizm.

Kapitalizm, Sosyalizm ve Refah Devleti : Özel Mülkiyet ve Özgür Teşebbüs; Demokratik Sosyalizm; Plân mı, Plansızlık mı?; Refah Devleti.

Milliyetçilikten Dünya Nizamına : Milliyetçilik - Sulhçü mü, Mütecaviz mi olmalı?; Çalışma mı olmalı, yoksa Müşterek Menfaatler mi gözetilmeli?

8. Main Currents In Modern Political) Thought (Modern Siyasal Düşüncede Başlıca Akımlar). —

Duke Üniversitesi Profesörlerinden John H. Hollowell tarafından telif edilen kitap, 1950 yılında İngilizce olarak 771 sahife halinde basılmıştır. 9 dolar 95 sent'e satılmaktadır.

Kitapta, siyasal nazariyat üzerine son iki buçuk asırlık felsefî ve metafizik görüşler verilmektedir.

MUHTEVASI : Giriş; Çağdaş Siyasal Düşüncenin Zemini; Modern Çağlara Geçiş.

Liberalizm: Liberalizmin Çıkışı; Aydınlanma; Romantik ve Muhafazakâr Reaksiyon; Faydacılık; İdealizm; Pozitivizm; 19 ve 20. Asırlarda Hukuk Anlayışında Değişme.

Sosyalizm : Kökleri; Kari Marx ve "İlmî" Sosyalizmin Çıkışı; Marx'dan Sonra Sosyalizm; Sovyetler Birliği'nde Sosyalizm.

Nihilizm Devrimi; Akla Karşı Ayaklanma; Milliyetçilik; Faşizm ve Milliyetçi Sosyalizm.

Çağımızın Buhranı ; Buhran; Hristiyanlık ve Sosyal Nizam.

9. A History Of Political Theory (Siyasal Nazariyeler Tarihi). 3. Baskı. —

George H. Sabine tarafından telif edilen kitap, 960 sahife olup 1961 yılında İngilizce olarak kaleme alınmıştır. 10 dolar 95 sent'e satılmaktadır.

Eser, tanınmış bir klâsik metin olarak, Batı Dünyasında Yunan Şehir - Devletinden Komünizm'e, Faşizm'e ve Milliyetçi Sosyalizm'e kadar uzanan siyasal nazariyelerin gelişimini incelemektedir.

MUHTEVASI : Şehir - Devlet Teorisi : Şehir - Devlet; Eflâtun'dan önce Siyasal Düşünce; Eflâtun - "Cumhuriyet"; Eflâtun - "Devlet Adamı" ve "Kanunlar"; Aristo - Siyasal idealler; Aristo - Siyasal Olaylar; Şehir - Devletin Batışı.

Dünya Toplumu Teorisi ; Makyavel; ilk Protestan Reformcular; Kralcı ve Kralcılığa Karşı Teoriler; Jean Bodin; Tabiî Hukukun Çağdaşlaştırılmış Teorisi; İngiltere - Sivil Harbe Hazırlık; Thomas Hobbes; Radikaller ve Komünistler; Cumhuriyetçiler - Harrington, Milton ve Sidney; Halifax ve Locke; Fransa - Tabiî Hukukun Çöküşü; Toplumun Yeniden Keşfedilmesi - Rousseau; Mukavele ve Gelenek - Hume ve Burke; Hegel - Diyalektik ve Milliyetçilik; Liberalizm; Felsefî Radikalizm; Modermze Edilmiş Liberalizm; Marx ve Diyalektik Materyalizm; Komünizm; Faşizm ve Milliyetçi Sosyalizm.

10. The Logic Of Democracy (Demokrasi Mantığı). —

Toronto Üniversitesi Profesörlerinden Thomas Landon Thorson tarafından telif edilen bu emsalsiz deneme'de, modern mantıkî

tahlil tekniği, “demokratik prensiplerin otoriter prensiplere niçin üstün bulunduğu” sonucuna ulaştıracak biçimde uygulanmaktadır.

1962 yılında İngilizce olarak kaleme alınan eser, 172 sahifeden ibaret olup, 3 dolar 25 sent’e satılmaktadır.

MUHTEVASI : Giriş : Yön - Demokrasinin Savunulması; Mihrak - Felsefî Bir Mes’ele Olarak Demokrasi; Metod - Eylem Olarak Siyasal Felsefe; Karışıklık, Şaşkınlık ve Aldanma; Demokrasinin Savunulmasının Bugünkü Veçhesi; Absolütizm ve Rölativizm Tezadının Anatomisi; Absolütizm’in Beyhudeliği; Kılık Değiştirmiş Rölativizm; Problemin Yeniden Ele Alınması : “Recommendation” Olarak Siyasal Felsefe; “Recommendation’ ’ın Niteliği. Bir Hal Yolu Bulunmasına Doğru ; Analize Müteallik Meseleler; Analizlerin Analizi; Prensipte Demokrasi; Çoğunluk İdaresi ve Azınlığın Hakları.

HABERLER

Derleyen :
Yiğit KIZILCAN
Yayın Müdürü

İçişleri Hizmet ve Teşkilâtım Yeniden Düzenleme Projesi Müdürlüğünce Bir Birifing Tertiplendi.

İçişleri Hizmet ve Teşkilâtını Yeniden Düzenleme Projesi Müdürlüğü, daha evvel bahsedilen ve 7 ay evvel yapılan birifingin İkincisini 13, 13 ve 14 Eylül tarihleri arasında Bakanlık Kütüphanesinde tertiplenmiştir.

Bu birifinge İçişleri Bakanı Dr. Faruk Sükan, Müsteşar Osman Meriç, Müsteşar Muavinleri, Tetkik ve Teftiş Kurulu Başkanları, Genel Müdürler, Sivil Savunma İdaresi Başkanı ile Kursiyer Kaymakam Adayları ve Projede çalışanlar katılmışlardır.

Proje Yönetim Kurulu Başkanı Ertuğrul Süer yaptığı açış konuşmasında :

Birifingin proje çalışmalarının tamamım kapsamadığını, halk efkârında, idare teşkilâtının bütün kademelerinde, meslek muhitinde üzerinde çokça durulan, haklarında karşılıklı düşüncelerin ileri sürüldüğü, yurt çapında yaygın ve oldukça önemli, olan toplum kalkınması, bucak idaresinin bugünkü hali ve bucak müdürlerinin fonksiyonları, 5917 sayılı kanun ve tatbikatı", gibi üç konuya inhisar ettirildiğini belirterek, plânlama tekniğine göre; idarenin yeniden düzenlenmesinin: "Toplumun ekonomik ve sosyal değişme ve gelişmeleriyle, yeniden ortaya çıkan veya çoğalan çeşitli ihtiyaçların sür'atle ve rasyonel bir şekilde karşılanabilmesi için devlet teşkilâtında gerekli ayarlama ve düzenlemenin yapılması" şeklinde tanımlandığını, devletin ve âmme kuruluşlarının bu mana ile düzenli hale getirilmesinin, başarının temel şartlarından biri sayıldığını ifade etmiş, bir birim kendisinden bekleneni yapacak düzenli bir hale getirilmesi için gerekli şartları şu şekilde sıralamıştır : "

"1 — Birimin hedef, yetki ve sorumluluklarının açıkça belirtilmesine, hedeflerine uygun bir teşkilâta kavuşturulmasına ihtiyaç vardır.

2 — Kezâ böyle kuruluşların içinde görevler, bu görevleri paylaşacak iç birimler, bu bi-

rimlerin birbiriyle ilişkileri bir esasa bağlanmalıdır.

3 — Kuruluşun birimleri arasında uygun ve dengeli bir iş bölümünün, sağlam bir iş birliği ve koordinasyonun bulunması zorunludur.

4 — Kuruluşun içindeki çalışmaların verimini arttıracak bir denetleme sistemi ile, kuruluşun hedefi ile görevi arasındaki ilgiyi devamlı şekilde izliyecek bir kontrol mekanizmasının yaratılması lâzımdır.

5 — Nihayet, kuruluş içinde verimi arttırıcı ve yetiştirici bir personel ve istihdam politikası yürütülmeli, kuruluşun bütçe, muhasebe ve malî kontrol sistemleri görevin kolaylıkla yerine getirilmesini sağlıyacak şekilde modern bir hale sokulmalıdır."

Bundan sonraki açıklaması sırasında Süer : Âmme kuruluş 1 arının plânın icabettirdiği yeniden düzenleme çalışmalarına yönelddiğini ve bu alanda bazı umumî prensiplere ulaşıldığını belirterek, bakanlık hizmet ve teşkilâtının bu kriterlere göre ele alındığında, görev, yetki, organizasyon, koordinasyon, denetleme, kontrol, muhasebe ve benzeri yönlerden bir çok problemlerin ortaya çıktığını, bu ölçülere göre ele alınan il genel idareleriyle mahallî idarelerin içinde bulundukları dağınıklık ve perişanlığın bugün artık elle tutulur hale geldiğini, hizmet ve teşkilâtı özlenen amaçlara bağlayan hâl çareleri ve çözüm yollarının ancak sistematik araştırmalarla ortaya çıkarılabileceğini, Bakanlığın kendisinden bekleneni yapacak hale gelebilmek, yani kendisini bugün içinde bulunduğu ve gelecekte karşılaşacağı şartlara uygun bir düzene kavuşturmak için, ilk tedbir olarak 23 Ocak 1967 tarihinde kurduğu bir komite kanalıyla bu problemleri evvela arayıp bulmak, sonra da ortadan kaldırmak gayretinde bulunduğunu, hizmet ve teşkilâtın çok çeşitli ve yaygın oluşu karşısında, merkezde mahdut elemanlarla yapılacak ve merkezden idare edilecek bir çalışmanın yetersiz kalacağının düşünülerek, İlmî metotlarla sosyolojik araştırmalar yapacak ve gerçeklere uygun yeni çözümlere ulaşabilecek kapasitede, daha geniş ve sürekli, daha hareketli bir kuruluşa ihtiyaç olduğu kanaatine varıldığını, projenin bu ihtiyaçtan doğmuş bulunduğunu ve bakanlığın 5 Haziran 1967 tarihli oluru ile vücut bulduğunu belirtmiş ve "Kuruluşumuz, tarihi gelişmemizde ilk defa hizmet ve teşkilâtımızı İlmî değerlendirmeye tâbi tutan ve Bakanlık olarak devlet yapısında ağırlığımızı

ortaya koyacak olan önemli ve ciddi bir teşebbüstür." Demiş ve bu düşüncenin sahibi ve uygulayıcısı olan Bakan'a ve onun yakın ve değerli arkadaşlarına çok şeyler borçlu olduklarını ifade etmiştir.

Daha sonraki açıklamasında Ertuğrul Süer : Yapılan çalışmaların temelini araştırmaların teşkil ettiğini, araştırmaların, doğruyu, lüzumluyu bulmak için teşkilâtın her dalını, hizmetin her ünitesini en küçük kademelerine ve bölümlerine; yetki ve sorumlulukları en genişinden en darına, halk ile ilişkilerde münferit vakıalara inerek, her oluşu birer birer ele alıp, bugünkü durumlarını, benzerlik ve ayrılıklarını, faydalı ve zararlı tarafıyla aksayan yönlerini eleştirdiklerini ve böylece düzenleme tedbirleri üzerinde bir ön düşünceye ulaştıklarını, alınan sonuçların proje içinde ve dışında çeşitli kademe ve seviyelerde değerlendirmelere tâbi tutulduktan sonra projenin malı olarak hizmet ve teşkilâtın düzenlenmesi yönünde hazırlanacak tasarıların kaynağı olabileceğini, en güvenilir metotlarla bukadar derinliğine yapılmakta olan araştırmaların geç te olsa en doğru ve isabetli sonuçlara varacağından şüphe edilmemesi gerektiğini, Projenin, ilk 7 ay içinde hazırlık çalışmaları, Erzurum, Trabzon ve İzmirde taşra çalışmaları ve merkezde kısa değerlendirme çalışmaları yaptığını, daha sonra Konya, Urfa, Adana, Antalya, Hatay ve hususiyet arzeden diğer illerde 4 ay süren çeşitli araştırmalarda bulunulduğunu, Haziran ayından itibaren bütün ekiplerin merkezde toplandığını, Haziran ayından bugüne kadar taşra çalışmalarının değerlendirmeleriyle uğraşıldığını, bir yandan da Bakanlık Merkez Teşkilâtı üzerinde incelemeler, Bakanlık dışı teşekküllerle temaslar, ve mülâkatlar yapıldığını, çok yönlü çalışmalar sonunda bugüne kadar, nüfus araştırmaları, tetkik ve koordinasyon kurulu araştırmaları, levâzım ve kâğıt işleri araştırmaları, personel araştırmaları, sivil savunma araştırmaları gibi konuların bitirilmiş olduğunu, raporlarının hazırlanmasına başlandığını, zabıta hizmetleri araştırmalarının bitirildiğini, ön raporlarının ilgili ekibe verildiğini, bazı zabıta hizmetleri, il genel idareleri ve mahallî idarelerle ilgili inceleme ve araştırmalara devam edildiğini, Bakanlıkça bilinen bazı sebepler dolayısıyla, Bakanlık Makamı, Müsteşarlık, Merkez Valiliği, Özel Kalem, Yaverlik Kuruluşlarıyla Hukuk Müşavirliği, ve Teftiş Kurulu araştırmalarına başlanılamadığını, belirterek,

Proje çalışmalarını düzenleyecek ve hızlandıracak âcil ihtiyaçları birer birer saymış ve sözlerini bitirmiştir.

Bundan sonra, içişleri Hizmet ve Teşkilâtını Yeniden Düzenleme Projesi Müdürü Ziya Çöker, çalışmalar hakkında kısa teknik izahat vermiştir.

Proje Müdürü, araştırmanın ekipler vasıtasiyle yapıldığını, taşra idaresinin umumî esaslarını vali, kaymakam ve bucak müdürlerindi görevlerini ve diğer kuruluşlarla olan ilişkilerini incelemek ve araştırmakla görevli İl Genel İdaresi Ekibinin 6 kişi ile çalıştığını, 59 ana konu ve 423 münferit görev ve ilişki önerinde araştırmada bulunduğunu, kendisine verilen görevi yerine getirmek amacıyla 9 il, 9 ilçe, ve 15 bucakta fiilen çalışma ve 412 adet çeşitli birimde inceleme yap tığını, bunlardan 158 adedinin İçişleri Bakanlığına ait, 254 adedinin ise ilişkili diğer kuruluşlara ait birimler olduğunu, 494 adet mülâkat yapıldığını, 13 adet anket düzenlendiğini, 8 monografi yapıldığını, yapılan değerlendirmeye göre kısa sürelerle bazı illere gidileceğini, dış kuruluşlardaki incelemelerin tamamlanmak üzere olduğunu, İller İdaresi Genel Müdürlüğüne kısmen girilmiş olduğunu, diğerlerinin daha sonra tamamlanacağını, toplanan bilgi ve vakıaların değerlendirileceğini ve araştırıcı ve ekip raporlarının yazılacağını belirtmiştir.

Daha sonra, Zabıta Ekibinden bahseden konuşmacı, bu ekibin taşrada yapılan bütün zabıta hizmetlerini ve bunlardan sorumlu kuruluşları incelemek, merkezde de Bakanlık Makamıyla ilişki ve koordinasyon yönünden durumu araştırmakla görevli olduğunu, halen üç kişi ile çalışan bu ekibin 61 ana konu içinde toplanan 1000 münferit görev ve ilişki üzerinde etüd yaptığını, 12 il, 14 ilçe, 4 bucak ve 8 köyde bilfiil çalışma yaptığını, 132 birimle temasa geçildiğini, 30 tanesinin İçişleri Zabıta Kuruluşlarında, diğerlerinin de ilişkili diğer kuruluşlarda olduğunu, 250 adet mülâkat yaptıklarını, 15 monoğrafi tanzim ettiklerini, bu ekibin taşra çalışmalarının bittiğini, taşrada toplanan bilgi ve vakıalar üzerinde değerlendirme çalışması yapıldığını, araştırıcı raporlarının yazılmasına devam edileceğini, bunu takiben Bakanlık Makamıyla Emniyet Genel Müdürlüğü ve Jandarma Genel Komutanlığı arasındaki ilişki ve koordinasyon konularının incelenip araştırılacağını ifade etmiştir.

Nüfus araştırmalarının tek bir araştırıcı tarafından yapıldığını, nüfus hizmet ve teşki-

lâtını taşrada ve merkezde araştırmakla görevli araştırıcının 71 ana grupta toplanan 300 münferit görev üzerinde çalıştığını, 4 il, 12 ilçe, 2 bucak ve 4 köyde saha çalışması yapıldığım, 34 birimde bilfiil çalışıldığını, 29 mülâkat ve bir anket yapıldığını, araştırıcının topladığı bilgi ve vakıaları değerlendirme ve rapor yazma safhasında olduğunu,

Sivil savunma hizmet ve teşkilâtı üzerinde merkezde ve taşrada inceleme ve araştırma yapmakla görevli Sivil Savunma Ekibinin iki kişi ile çalıştığını, 25 ana grupta toplanan 230 münferit görev üzerinde inceleme ve araştırma yaptığını, 14 il, 11 ilçe, 2 bucak, ve bir köyde incelemede bulunduğunu, 29 u İçişleri Bakanlığında olmak üzere 63 birimde inceleme ve araştırma yaptığını, 63 kişi ile mülâkat yapıldığını, 20 adet anket tertiplendiğini, taşra araştırmasını bitiren bu ekibin de topladığı bilgi ve vakıaları değerlendirme ve rapor yazma safhasında olduğunu, merkezde incelenecek çok az konu kaldığını,

Belediyelere verilen bütün görevleri ve belediyeler üzerindeki hizmet ve vesayet ilişkilerini incelemek ve araştırmakla görevli Belediye Ekibinin 2 kişi ile çalıştığını, 12 ana grupta toplanan 446 görev ve ilişki üzerinde incelemede bulunduğunu, 6 il, 7 ilçe, 1 bucak 4 kasabada çalışma yaptığını, 18 i belediye, 25 i ilişkili diğer birimlerde olmak üzere 43 birimde inceleme ve araştırmada bulunulduğunu, 174 kişi ile mülâkat yapıldığını, bunlardan 147 sinin belediye mensupları olduğunu, iki adet monografi tamamlandığını, Belediye Ekibinin Ankarada Bakanlık dışı kuruluşlarda incelemelerini bitirmek üzere olduğunu, bundan sonra Mahallî İdareler Genel Müdürlüğü Belediyeler Dairesinde inceleme yapılacağını, ay rica yurdun muhtelif bölgelerinden ve çeşitli nüfus gruplarından seçilen 39 belediyenin 1965 ve 1966 kesin hesapları üzerinde hizmetlere ilişkin tahlili bir çalışma yapılacağını,

Özel İdare Ekibinin iki araştırıcıdan ibaret olduğunu, özel idare görevlerini ve özel idareler üzerindeki hizmet ve vesayet ilişkilerini incelemekle görevli olan bu ekibin 14 ana grupta toplanan 294 münferit görev üzerinde çalıştığını, 6 il, 4 ilçede araştırma yaptığını, 121 birimde inceleme ve araştırmada bulunduğunu, bunlar-dan 69 unun Özel idare ve Özel İdare görevi yapan devlet kuruluşları, kalanının ilişkili diğer kuruluşlar olduğunu, 231 kişi ile mülâkat yapıldığını 142,

soruyu ihtiva eden 9 adet anket tertiplendiğini, bu ekibin Bakanlık dışı merkez kuruluşlarında incelemelerini bitirmek üzere olduğunu, bundan sonra, bir taraftan Mahallî İdareler Genel Müdürlüğü Özel İdareler Daire-sinde inceleme- yapılacağım, diğer taraftan 20 ilin kesin hesap cetvelleri üzerinde tahlili bir çalışmanın uygulanacağını,

Köy muhtarlıklarına devlet ve mahallî idare ajanı olarak verilmiş görevleri ve bu görevlerin ifasında toplum kalkınması metodunun işleyiş ve etkisini incelemek, köy idaresi üzerindeki hizmet ve vesayet ilişkilerini araştırmakla görevli Köy ve Toplum Kalkınması Ekibinin 2 kişi ile çalıştığını, köy muhtarlarına verilmiş bulunan 297 görev üzerinde araştırma yapıldığını, bu görevlerin 18 ana grupta tasnif edilmiş olduğunu, köy muhtarlıklarına mevdu görevleri incelemek üzere 5 il, 10 ilçe, 1 bucak . ve 21 köye gidildiğini, 122 birimde inceleme ve araştırma yapıldığını, 136 mülakat düzen-lendiğini, 4 anket tertiplendiğini' bu ekibin İçişleri Bakanlığı dışındaki araştırmalarının bitmek üzere olduğunu, bu çalışmalardan sonra, Mahallî İdareler Genel Müdür-lüğünün Köy Dairesinde inceleme ve araştırma yapılacağını, toplanan bilgi ve vakıaları değerlendirme çalışmalarına başlanacağını,

Personel araştırmasının Personel Ekibi tarafından yapıldığını, başlangıçta yalnız Bakanlık personelini kapsamına alarak bir araştırıcı ile çalışmaya başlandığını, bilahere Emniyet Genel, Müdürlüğü Personelinin de araştırma kapsamına alındığını, ve bunun için bir araştırıcı daha tahsis edildiğini, Emniyet personel araştırmasına bir ay evvel başlandığını, Bakanlık personeli araştırmasının tamamlanmış ve rapor yazımı safhasının bir hayli ilerlemiş bulunduğunu.

Bakanlık Merkezinde tek bir araştırıcı tarafından levazım, evrak işleri ve diğer yardımcı birimler araştırmasının yapıldığını, saha çalışmasının bitirilmiş olduğunu, değerlendirme ve rapor yazımı safhasının devam ettiğini,

Bakanlık Makamı ve bu makama doğrudan doğruya bağlı bürolarla Müsteşarlık, Müsteşar Muavinlikleri, Müdürler Encümeni, Koordinasyon Kurulu, Merkez Valileri, Tetkik Kurulu, Teftiş Kurulu ve Hukuk Müşavirliği gibi birim ve kuruluşları bir tek araştırıcının incelediğini, Koordinasyon Kurulu Tetkik Kurulu ve bu Kurula bağlı Yayın Müdürlüğü ve Kütüphane araştırmalarının tamamlan-

mış olduğunu, halen raporunun yazılmakta bulunduğunu, diğer konulara araştırıcı noksanlığı nedeniyle başlanamadığını söylemiştir.

Projede, halen 24 kişi çalıştığını belirten Ziya Çöker, Taşrada 7, Merkezde 3 ekip halinde çalışıldığını, 2990 görev ve ilişki üzerinde inceleme ve araştırma yapmakta oldukları m, her ekibe 427 görev düştüğünü ve her araştırıcının ortala ma 149 görev üzerinde çalışmakta olduğunu, şimdiye kadar 25 il, 47 ilçe, 25 bucak, 38 köyde inceleme yapıldığını, 1023 birimde çalışıldığını, 1589 şahısla mülakat yapıldığını, 775 soruyu ihtiva eden 47 anket uygulandığını, ve bunların 5608 kişiye gönderildiğini, 1029 sayfa tutan 25 adet monografi daktilo edilip teslim edildiğini, bu monografilerde 211 görev incelendiğini, bunların uygulanmasında tesbit edilen 358 problemin, nedenleri, olumsuz sonuçları ve çözüm yollarıyla tahlil edildiğini, belirterek bundan sonra yapılacak işleri sıralamış ve sözlerini bitirmiştir.

Bu açıklamalardan sonra birifingin konusu olan problemlerin izahına geçilmiştir.

Toplum kalkınması anlamı ve nazarî esasları hakkında Proje Grubundan Bahattin Ablum, yurdumuzda toplum kalkınması uygulamaları üzerinde Sedat Kars, bucak idareleri ve bucak müdürlerinin fonksiyonları üzerinde Necat Eldem, 5917 sayılı kanuna umumî bir bakış mevzuunda Ahmet Şensoy, 5917 sayılı kanunla ilgili infaz sistemi ve problemleri hakkında Alâaddin Özkiper bilgi vermişlerdir. Her konunun açıklamasını müteakip konu üzerinde tartışılmıştır.

Birifingin sonunda bir konuşma yapan İçişleri Bakanı Dr. Faruk Sükan, araştırmanın genel bir kritiğini yapmış, bir yılı aşkın bir süreden beri yılmadan çalışan ve Türk idaresinde ilk defa böyle şümullü ve gerçek anlamıyla araştırma yapan uzmanları övmüştür.

Dr. Faruk Sükan bundan sonraki konuşmasında : Bakanlığın kendisinden bekleneni tam olarak yerine getirebilmek için, modern amme idaresi prensiplerine ve gelişmekte olan sosyal bünyemizin isteklerine uygun bir kuruluş ve işleyişe sahip olmak mecburiyetinde olduğunu, bu zaruretten hareket eden Bakanlığın modern amme idaresi prensiplerini kitap sayfalarının arasından, çok canlı ve dinamik bir gelişme içinde bulunan sosyal bünyemize uygun bir şekilde aktarılabilmesi için ilk günden itibaren yeteri derecede uzun

vadeli bir araştırma yapılmasını öngördüğünü, yeniden yapılacak bir düzenlemenin ancak araştırma ile ortaya çıkan gerçek vakıa ve sonuçlara dayanması gereğine inanıldığını, ifade ederek şöyle demiştir : "Bundan evvel, müteaddit vesilelerle de ifade ettiğim gibi artık kapalı kapılar ardında yapılacak masa başı çalışmalarıyla hiçbir ıslâhat başarıya ulaşamaz, idareci, yürüyen hatta koşan hayatı devamlı olarak takip etmek, hayatın akışını, kendi şartlarını ve kanunlarını iyice tetkik ederek, şuurlu bir düzene kavuşturmak mecburiyetindedir. Bu da, bir taraftan araştırmanın devamlı bir fonksiyon halini alması, diğer taraftan da uygulamaya konulan araştırma sonuçlarının devamlı olarak yakından izlenmesi ile kabil olabilir."

Araştırmaların plânlanan şekilde yürümekte olduğunu ve hedefine yaklaşmış bulunduğunu belirten bakan, "Diğer bütün hizmet kollarıyla çok yakından ilişkileri bulunan İçişleri Bakanlığı kuruluşlarında yapılacak bir yeniden düzenleme, dolayısiyle Türk idaresinin yeniden düzenlenmesi manasına gelmekte ve bunun şerefli sorumluluğunu da İçişleri Bakanlığı yüklenmiş bulunmaktadır. Bu bakımdan araştırma da çalışanlar tarihî ve şerefli bir görev ifa etmektedirler."

Sükan, araştırmanın bundan sonraki hedeflerinden bahsederek bunları şu şekilde sıralamıştır :

"1 — Araştırmalar, her türlü imkân sağlanarak, süratle, fakat İlmî hüviyetinden ve memleketimiz gerçeklerinden ayrılmadan ve aceleye getirilmeden tamamlanacaktır.

2 — Bakanlık hizmet ve teşkilâtında her türlü yeniden düzenleme ve plânlama çalışmaları araştırma sonuçlarına istinat ettirilecektir.

3 — Araştırma çalışmalarının devamlı bir vetire olması lüzumuna inanan Bakanlığımız da bu türlü çalışmalar devamlı bir kuruluş içinde yürütülecektir."

Tetkik Kurulu Başkanlığı Metropoliten İdaresi Araştırması Gelişmektedir.

Önceki sayımızda bahsedilen Metropoliten İdaresi araştırmaları, çeşitli bakanlık ve teşekküllerden temin edilen dokümanlarla, hayli ilerlemiştir. İmar ve İskân Bakanlığı, Üniversite ve Enstitüler, Köy İşleri Bakanlığı ve benzeri teşekküllerle temaslar yapılarak, Fransa, Kanada, Belçika, Dani-

marka ve İngiltereden Metropoliten idarelere ait celbedilen bilgilerle, sağlanan dokümanların ışığı altında, programın bundan sonraki safhalarının gerçekleştirilmesine çalışılmaktadır.

Bir örnek vermek gerekirse : İstanbul Merkez, Sağmalcılar, Kâğıthane, Küçükçekmece, Maltepe, Pendik, Kartal, Alibeyköyü, Ümraniye, Küçük-köy, Yalova, Küçükyalı, Sofra, Güngören, Tuzla, Yakacık, Avcılar, Kocasinan, Şile, Büyükçekmece, olarak 20, Kocaeli civarında : İzmit, Gölcük, Gebze, Karamürsel, Hereke, Darıca, Değirmendere, Bahçecik, Yarımca, Yuvacık, Suadiye, Kullar ve Ilır aniye olmak üzere 13, İzmir civarında : İzmir Merkez, Buca, Bornova, Gültepe, Çamdibi, Narlıdere, Yeşilyurt, Çiğli, Altındağ, Balçova, Cumaovası, Güzelbahçe, Gaziemir olarak keza 13 belediye mevcuttur, Bu belediyeler su, enerji, aydınlatma, yol, itfaiye, çöp temizliği, kanalizasyon, mezbaha, gıda kontrolü, yeşil sahalar, park ve dinlenme yerleri, imar plânları, inşaat kontrolları v.b. hizmetleri, kurulacak metropol (büyük şehir) idaresi yoluyla daha süratli, ucuz ve verimli olarak yapmak imkânlarına kavuşturulabilir. Mükerrer masraflar ortadan kalkarak, hizmetler yavaş yürümekten kurtarılabilir.

Böyle bir idare Mahallilik vasfını taşımalı, malî ve İdarî otonomiye sahip olmalıdır. Bu idarenin meclisi, civar köy ve belediye meclislerince aralarından seçecekleri kimselerden meydana gelebilir, başkan da ayni yolla ana şehrin başkam olabilir. Bunun yanında başka alternatifler de inceleme konusu olacaktır.

Milletlerarası İdarî İlimler Enstitüsü Gene! Kongresine Katılan. Tetkik Kurulu Başkanı Şerif Tüten Döndü.

1910 yılında Brükselde kurulmuş olan Milletlerarası İdarî ilimler Enstitüsü 3 yılda bir Genel Kongresini yapmaktadır. Bu yıl yapılan genel kongre İrlanda'nızı Dublin şehrinde yapılmış ve kongreye, Siyasal Bilgiler Fakültesi profesörlerinden Tahsin Bekir Baha'nın Baş kanlığında katılan Türk Heyetinde Hükümeti temsilen Tetkik Kurulu Başkanı Şerif Tüten bulunmuştur.

2-6 Eylül tarihleri arasında yapılan kongrede şu konular görüşülüp karara bağlanmıştır :

1 — Ekonomik ve sosyal gelişmelerde koordinasyonun doğurduğu İdarî problemler,

2 — Kamu personelinin toplumdaki sosyal gelişmelere uydurulması,

3 — İdarî işlemler karşısında vatandaş haklarının korunması,

Ana bölümlerini verdiğimiz bu konuların teferruatı ve İdarî ilimler enstitüsünün Kuruluşundan bugüne kadarki çalışmaları, aldığı kararlar, Tetkik Kurulu Başkanı Şerif Tüten tarafından bir makale haline getirilerek bu derginin Tetkikler kısmına konmuştur.

Kongre, beş günlük çalışmaları sonunda, gelecek kongrenin 1971 yılında yapılmasını kararlaştırarak sona ermiştir.

Mahallî idareler Genel Müdürlüğü

Erzincanda Belediye Başkanları Bölge Toplantısı Yapıldı.

5, 6, 7 Eylül 1968 Perşembe, Cuma ve Cumartesi günleri Erzincanda yapılan Belediye Başkanları Toplantısına, Erzincan, Erzurum, Artvin, Elâzığ, Bingöl, Gümüşhane, Kars, Sivas, Tunceli, Muş, Bitlis, Ağrı, Van, Siirt ve Hakkâri illerine bağlı bütün il, ilçe ve kasabaların belediye başkanları katılmışlardır.

Açılışı, Erzincan Belediye Başkanı Nedim Moratoğlu ve

Türk Belediyecilik Demeği Başkan Vekili ismet Sezgin tarafından yapılan bu toplantıya içişleri Bakanlığı Müsteşar Muavini Orhan Erbuğ, tiler Bankası Genel Müdürü Esat Kıratlıoğlu, imar ve iskân Bakanlığı Müsteşar Muavini İlhan Ersoy, içişleri Bakanlığı Mahalli idareler Genel Müdürü Sedat Erdoğan, Türk Belediyecilik Derneği Sorumlu Müdürü Dr. Nuri Tortop katılmışlardır.

Türk Belediyecilik Derneği Genel Başkan Vekili ismet Sezgin ve Dernek Genel Sekreteri Konya Belediye Başkanı Ahmet H. Nalçacı'nın Başkanlık ettikleri toplantılarda, belediyeleri çok yakından ilgilendiren : iller Bankasının çalışmaları ve belediyelerle ilişkileri, imar plânları ve İmar ve iskân Bakanlığının belediyelere yaptığı diğer hizmetler, Belediye Kanununun aksayan tarafları ve yapılması düşünülen değişiklikler, belediye gelirleri ve belediye gelirleri üzerinde yeni çalışmalar, belediyelerde iş verimliliği esasları ve vatandaş - belediye ilişkileri, Belediye Kanunu ve Belediye Gelirleri gibi çeşitli konular üzerinde ilgililer tarafından açıklama yapılmış ve her konu ayrı ayrı tartışılmıştır.

Ayrıca, Belediye Başkanlarına toplantının son günü şe-

hir gezdirilmiş ve Erzincan Belediyesinin çalışmaları hakkında bilgi verilmiştir.

Belediye Başkanları Kursu Açıldı.

İçişleri Bakanlığı ile Türk Belediyecilik Derneğinin müştereken düzenledikleri Belediye Başkanları Kursu Devlet Personel Dairesi Eğitim Salonunda 9 Ekim 1968 tarihinde açılmıştır.

25 Ekim 1968 tarihine kadar sürecek olan bu kursa : Adıyaman, Afyon Ağrı, Artvin, Aydın, Edirne, Erzurum Erzincan, Gümüşhane, Hatay, Kırklareli, Konya, Kütahya, Malatya, Maraş, Muş, Siirt' Sivas, Tekirdağ. Trabzon, Tunceli, Tokat ve Zonguldak il ve bunlara bağlı ilçe ve kasabaların 58 belediye başkanı katılmış tır..

Kurs süresince Belediye Başkanlarına çeşitli teşekküllerdeki uzman elemanlar tarafından belediyeleri ilgilendiren konularda dersler verilecektir.

Kurs programına göre :

Dernek ve kursun amaçları, eğitim programı, belediye vatandaş ilişkileri, Belediye Kanunu ve uygulaması, muhasebe defterleri ve aylık hesaplar, teftiş raporlarının değerlendirilmesi, Belediye sorunları üzerinde açıklamalar, ve evlendirme işleri, belediye gelirleri, İdarî vesayet, belediye sağlık hizmetleri, itfaiye (Yangın söndürme) hizmetleri, belediyelerin personel meseleleri, belediye meclis ve encümen toplantıları ve zabıtları, belediye zabıta hizmetleri, belediye personel mevzuatı, belediyelerde evrak ve dosya işleri, İdarî usulleri basitleştirme ve formlar, belediyelerin alım satım ve kiralama işleri, trafik fonu ve belediyeye yardım yönetmeliği, iller Bankasının belediyelerle ilişkisi gibi konular izah edilecek ve bu arada, Belediye Başkanlarına Ankara Belediyesinin bazı tesisleri ve şehir gezdirilecektir.

Daha sonra konular değerlendirilecek ve Kursa katılmış olan belediye başkanlarına belgeleri verilecektir.

Nevşehirde Belediye Balkanları Bölge Toplantısı Yapıldı.

İçişleri Bakanlığı, Türk Belediyecilik Derneği ve AÎD işbirliği ile Nevşehirde yapılan ve Ankara, Kayseri, Kırşehir, Nevşehir, Niğde, Çankırı, ve Yozgat İl, İlçe ve Kasaba Belediye Başkanlarının katıldığı toplantı 12, 13, 14 Ekim günlerinde olmak üzere üç gün devam etmiştir.

Toplantının açılışı, Nevşehir Valisi, Belediye Başkanı, Türk Belediyecilik Derneği Başkan Vekili, ve sonra da İçişleri Bakanı Dr. Faruk Sükan tarafından yapılmıştır.

Diğer bölge toplantılarında olduğu gibi ilgililer tarafından : İmar plânları ve İmar ve İskân Bakanlığının belediyelere yaptığı diğer hizmetler, Belediye Kanununun aksayan tarafları ve yapılması düşünülen değişiklikler, belediyelerde iş verimliliği esasları ve vatandaş - belediye ilişkileri, belediye gelirleri ve belediye gelirleri üzerinde yeni çalışmalar, İller Bankasının belediyelerin hizmetleriyle ilgili çalışmaları, Belediye Gelirleri ve Belediye Kanunu gibi konular izah edilmiş ve tartışılmıştır.

168 Belediye Başkanının katıldığı toplantıyı Türk Belediyecilik Derneği Başkan Vekili İsmet Sezgin ve Dernek Genel Sekreteri Konya Belediye Başkanı Ahmet H. Nalçacı yönetmişlerdir.

Avrupa Konseyi Mahallî İdareler Konferansı Toplanıyor :

18 Ülkeyi temsil eden 150 Delegenin katılacağı Avrupa Konseyi Mahallî İdareler Konferansı 28 Ekim 1968 tarihinde Strazburg'da toplanacaktır.

Dört gün sürecek olan bu konferansta :

— Şehirleşmenin mahaliyeti, büyük şehirlerin ve şehirsel bölgelerin finansmanı,

— Köyden şehire akın ve köy - şehir dengesi içinde kırsal bölgelerin (köylerin) kalkındırılması konuları görüşülerek, karara bağlanacaktır.

Bu Konferansa, Türkiyeden de : Türk Belediyecilik Derneği Başkam Aydın Yalçın, Dernek Başkan Vekili İsmet Sezgin, İzmir Valisi N. Kemal Şentürk, İzmir Belediye Başkanı Osman Kibar, İçişleri Bakanlığı Müsteşar Muavini Orhan Erbuğ, Mahallî İdareler Genel Müdürü Sedat Erdoğan, İller Bankası Genel Müdürü Dr. Esat Kıratlıoğlu, Konya Belediye Başkanı, Ahmet Nalçacı, Türk Belediyecilik Derneği Sorumlu Müdürü Dr. Nuri Tortop, Karacasu Belediye Başkanı Nadir Ünlü katılacaklardır.

İçişleri Bakanı Dr. Faruk Sükan Valiliklere Gönderdiği bir genelgede ticaret serbestisinin teminini istedi.

İçişleri Bakanı Dr. Faruk Sükan Valiliklere bir genelge göndererek, ticaret serbestisinin teminini ve ticaret erbabının her türlü kanun dışı baskı, tehdit, zorbalık ve tasalluttan

masun kılınmasını istemiş, ticaret erbabının emniyet ve huzur içinde çalışmasının demokratik hukuk düzeninin başlıca hedefi olduğunu, bu düzeni devam ettirmenin icranın kaçınılmaz görevlerinden bulunduğunu, bugüne kadar düzeni bozanlara karşı görevlilerin daima enerjik davrandıklarını belirtmiştir.

Son zamanlarda bu gibi düzen bozanların hasseten karayolu nakliyatında, gerek otobüs, garaj ve terminallerinde, gerekse nakliyecilikle iştigal edenlerin yazıhane ve iş yerlerinde bazı kanunsuz hareketlere başvurduklarını, müşterilere zorla bilet satmaya çalıştıklarını, simsarlık kisvesine bürünmüş bazı şahısların yazıhanelere gelmiş yolculara numaralı otobüs biletlerini mükerrer satmak suretiyle onları mutazarrır ettiklerini, bazan daha ileri gidilerek nakliyecilerin tehdit ve tazyik edildiklerini, bu suretle ticaret veya sanatlarının ifasında tedirgin ve huzursuz bırakıldıklarını, bu hususta bazı şikâyetlerin Bakanlığa aksettiğini belirten Bakan, memleketin emniyet ve asayişinden, vatandaşın huzurla hayatını devam ettirmesinden sorumlu olan idarenin, huzur bozan, emniyet ve asayişi ihlâl eden bu ve buna benzer hadiselere, bunların müsebbiplerine kanunî imkânların en geniş şekilde kullanılması suretiyle zamanında son vermesinin gerektiğini, başta valiler olmak üzere mevzuun önemi muvacehesinde mesele üzerine bizzat eğinilmesini, şikâyetlere son verilmesini tedbirlerin aralıksız devam ettirilmesini istemiştir.

Nüfus İşleri Genel Müdürlüğü

Milletlerarası Ahvali - Şahsiye Komisyonu'nun Genel Kurul Toplantısı Türkiyede yapıldı.

Milletlerarası Ahvalî - Şahsiye Komisyonu'nun Genel Kurul toplantısı 3, 7 Eylül tarihleri arasında İstanbulda Büyük Tarabya Otelinde yapılmıştır.

İçişleri Bakanlığı ilgililerince organize edilen Kurul Toplantısının ilk oturumu saat 10 da başlamış ve "Aile hakkı birliği" konusu üzerinde çalışılmıştır. Bu çalışmaların sonunda saat 16.00 da İçişleri Bakam Dr. Faruk Sükan, Kurulun açış konuşmasını yapmıştır.

Daha sonra, C.İ.E.C. (Commission İntenational Etat Civil) Başkanı'nın konuşması, 1967 senesinde Luxembourg'da yapılan genel kurul tutanağının kabulü, gayrimeşru çocukların tanınması hakkında devletlerarasındaki anlaşmanın ön proje-

sinin kurul üyelerine sunulması ile çalışmalar devam etmiştir.

4 Eylül Çarşamba günü saat 9.00 da çalışmalarına devam eden kurul, toplantı ile ilgili genel sekreterin raporu, boşanma konusunda La HAYE Konferansının anlaşma projesi, C.I.E.C.'nın gelecek yıl ki faaliyeti, gayrimeşru çocukların tanınması hakkında anlaşma ön projesinin müzakeresi gibi konularda kararlar almıştır.

5 Eylül Perşembe günü, anlaşmalar, çeşitli sorunlar, bazı uyruksuzluk halleri kısmaya yönelen anlaşmanın ön çalışmaları, nüfus kayıtlarının çok yönlü hatlarının ekstreleri, evlilik maksadıyla verilen İdarî evrak yönetmeliğinin kaldırılması gibi konular görüşülmüş ve İçişleri Bakanlığı Nüfus İşleri Genel Müdürü: Şevket Eker'in Türkiyedeki nüfus kayıtları hakkındaki açıklaması dinlenmiştir.

Genel Kurul, 6 Eylül Cuma günü, Genel Sekreterin sunduğu hesapları, 1968 - 1969 masraf bütçesini, fiş usulünü, gelecek toplantının yeri ile çeşitli sorunları görüşüp tartışmıştır.

Batı Almanya, Avusturya, Belçika, Fransa, İtalya, Yunanistan, Lüksemburg, Hollanda, İsviçre ve Türkiyenin dahil olduğu Uluslararası Komisyonun

Genel Kurul Üyeleri 7 Eylül Cumartesi günü Ankaraya gelmişler ve burada Vilâyet Nüfus Müdürlüğünde Nüfus İşleri Genel Müdürü Şevket Eker kendilerine nüfus işleriyle ilgili çalışmalar hakkında tatbiki bilgi vermiştir. Nüfus kayıtları tetkik edilirken delegeler Atatürk'ün nüfustaki kaydını çıkarttırıp tetkik etmişlerdir.

Daha sonra içişleri Bakanlığına gelen Komisyon üyelerine, Bakanlık Konferans Salonunda, Nüfus İşleri Genel Müdürlüğü 3. Şube Müdürü Nihat Üçyıldız tarafından, Fransızca olarak, Nüfus İşleri Genel Müdürlüğünün Merkez Teşkilâtı ve çalışmaları hakkında, bir konferans verilmiş ve Vatandaşlık Şube ve Büroları gezdirilerek gerekli bilgiler verilmiştir.

Özlük İşleri Genel Müdürlüğü

46. Dönem Kaymakamlık Kursu Törenle Kapandı.

15 Temmuz 1968 tarihinden beri devam eden ve bir kısmı İçişleri Bakanlığında, diğer kısmı Türkiye ve Orta Doğu Amme İdaresi Enstitüsünde geçen 46. Dönem Kaymakamlık Kursu 22 Ekim 1988 Sah günü saat 18.00 de yapılan bir törenle kapanmıştır.

Bakanlık Konferans Salonunda yapılan törene, İçişleri Bakanı Dr. Faruk Sükan, Müsteşar Osman Meriç, Müsteşar Muavinleri, Tetkik ve Teftiş Kurulu Başkanları, Genel Müdürler, Danıştay Başkan ve Üyeleri, Türkiye ve Orta Doğu Amme İdaresi Enstitüsü Genel Müdürü ve Öğretim Üyeleri, Devlet Personel Dairesi Başkanı, Ankara Valisi, Diğer davetliler ve Kursu Başarı ile bitiren genç kaymakamlar katılmışlardır.

Eğitim Şubesi Müdürü Sezai Taşkeli'nin Programı takdim Konuşmasından sonra kürsüye gelen İçişleri Bakanlığı Özlük İşleri Genel Müdürü Metin Dirimtekin, 15 Temmuzda açılmış bulunan Kaymakamlık kursunun Bakanlıkta geçen süresi zarfında kursiyerlere konferanslar verildiğini, bu suret 2 senelik staj esnasında tatbiki olarak öğrenmiş oldukları bilgilerle nazariyatı birleştirme imkânının sağlandığını, Amme İdaresi Enstitüsünde de Kursiyerlere meslekte lâzım olan bilgilerin verildiğini, Şubat 1988 de Kursu bitirenlerle birlikte yıl içinde 44 kaymakamın mesleğe kazandırıldığını. Kasımda açılacak kursu bitirecek olanlarla beraber bu miktarın 75 olacağını, münhal kaza adedini azaltmak ve ayrılmaları önlemek için büyük çaba harcandığını, meslekte genç idarecilere, kanunların ve vicdanlarının rehber olmasının gerektiğini belirterek konuşmasını başarı dilekleriyle bitirmiştir.

Kaymakamlar adına konuşan kurs birincisi Yücel Türkben, şerefli mesleğe atılmanın mutluluk ve heyecanı içinde bulunduklarını, şartlar ne olursa olsun, yurt kalkınmasına katkıda bulunmak azminde olduklarını, köylünün en küçük isteğini yerine getirememenin ezintisinden kaymakamların kurtarılması ve ilçeye bazı imkânlar verilmesinin gerektiğini, idarecinin maddî ve manevî bakımdan lâyik olduğu imkânlara kavuşturulmaması halinde, söylenegeldiği gibi, idarenin lüzumsuzluğuna inanılacağını, belirterek sözlerini bitirmiştir.

Bundan sonra konuşan İçişleri Bakanı Dr. Faruk Sükan, Eski idareciler olarak Danıştay mensuplarının törene katılışından memnuniyet duyduğunu, ananevi hale getirilen ve 3 senedenberi yapılagelen bu törenlere Amme İdaresi Mensupları ile tecrübeli idarecilerin katılmasının bu günleri genç idareciler için unutulmaz günler yaptığını, Türk İdare Tarihinde Örnek hizmetler vermiş idarecilerin bu hizmetlerinin neşrini, faydalı gördüğünü, 19 genç ve idealist idarecinin ya-

rından itibaren meslek hayatının yeni bir devresine başlayacaklarım, Devlet ve Hükümet temsilciliği, Devlet Baba sıfatına layık olduklarını, tarihî mensuplarına cazip bir damga vuran bu mesleğin maddiyatla ölçülemiyeceğini, idareciliğin, bilgi ve görgü yanında, yaratıcılık vasfı olan, insanla uğraşan, Devleti temsil eden, bir meslek olduğunu, yeni bir devreye, bir kalkınma dönemine girmiş olan Türkiyede idarecinin müşkilâtının büyük olduğunu, üç yıldan beri idarecilerin içinde yaşadığı için dertlerini bilen ve onlara ortak bir insan olarak konuştuğunu, gelişen şartlara göre idarecilere bir takım imkânlar bahşetmek gerektiğini, vatanperver idarecileri inkisara uğratmaktan kaçınmak icab ettiğini, kuru laflar ve edebiyatla onlara tutmağa imkân olmadığını, Devleti temsil eden idareciyi, devletin şahsiyetiyle mütenasip olmıyan bir duruma düşürmemenin devletin vazifesi olduğunu, daha önce de beyan ettiği gibi, idareciyi maiyetindekilerden daha az maaş alır durumdan kurtarmanın vazifeleri olduğunu, Başbakanın son doğu gezisindeki intihalarının da, idarecinin şeref ve şahsiyetiyle mütenasip bir maddî duruma sahip olmadığını teyit ettiğini, idareciyi şeref ve şahsiyetiyle mütenasip bir duruma kavuşturmak için elinden gelen çabayı sarf edeceğini bu vebalin kendisine düştüğünü, çok yakın bir zamanda iyi haberler verebileceğini, belirten Sükan, idarecinin yaratıcı bir ruha sahip bir kimse olarak, bulunduğu yerde toplum kalkınması bakımından etkili olması lâzım geldiğini, vali, kaymakam ve nahiye müdürlerinin sahip olmaları icabeden formasiyon için meslek öncesi ve meslek içi eğitim yapıldığını, bu bakımdan Türkiye ve Orta Doğu Amme İdaresi Enstitüsü ile işbirliği halinde bu formasiyonun verilmeğe çalışıldığım, ifade etmiş ve yeniden düzenleme çalışmalarına da temas ederek, tamamen araştırmaya dayanan Proje Çalışmaları sonucunun 1969 Mayısında alınabileceğini, daha sonra mevzuat çalışmalarına geçileceğini, hakiki ihtiyaç ve zaruretlere göre bulunan, araştırmaya müstenit bilgi ve vakıaların, yabancı memleket-lerdeki tatbikat ta göz önünde bulundurularak değerlendirileceğini ve mevzuata bağlanacağını söylemiştir.

Daha sonra, eski ve yeni idarecilerin Bakanlık çalışmalarına yardımcı olmaları gerektiğini beyan eden Bakan, her devirde unutulmayan idarecilerin bulunduğunu, kıymetli idarecilerin biyografilerinin Bakanlıkça hazırlattırılmakta olduğu-

nu, kısa bir zamanda bitecek olan eserin genç idarecilerin istifadesine sunulacağını, eski ve tecrübeli idarecilerin bir hazine kadar zengin olan arşivden istifade etmeleri, gerektiğini, müşküller karşısında eskilerin nasıl hareket ettiklerini bilmenin faydalı olacağını, bu bakımdan eski idarecileri vazifeye davet ettiğini, neme lâzımcı olmamak gerektiğini, yer altı ve yer üstü kaynaklarından istifade etmek icab ettiğini, Demokratik bir idarede çeşitli fikir hareketlerine bigane olmamak, onlara vakif olmak gerektiğini, iyi

46. Dönem Kaymakamlık Kursunu Bitiren Kaymakamlar,

çektikleri kur'aya göre aşağıdaki ilçelere atanmışlardır.

bir idarecinin bu vasıflara sahip olabileceğini, kanunların kendisine yüklediği vazifeyi müdrik olarak, devletin bekasım temin etmenin idareci için başta gelen görev olduğunu söylemiş ve genç idarecilere : "Allah korkusu ve vicdanınız meslek hayatınızdan size rehber olsun" demiştir.

Bundan sonra kurs birincisi Yücel Türkben, İkincisi Selahattin Onur ve üçüncüsü Avni Aksu'ya ödülleri verilmiş ve bütün kursiyerlere sertifikaları dağıtılmıştır.

1 — Avni Aksu	Denizli	Maiyet	Memuru
2 — Alev Akçura	Eskişehir	»	»
3 — Veli Aslan	Kayseri	»	»
4 — Orhan Alpdoğan	Sivas	»	»
5 — Şevket Ekinci	Burdur	»	»
6 — Talha Eran	Adana	»	»
7 — Aslan Gündüz	Konya	»	»
8 — Ayhan Kozağaçlı	Manisa	»	»
9 — Cevdet Kuran	Denizli	»	»
10—A. Muhsin Nakiboğlu	İstanbul	»	»
11 — Selahattin Onur	Isparta	»	»
12 — Oktay Sanan	Konya	»	»
13 — Atakan Solmaz	Kocaeli	»	»
14 — Yücel Türkben	Niğde	»	»
15 — Metin Türcan	Niğde	»	»
16 — Galip Ulutürk	Kayseri	»	»
17 — Teoman Ünüsan	Konya	»	»
18 — Muzaffer Yüce ,	Trabzon	»	»
19 — Celâlettin Yüksel	Yozgat	»	»

Kargı
Bozkurt
Palu
Ovacık
Tonya
Keleş
Delice
Çekerek
Felahiye
Çameli
Yumurtalık
Demirköy
Araklı
Abana
Baskil
Araban
Ula
Tercan
Sarıcakaya

Emniyet Genel Müdürlüğü

Bayan Polis Memurlarının Eğitimcisi olarak Yetiştirilmelerini Sağlamak Amacıyla Bir Kurs Açıldı.

Bayan Polis Memurların trafik eğitimcisi olarak yetiştirilmelerini sağlamak amacıyla düzenlenen kurslardan ilki 23 Eylül 1968 tarihinde Emniyet Genel Müdürü Hayrettin Nakiboğlu'nun açış konuşması ile başlamıştır.

Polis Enstitüsünde açılan ve bir hafta devam eden kursa 21 bayan memur iştirak etmiştir.

Nakiboğlu açış konuşmasında, kursun açılmasına sebep olan gelişme ve olaylardan söz etmiş ve : "Dünyada en zor yetişen insanlarımızın, dünyada bir rekor seviyesinde her gün gözlerimizin önünde can vermesinin milletçe vebali altındayız." demiştir.

Daha sonra, trafik kazalarının, memleketimizdeki hızlı kalkınma ile orantılı olarak arttığını, yollarımızın genişlemesi yanında vasıta adedinin de iki misline çıktığını, bizde trafik kazalarının İtalya, Almanya ve Hollandadan 4; Belçika'dan 6, İngiltere'den 8 misli fazla olduğunu, Amerika'da 10 bin araca 15 kaza düşerken bizde bu rakamın 95 yani 6 misli olduğunu, belirten Nakiboğlu konuşmasına şöyle devam etmiştir :

"Acele tedbir almak ve kazaları asgarî hadde indirmek zorundayız. Bunun için geçen yıldan beri tatbik edilen ve yabancı uzmanlarca da tetkik edilerek ideal görülen 5 yıllık plânımız vardır.''

Plâna göre hazırlanan bir trafik kanununun Meclis genel kuruluna sunulmuş olduğunu, bundan sonra kanunu tatbik edecek elemanların yetiştirilmesine başlandığını, trafik kazalarında ölenlerin yüzde 45'inin çocuk olması nedeni ile çocukları bu yönde eğitmenin zorunlu bulunduğunu, çocukları en iyi anlıyan, çocuk psikolojine vakıf olmaları nedeniyle bayanların bu kurs için tercih edildiklerini, bayan memurların daha önceki bilgilerine ek olarak kursta öğrenecekleri trafik kuralları, işaretleri, işaretlerin anlamı, kazaların sebepleri ve korunma çareleri gibi konuları nazarî olarak ilkokul öğrencilerine öğreteceklerini, İzmirde olduğu gibi Güven Parkta açılmış olan Trafik Eğitim Parkında da tatbikatını göstereceklerini söyleyen Nakiboğlu, Türkiyede trafik kazaları sonucu yılda 3000 - 3500 kişinin öldüğünü, 14500 -15000 kişinin sakat kaldığım üç buçuk milyon

liralık maddî hasar meydana geldiğini, bunun millî gelirde 700 milyon liralık kayıp meydana getirdiğini, trafik kazalarını önlemede ele alınacak ilk faktörün eğitim olduğunu, iki yönlü eğitimde önce kuralları uygulayan trafik polislerinin eğitimi, daha sonra yoldan istifade edenlerin eğitilmelerinin gerektiğini, okul öncesi çocuklara ebeveynin basın ve yayın aracılığıyla öğrendiklerini öğretmesi şeklinde, okullarda hanım eğitimciler aracılığıyla eğitim yapılacağını, ayrıca yetişkinler ve şoförlerle sürücülerin de eğitileceğini belirtmiştir.

Bayan trafik eğitimcileri bu kursta :

Trafik problemlerimiz ve çözüm çareleri, trafik kuralları ve izahı, trafik polisi - halkla ilişkileri, okullarda trafik eğitiminin esasları, çocuk trafik eğitim parklarının özelliği, kayıt ve tescile tâbi araçlar, plâka, ruhsatname, ve şoför ehliyetnamelerinin tanıtılması, trafiğin tanzim ve idaresi, kavşaklarda fiilen tatbikat gibi konuları öğrenerek tetkik ve tatbik etmişlerdir.

Polisler için Orta Öğretim "K' Şubesi açıldı :

Emniyet Sarayı Konferans Salonunda açılan ve İçişleri Bakanlığı ve Emniyet Genel Müdürlüğü ilgililerinin katıldığı Orta Öğretim "K" şubesinin açış töreninin ilk konuşmasını Emniyet Genel Müdürü Hayret tin Nakiboğlu yapmıştır.

Bundan bir süre önce "K" Şubesi için yurdun bütün illerinde 2931 polis memuru imtihana girmiş ve bunlardan 655 kişi başarı göstermiştir.

Ankara Polis Enstitüsü, İstanbul ve İzmir Polis Okullarında 6 ay sürecek olan öğrenime katılmış olanlar mezun oldukları takdirde komiser muavini olarak muhtelif il kadrolarına atanacaklardır.

Polis Enstitüsü 1968 - 1969 öğretim Yılına Başladı :

Ankara Polis Enstitüsünün 1968 - 1969 ders yılına başlaması sebebiyle Enstitüde yapılan törende bir konuşma yapan Enstitü Müdürü İsmail Hakkı Demirel, Polis Enstitüsü ve Kolejinin, emniyet teşkilâtına üstün vasıflı, bilgili ve karakterli âmir yetiştirme amacıyla kurulmuş olduğunu, 1967 - 1968 ders yılı sonunda 115 genç Komiser Muavininin Enstitüyü başarı ile bitirerek teşkilât saflarında görev aldıklarını, süratle gelişen Türkiyede, artan nüfusa ve değişen şartlara paralel olarak, emniyet ve asayiş hizmetlerinin de çoğaldığını ve

geniş alanlara yayıldığını, artışı bu sebeplerden ileri gelen polis kadrolarının âmir kademesini yetiştirmek için Enstitünün kapasitesinin bir kaç misli Öğrenci kitlesini sinesinde barındırmak mecburiyetinde kaldığını, öğrenci çokluğundan ileri gelen çeşitli problemlerin kısa bir zamanda hâl yoluna girmesi için her türlü gayretin sarf edildiğini, bu cümleden olarak, Enstitünün yanında 600 öğrenciyi barındıracak, yatakhaneler ile okuma salonlarını ihtiva edecek bir binanın ve ek tesislerin, 1969 malî yılı içinde inşasına başlanacağının ümit edildiğini, bina yapıldığı takdirde Enstitü ve Kolejde öğretim
ve eğitim imkânlarının üstün bir seviyeye çıkarılacağını, modern öğretim metotlarının uygulanacağını, her bölümde laboratuar çalışmalarına da imkân hazırlanacağım belirtmiştir.

Bu yıl müsabaka sınavı ile Polis Kolejine ortaokul mezunları arasından 113 öğrenci alındığını, Kolejde 323, Polis Enstitüsünde ise 520 öğrenci bulunduğunu, bu yıl geçen yıla nazaran 65 öğrenci fazlalığı olduğu nu, Orta "K" Bölümünde de eğitilen 250 öğrenci bulunduğunu açıklayan Enstitü Müdürü öğrencilere bazı öğüt ve direktifler vererek konuşmasını bitirmiştir.

ABONE BEDELİ

Türkiye için yıllığı	: 500 kuruş
Yabancı memleketler için yıllığı	: 750 kuruş

ABONE BEDELİNİN GÖNDERİLMESİ ŞEKLİ

A — Türkiye de :

Bulunan yerin Malsandığına tutarı yatırılarak mukabilinde alınacak çeşitli gelir makbuzu) aynen ve taahhütlü mektuplaş

İçişleri Bakanlığı Yayın Müdürlüğü — Ankara

adresine gönderilmelidir.

B — Yabancı memleketlerde

Abone bedeline, makbuz pulu için 4 kuruş eklendikten sonra hâsıl olan meblâğ, posta veya banka havalesi olarak yukarıdaki adrese gönderilmelidir.

YAZI İŞLERİ

İdareyi ilgilendiren mevzularda hazırlanacak etüdler kabul olur. Gönderilecek yazıların iki nüsha olması ve 20, 25 sahifeyi geçmemesi makinada seyrek satırla yazılmış olması ve yarım sahifeyi geçmeyen ayrıca bir de özü bulunması lâzımdır.

Dergiye dercolunmayan yazılar iade edilmez.

Yazı işleri için İçişleri Bakanlığı Yayın Müdürlü ne müracaat edilir.

Sahibi : **İçişleri Bakanlığı**

Yazı İşlerini Fiilen İdare Eden İdare Mes'ul Müdürü **: Yiğit KIZILCAN**